
RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2007 R.

RAPORT Z BADAŃ

2007 R.

Kierownik projektu:
Grzegorz Sygnowski

Zespół:
Krzysztof Michalak
Łukasz Toruń
Krzysztof Woźniak
Michał Pruchniewicz

WARSZAWA, LISTOPAD 2007

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	4
CEL BADAŃ.....	4
SPOSÓB PRZEPROWADZANIA BADAŃ.....	5
DANE O RESPONDENTACH.....	6
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	9
WYNIKI BADAŃ.....	11
Szacunkowa liczba turystów i odwiedzających w 2007 r.....	11
Szacunkowa liczba odwiedzających Kraków w II i III kwartale 2007 r.....	12
Liczba osób korzystających z noclegów w rejestrowanej bazie noclegowej (według danych GUS).....	12
Miejsce rozpoczęcia podróży.....	15
Długość pobytu.....	16
Zakwaterowanie.....	17
Transport.....	19
Cel przyjazdu.....	21
Organizacja przyjazdu.....	25
Osoby towarzyszące.....	30
Liczba wizyt w Krakowie.....	32
Miejsca odwiedzane w Krakowie.....	34
Miejscowości odwiedzane poza Krakowem.....	36
Pozytywne aspekty pobytu w Krakowie.....	38
Negatywne aspekty pobytu w Krakowie.....	40
Czego brakowało odwiedzającym podczas pobytu w Krakowie.....	42
Atrakcje turystyczne Krakowa.....	44
Ocena pobytu.....	45
Źródła informacji.....	52
Ceny.....	54
.....	55
.....	55
.....	56
.....	57
.....	57
.....	58
Wydatki.....	59
Deklaracja polecenia przyjazdu do Krakowa znajomym.....	63
Deklaracja ponownych odwiedzin.....	64
Atrakcje będące w kręgu zainteresowań odwiedzających w czasie następnej wizyty w Krakowie.....	66
Profil odwiedzającego krajowego.....	68
Profil odwiedzającego zagranicznego.....	70
Charakterystyka specyfiki wybranych rynków zagranicznych w zakresie organizacji pobytu i podróży do Krakowa.....	72
Długość pobytu w Krakowie.....	72
Zakwaterowanie.....	73
Środek transportu.....	74
Cele przyjazdu do Krakowa.....	75
Osoby towarzyszące.....	76
Źródła informacji o Krakowie.....	77
Wydatki.....	78

WPROWADZENIE

W dokumencie przedstawione zostały wyniki badań ruchu turystycznego przyjazdowego do Krakowa, przeprowadzonych na przestrzeni trzech pierwszych kwartałów 2007 r. Był to piąty z kolei pomiar ruchu turystycznego w Krakowie, wykonany na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa.

Proces badawczy opierał się na wywiadach przeprowadzanych wśród odwiedzających przyjeżdżających do miasta, z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety, jak również szerokich analizach danych wtórnych (statystyki, raporty i in.).

CEL BADAŃ

Głównym celem realizowanego przez Ipsos badania było określenie wielkości i struktury ruchu turystycznego przyjazdowego do Krakowa w 2007 r.

Głównemu celowi towarzyszyły następujące cele szczegółowe:

1. Określenie szacunkowej liczby osób odwiedzających Kraków w celach turystycznych w 2007 r., z podziałem na turystów oraz odwiedzających jednodniowych, krajowych i zagranicznych,
2. Określenie źródeł ruchu turystycznego przyjazdowego do Krakowa,
3. Określenie rodzajów infrastruktury turystycznej, z jakiej korzystają odwiedzający w związku z podróżą i pobytem w Krakowie,
4. Określenie sposobów spędzania czasu przez odwiedzających Kraków,
5. Sporządzenie rankingu najczęściej odwiedzanych atrakcji turystycznych Krakowa,
6. Przedstawienie opinii odwiedzających na temat atrakcji i infrastruktury turystycznej Krakowa,
7. Określenie profili odwiedzającego krajowego i zagranicznego przybywającego do Krakowa,

SPOSÓB PRZEPROWADZANIA BADAŃ

W badaniach ruchu turystycznego przyjazdowego do Krakowa wykorzystano dwie grupy źródeł informacji. W pierwszej fazie prac badawczych dokonano analiz źródeł wtórnych, wykorzystując informacje zawarte w dostępnych raportach oraz statystykach GUS.

Zasadniczą część procesu badawczego stanowiły badania ukierunkowane na pozyskanie danych ze źródeł pierwotnych. W badaniach tych wykorzystano kwestionariusz ankiety, a o odpowiedzi na zawarte w nim pytania proszono osoby odwiedzające Kraków w celach turystycznych. W przypadku odwiedzających krajowych zastosowano metodę wywiadu bezpośredniego (ankietujący zadawał pytania respondentom oraz zapisywał ich odpowiedzi w kwestionariuszu), natomiast odwiedzający zagraniczni otrzymywali ankietę w odpowiedniej wersji językowej do samodzielnego wypełnienia.

Kwestionariusz

Kwestionariusz, którym posłużono się w badaniach przeprowadzonych w 2007 r. powstał na bazie ankiety wykorzystywanej w badaniach ruchu turystycznego w Krakowie w latach 2003-2006. Różnice zastosowanych narzędzi badawczych utrudniają dokonywanie bezpośrednich porównań w przypadku części uzyskanych wyników.

Kwestionariusz składał się z części zawierającej pytania merytoryczne oraz metryczki zawierającej pytania odnoszące się do cech społeczno-demograficznych respondentów. Przygotowano 7 wersji językowych kwestionariusza: polską, angielską, niemiecką, rosyjską, hiszpańską, francuską i włoską.

Dobór respondentów

Badaniami objęto osoby przyjeżdżające do Krakowa w celach turystycznych (poznawczym, wypoczynkowym, zawodowym, religijnym, zdrowotnym, itp.), w tym turystów (osoby, których pobyt obejmuje co najmniej 1 nocleg) oraz tzw. odwiedzających jednodniowych. W badaniach pominięto przyjazdy, które wiązały się ze stałą pracą lub nauką w mieście, jak również te przypadki, gdy pobyt w Krakowie trwał dłużej niż 90 dni.

Ankieterzy Ipsos zostali skierowani do 6 wybranych punktów w mieście – głównych atrakcji turystycznych Krakowa (Rynek Główny, Wawel, Kazimierz, okno papieskie w Kurii Metropolitalnej, Łagiewniki, Nowa Huta). Listę tych miejsc ustalili eksperci. Dobierając miejsca poboru próby wzięto pod uwagę zarówno miejsca o największym natężeniu ruchu turystycznego w mieście w ostatnich latach, jak również uwzględniono miejsca o mniejszej frekwencji, ważne jednak ze względu na specyfikę celów przyjazdów turystycznych do Krakowa. W odróżnieniu od badań przeprowadzanych na zlecenie UMK w latach poprzednich, w 2007 r. nie ankietowano odwiedzających w obiektach noclegowych.

Dobór próby

Badania realizowane były w okresie pierwszych trzech kwartałów 2007 r. W każdym z wyznaczonych punktów ankieterzy prowadzili wywiady w godzinach od 9.00 do 19.00 przez dwa dni w miesiącu. Zgodnie z przyjętymi założeniami w każdym miesiącu objętym badaniami wywiady przeprowadzano w jeden dzień roboczy (środa) i jeden dzień weekendu (sobota).

Przystępując do realizacji badania założono, że zastosowana zostanie losowa metoda doboru próby. Ankietowano co 20-tego odwiedzającego bez względu na narodowość.

Minimalną liczebność próby określono na 3000, co miało posłużyć zminimalizowaniu błędu szacowania tak dla całej próby, jak i dla poszczególnych frakcji. Warunek ten był o tyle istotny, że ważnym celem badań była charakterystyka preferencji gości odwiedzających Kraków, w podziale na poszczególne kategorie m.in. turystów i odwiedzających jednodniowych. W efekcie zrealizowano 4407 wywiadów, co dla całej próby daje błąd oszacowania na poziomie 1,5%.

Szczegółowe informacje na temat liczby przeprowadzonych wywiadów w odniesieniu do miejsc i terminów ich pozyskania przedstawia tab. 1.

Tab. 1. Ilościowy rozkład próby badawczej dla badań ruchu turystycznego w Krakowie w 2007 r.

LOKALIZACJA	sty-07	lut-07	mar-07	cze-07	lip-07	sie-07	wrz-07	RAZEM
Rynek Główny	161	94	37	400	222	129	119	1162
Wawel	160	96	57	218	173	153	180	1037
Nowa Huta	0	0	0	109	49	27	42	227
Łagiewniki	110	40	20	257	84	149	115	775
Kazimierz	0	0	0	477	74	88	17	656
Okno papieskie	0	0	0	309	96	70	75	550
RAZEM	431	230	114	1770	698	616	548	4407

DANE O RESPONDENTACH

Informacje o strukturze społeczno-demograficznej respondentów uczestniczących w badaniach ruchu turystycznego w 2007 r. zostały przedstawione w tab. 2.

Tab. 2. Struktura społeczno-demograficzna respondentów uczestniczących w badaniach ruchu turystycznego w Krakowie w 2007 r.

Cechy społeczno-demograficzne		OGÓŁEM	Polacy	Obcokrajowcy
Miesiąc badania	styczeń 2007	9,80%	10,70%	1,20%
	lut 2007	5,20%	5,10%	6,70%
	marzec 2007	2,60%	1,80%	10,60%
	czerwiec 2007	40,20%	40,60%	36,20%
	lipiec 2007	15,80%	14,10%	32,90%
	sierpień 2007	14,00%	14,20%	11,80%
	wrzesień 2007	12,40%	13,70%	0,70%
Płeć	Mężczyzna	51,10%	50,70%	54,90%
	Kobieta	44,90%	46,80%	26,40%
	brak odpowiedzi	4,00%	2,50%	18,70%
Wiek	15-19 lat	7,10%	7,80%	0,50%
	20-24 lat	16,20%	17,80%	1,70%
	25-29 lat	25,10%	24,80%	28,10%
	30-39 lat	25,80%	25,20%	31,20%
	40-49 lat	13,40%	14,10%	7,40%
	50-59 lat	6,40%	6,50%	4,80%
	>59 lat	3,20%	2,70%	7,90%
	brak odpowiedzi	2,90%	1,30%	18,50%
Stan cywilny	Kawaler/panna	51,80%	51,70%	52,50%
	Żonaty/zamężna, mieszkający(a) z partnerką(em)	37,80%	39,10%	25,90%
	Rozwiedziony(a)/w separacji	2,20%	2,30%	0,70%
	Wdowiec/wdowa	2,10%	2,20%	1,70%
	brak odpowiedzi	6,10%	4,80%	19,20%

Ciąg dalszy tab. 2.:

Cechy społeczno-demograficzne		OGÓŁEM	Polacy	Obcokrajowcy
Miejsce zamieszkania (wg województw)	Dolnośląskie		8,30%	
	Kujawsko-Pomorskie		3,60%	
	Lubelskie		5,40%	
	Lubuskie		2,10%	
	Łódzkie		8,30%	
	Małopolskie		3,40%	
	Mazowieckie		14,00%	
	Opolskie		4,70%	
	Podkarpackie		12,20%	
	Podlaskie		1,90%	
	Pomorskie		3,00%	
	Śląskie		13,80%	
	Świętokrzyskie		7,20%	
	Warmińsko-Mazurskie		1,60%	
	Wielkopolskie		4,70%	
	Zachodniopomorskie		2,30%	
	brak odpowiedzi		3,40%	
	Miejsce zamieszkania (wg wielkości jednostki osadniczej)	Wieś	10,60%	11,00%
Miasto poniżej 20 tys. mieszkańców		12,50%	12,70%	10,80%
Miasto 20–50 tys. mieszkańców		11,70%	12,00%	9,10%
Miasto 50–100 tys. mieszkańców		11,20%	10,10%	21,30%
Miasto 100–200 tys. mieszkańców		13,00%	13,20%	11,50%
Miasto 200–500 tys. mieszkańców		17,80%	19,00%	6,20%
Miasto powyżej 500 tys. mieszkańców		18,60%	17,20%	32,40%
brak odpowiedzi		4,60%	4,90%	1,40%
Wykształcenie – Polacy		Podstawowe		4,40%
	Zasadnicze zawodowe		8,90%	
	Średnie		59,20%	
	Wyższe		23,70%	
	brak odpowiedzi		3,80%	
Wykształcenie – obcokrajowcy	do 8 lat nauki			11,00%
	9-15 lat nauki			60,20%
	16-19 lat nauki			18,00%
	20 i więcej lat nauki			2,60%
	brak odpowiedzi			8,20%

Ciąg dalszy tab. 2.:

Cechy społeczno-demograficzne		OGÓŁEM	Polacy	Obcokrajowcy
Zawód wykonywany	Wyższa kadra kierownicza przedsiębiorstw i instytucji	1,80%	1,70%	2,60%
	Kadra kierownicza średniego i niższego szczebla	5,00%	4,50%	10,60%
	Specjaliści	9,40%	8,50%	18,70%
	Pozostali pracownicy umysłowi	12,90%	12,20%	20,10%
	Pracownicy biurowi niższego szczebla	12,50%	12,20%	15,30%
	Pracownicy sektora usług	16,10%	16,30%	14,40%
	Robotnicy wykwalifikowani	6,70%	7,20%	1,40%
	Rolnicy	0,50%	0,60%	0,00%
	Emeryci, renciści	5,30%	4,80%	10,80%
	Gospodynie domowe	1,10%	1,20%	0,00%
	Uczniowie, studenci	23,70%	25,60%	5,00%
	Bezrobotni	0,70%	0,80%	0,50%
	Inne	1,10%	1,20%	0,20%
	brak odpowiedzi	3,10%	3,40%	0,20%
Liczba osób w gosp. domowym	1 osoba	13,40%	11,50%	31,90%
	2 osoby	20,90%	20,30%	26,40%
	3 osoby	29,40%	29,70%	25,90%
	4 osoby	23,20%	24,30%	12,90%
	5 osób	7,20%	7,80%	1,70%
	6 i więcej osób	2,00%	2,20%	0,00%
	brak odpowiedzi	3,80%	4,10%	1,20%
Dzieci 0-18 w gosp. domowym	tak	30,40%	32,30%	11,75%
	nie	69,60%	67,70%	88,25%
Dochód gosp. domowego - Polacy	do 1000 zł		1,80%	
	1001-1500 zł		5,10%	
	1501-2000 zł		12,00%	
	2001-3000 zł		37,30%	
	3001-5000 zł		26,50%	
	powyżej 5000 zł		8,40%	
	brak odpowiedzi		8,90%	
Dochód gospodarstwa domowego – obcokrajowcy	znacznie niższe od przeciętnych			3,80%
	trochę niższe od przeciętnych na podobnym poziomie			56,10%
	trochę wyższe od przeciętnych			18,90%
	znacznie wyższe od przeciętnych			3,10%
				18,00%

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

- ↪ Szacunkowa **liczba turystów** w Krakowie w 2007 r., to **6 800 000 osób**, co oznacza blisko 10% wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym. Szacuje się większy wzrost liczby turystów krajowych (11%) niż turystów zagranicznych (7%).
- ↪ Szacuje się, że **łącznie liczba turystów oraz odwiedzających jednodniowych** (łącznie odwiedzający krajowi i zagraniczni) w Krakowie w 2007 r. osiągnie poziom **8 060 000 osób**.
- ↪ Średni czas pobytu odwiedzających w Krakowie wynosił 3 dni. Czas pobytu odwiedzających zagranicznych był dłuższy niż odwiedzających krajowych i wynosił 5 dni.
- ↪ Zdecydowana większość odwiedzających z zagranicy zatrzymywała się w hotelach. Odwiedzający krajowi przyjeżdżający do Krakowa zatrzymywali się przede wszystkim w kwaterach prywatnych, obiektach typu hotel lub pensjonat albo korzystali z noclegu u znajomych.
- ↪ Większość odwiedzających krajowych przyjechała do Krakowa samochodem osobowym lub pociągiem. Około dwie trzecie odwiedzających zagranicznych skorzystało z transportu lotniczego.
- ↪ Dwa najczęściej wskazywane przez odwiedzających cele przyjazdu do Krakowa to „wypoczynek” i „zwiedzanie zabytków”. Stosunkowo często wskazywanym celem przyjazdu była rozrywka – zwłaszcza w przypadku odwiedzających zagranicznych.
- ↪ Odwiedzający Kraków rzadko korzystali z usług pośredników organizując swój przyjazd do Krakowa. Niemal wszyscy odwiedzający (82% odwiedzających krajowych, 89% odwiedzających zagranicznych), deklarowali, że przyjazd zorganizowali samodzielnie.
- ↪ Stopień korzystania przez odwiedzających z usług przewodnickich w trakcie pobytu był niewielki. Z usług przewodnika korzystał tylko co dziesiąty odwiedzający krajowy i co piąty odwiedzający zagraniczny.
- ↪ Jedna czwarta odwiedzających krajowych przyjechała do Krakowa z własną rodziną. Częściej odwiedzający przyjeżdżali do Krakowa w gronie znajomych. Dotyczyło to zwłaszcza odwiedzających zagranicznych.
- ↪ Dla zdecydowanej większości badanych Polaków wizyta w Krakowie nie była pierwszą. Wśród odwiedzających zagranicznych odsetek osób, które odwiedzały Kraków po raz kolejny wynosił 35%.
- ↪ Zdecydowana większość odwiedzających (89% odwiedzających krajowych, 96% odwiedzających zagranicznych) nie wyraziła negatywnych opinii w stosunku do żadnego aspektu ich pobytu w Krakowie.
- ↪ Dominującym źródłem informacji o Krakowie jest internet. W 2007 r. korzystało z niego 48% odwiedzających krajowych i aż 78% odwiedzających zagranicznych.
- ↪ Odwiedzający zagraniczni w zdecydowanej większości nie narzekali na wysokość cen w Krakowie. Poziom cen wydawał się wysoki jedynie 2-9% obcokrajowców (w zależności od rodzaju usługi). Natomiast w przypadku odwiedzających krajowych poziom cen określany był jako wysoki przez 26-49% badanych. Najczęściej jako wysokie określane były ceny noclegów oraz gastronomii.
- ↪ Wydatki odwiedzających zagranicznych związane z podróżą i pobytem w Krakowie wyniosły średnio 1407 zł na osobę. Odwiedzający krajowi deklarowali wydatki na poziomie średnio 366 zł na osobę.
- ↪ Niemal wszyscy badani deklarowali, iż mogliby polecić Kraków jako miejsce przyjazdu swoim znajomym. Większość (91% Polaków, 86% obcokrajowców) odpowiedziała twierdząco na pytanie o zamiar ponownego przyjazdu do Krakowa w przyszłości.
- ↪ Wśród atrakcji turystycznych Krakowa odwiedzający najczęściej wskazywali Wawel oraz Rynek

Główny jako te, które wywarły na nich największe wrażenie. Uznanie wielu badanych osób zyskały także, choć w mniejszym stopniu, inne miejsca w mieście. Wymieniali oni często następujące atrakcje: Kazimierz, Łagiewniki, Sukiennice, kościół Mariacki, Stare Miasto oraz „kluby, puby, restauracje”

- ↪ Z zagranicy w 2007 r. do Krakowa przyjechało najwięcej obywateli z Wielkiej Brytanii. Ponadto znaczącą grupę wśród obcokrajowców stanowili Niemcy, Włosi, obywatele USA oraz Francuzi.
- ↪ Miejscem zamieszkania odwiedzających krajowych przyjeżdżających do Krakowa były najczęściej miejscowości położone w województwach mazowieckim, śląskim i podkarpackim.

WYNIKI BADAŃ

Poniżej przedstawione zostaną szczegółowe wyniki uzyskane w efekcie przeprowadzonych badań. Wyniki badań zostaną poddane analizie zgodnie z kolejnością pytań zawartych w kwestionariuszu. Wyniki przedstawiono w podziale na odwiedzających krajowych oraz zagranicznych.

Tam, gdzie było to możliwe, wyniki badań z 2007 r. zostały zestawione z wynikami z lat poprzednich. Należy jednak pamiętać, że sposób realizacji badań w 2007 r., w zakresie stosowanych narzędzi badawczych oraz metodologii, różnił się od metod stosowanych w badaniach ruchu turystycznego w latach 2003-2006.

Szacunkowa liczba turystów i odwiedzających w 2007 r.

Poniżej przedstawiono szacunkowe dane dotyczące liczby turystów i odwiedzających w Krakowie w 2007 r. Do oszacowania wielkości ruchu turystycznego w mieście wykorzystano kilka źródeł informacji, w tym m.in.: dane Głównego Urzędu Statystycznego, zwłaszcza z pierwszych dziewięciu miesięcy 2007 r., dane z krakowskich obiektów noclegowych, wyniki badań ankietowych itd. Szacunki dla lat ubiegłych przytoczone zostały za opracowaniami wykonanymi przez Małopolską Organizację Turystyczną (MOT) na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa.

Podstawą do oszacowania ruchu turystycznego w 2007 r. były dane MOT dotyczące rozmiarów ruchu turystycznego w Krakowie w latach ubiegłych, zweryfikowane o dane świadczące o zmianach w ruchu turystycznym w Krakowie w 2007 r. – przede wszystkim dane Głównego Urzędu Statystycznego oraz wyniki badania zrealizowanego przez Ipsos.

Szacuje się, że liczba turystów odwiedzających Kraków w 2007 r., to **6 800 000** osób, co oznacza blisko 10% wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym. Szacunki te pozwalają stwierdzić, że liczba turystów krajowych w stosunku do roku ubiegłego wzrośnie o ok. 11%, zaś w przypadku turystów zagranicznych wzrost ten kształtować się będzie na poziomie ok. 7%.

Tab. 3. Szacunkowa liczba turystów w Krakowie w 2007 r.

	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
Turyści ogółem	3.500.000	5.500.000	5.500.000	6.200.000	6.800.000
Turyści krajowi	2.820.000	4.000.000	3.400.000	3.900.000	4.340.000
Turyści zagraniczni	680.000	1.500.000	2.100.000	2.300.000	2.460.000

Źródło: do 2006 – MOT, 2007 r. – MOT oraz oszacowania własne.

Biorąc pod uwagę łącznie turystów oraz odwiedzających jednodniowych¹ szacuje się, że w 2007 roku Kraków odwiedziło łącznie przeszło 8 mln osób. Oznacza to wzrost liczby odwiedzających w porównaniu z rokiem ubiegłym o ponad 7%, przy czym w przypadku odwiedzających krajowych szacuje się wzrost na poziomie 9%, zaś w przypadku obcokrajowców – na poziomie 4%.

Tab. 4. Szacunkowa liczba odwiedzających w Krakowie w 2007 r.

	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
Odwiedzający ogółem	5.500.000	6.400.000	7.100.000	7.500.000	8.060.000
Odwiedzający krajowi	4.800.000	4.860.000	4.900.000	5.100.000	5.560.000
Odwiedzający zagraniczni	700.000	1.540.000	2.200.000	2.400.000	2.500.000

Źródło: do 2006 – MOT, 2007 r. – MOT oraz oszacowania własne.

Na podstawie danych przedstawionych w tab. 4. można stwierdzić, że w ostatnich latach w Krakowie zaobserwowano utrzymującą się tendencję wzrostu zarówno krajowego, jak i zagranicznego ruchu przyjazdowego do miasta. Wydaje się, że trwający obecnie trend wzrostowy powinien zostać utrzymany w latach następnych. Sprzyjać temu będą m. in. poprawa oferty turystycznej Krakowa (m. in. w zakresie rozwoju bazy noclegowej) oraz koniunktura gospodarcza, która przekłada się m.in. na sposób spędzania wolnego czasu przez Polaków. Dane GUS dotyczące wzrostu gospodarczego, zmniejszania się bezrobocia i wzrostu wynagrodzeń, pozwalają spodziewać się korzystnych perspektyw rozwoju dla polskiego sektora turystycznego.

Szacunkowa liczba odwiedzających Kraków w II i III kwartale 2007 r.

W celu oszacowania liczby odwiedzających Kraków w II i III kwartale 2007 r. zastosowano tę samą metodę, zgodnie z którą oszacowano liczbę odwiedzających dla całego 2007 r.

Z szacunków tych wynika, że, jak przedstawiono w tab. 5., w II kwartale 2007 r. odnotowano wzrost liczby odwiedzających w stosunku do tego samego okresu w roku ubiegłym, zaś w III kwartale liczba odwiedzających nieco spadła w porównaniu z 2006 r.

Tab. 5. Szacunkowa liczba odwiedzających Kraków w II i III kwartale 2007 r.

	2006 r.		2007 r.	
	II kw.	III kw.	II kw.	III kw.
Odwiedzający ogółem	2.200.000	2.450.000	2.500.000	2.380.000
Odwiedzający krajowi	1.500.000	1.650.000	1.750.000	1.600.000
Odwiedzający zagraniczni	700.000	800.000	750.000	780.000

Źródło: 2006 – MOT, 2007 r. – MOT oraz oszacowania własne.

Liczba osób korzystających z noclegów w rejestrowanej bazie noclegowej (według danych GUS)

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na istnienie trendu wzrostowego w odniesieniu do liczby osób korzystających z noclegów w Krakowie. Obserwowany wzrost dotyczy zarówno turystów krajowych, jak i turystów zagranicznych.

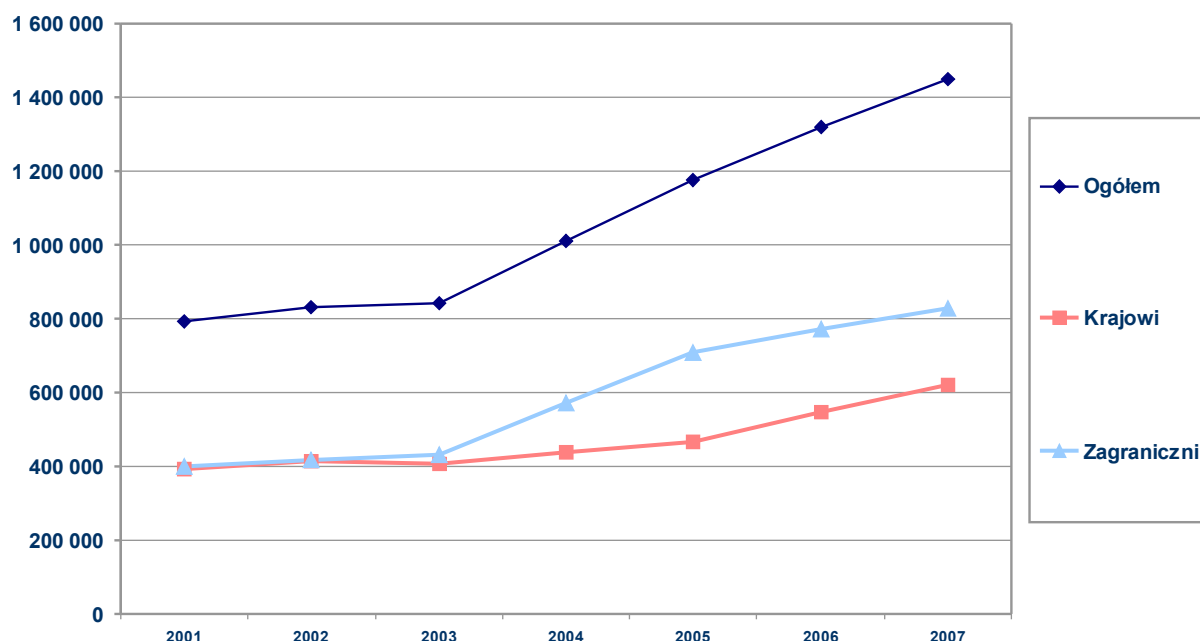
Porównanie danych kwartalnych (rys. 2.) dowodzi występowania zjawiska sezonowości, a więc nierównomiernego rozłożenia w czasie natężenia ruchu turystycznego w mieście. Różnice sezonowe występują szczególnie wyraźnie w wielkości zagranicznego ruchu przyjazdowego, w przypadku którego liczba korzystających z noclegów wyraźnie wzrasta w II, a szczególnie w III kwartale roku. Natomiast w przypadku krajowego ruchu turystycznego liczba osób korzystających z noclegów wykazuje mniejszą zmienność w poszczególnych okresach roku – w ostatnich latach obserwuje się bardziej wyraźne zmniejszenie natężenia liczby Polaków korzystających z noclegów jedynie w I kwartale roku.

Dokładniejszą analizę sezonowości w odniesieniu do opisywanego zjawiska umożliwi porównanie

¹ Termin „turysta” oznacza osobę przyjeżdżającą do danego ośrodka w celach turystycznych, której czas pobytu obejmuje co najmniej 1 nocleg. Termin „odwiedzający” stosujemy w odniesieniu do wszystkich osób przyjeżdżających w celach turystycznych, łącznie turystów oraz odwiedzających jednodniowych.

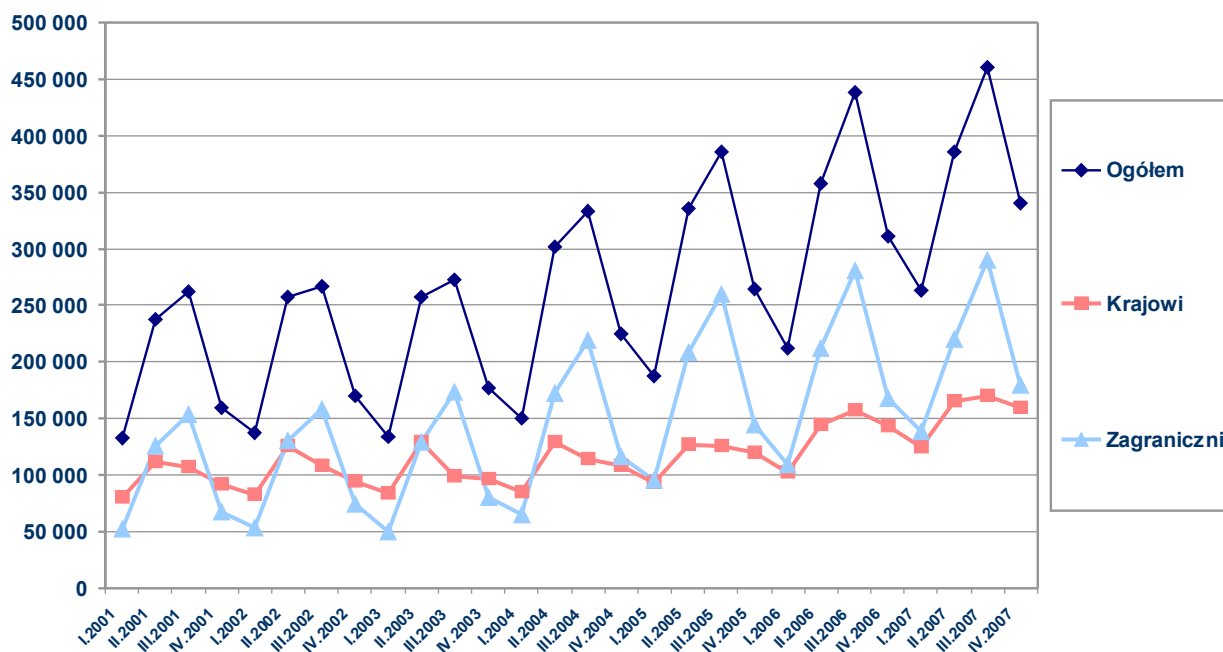
danych miesięcznych (rys. 3.). Pokazują one, że dla turystyki zagranicznej okresem największego natężenia liczby korzystających z noclegów w 2007 r. były miesiące letnie, podczas gdy w przypadku turystyki krajowej analogiczny okres przypadał na miesiące maj i czerwiec.

Rys. 1: Liczba turystów korzystających z noclegów w Krakowie w latach 2001-2007

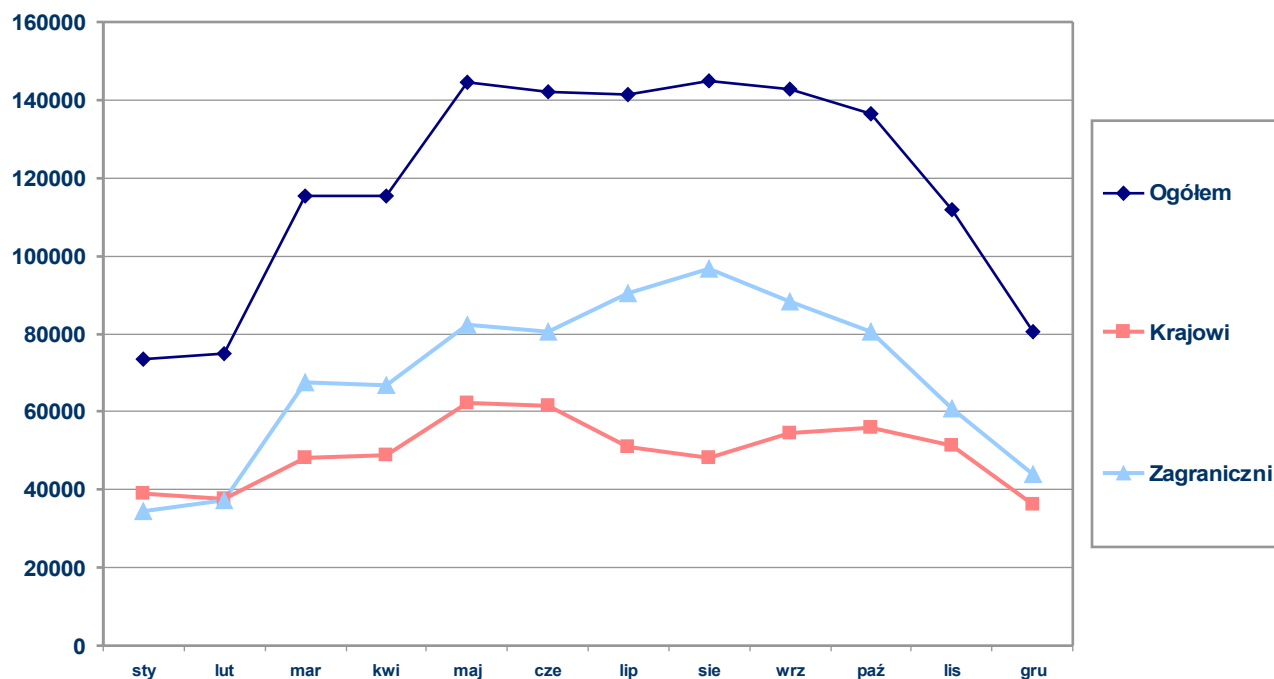
Źródło: Opracowanie własne

Rys. 2: Porównanie danych kwartalnych odnoszących się do liczby turystów korzystających z noclegów w Krakowie za lata 2001-2007

Źródło: Opracowanie własne

Rys. 3: Liczba turystów korzystających z noclegów w 2007 r. (wg miesięcy)

Źródło: GUS

Tab. 6. Liczba udzielonych noclegów w Krakowie w układzie miesięcznym w latach 2003-2007

Miesiąc	2003			2004			2005			2006			2007		
	Razem	Kraj.	Zagr.	Razem	Kraj.	Zagr.	Razem	Kraj.	Zagr.	Razem	Kraj.	Zagr.	Razem	Kraj.	Zagr.
sty	39 123	26 410	12 713	38 726	24 446	14 280	58 173	31 987	26 186	57 080	29 677	27 403	73 488	38 992	34 496
lut	35 894	24 304	11 590	42 355	27 449	14 906	49 683	27 797	21 886	52 864	27 076	25 788	74 921	37 662	37 259
mar	58 812	32 972	25 840	69 227	33 618	35 609	80 293	33 309	46 984	94 369	40 792	53 577	115 391	48 044	67 347
kwi	74 852	35 345	39 507	86 723	34 156	52 567	94 392	38 363	56 029	98 970	37 741	61 229	115 463	48 775	66 688
maj	98 219	48 750	49 469	102 521	45 860	56 661	123 046	42 825	80 221	124 655	47 588	77 067	144 390	62 116	82 274
cze	80 731	40 787	39 944	112 604	49 526	63 078	118 459	45 590	72 869	123 335	52 199	71 136	142 129	61 658	80 471
lip	82 546	32 090	50 456	105 322	36 867	68 455	124 219	38 710	85 509	122 657	42 310	80 347	141 396	50 872	90 524
sie	96 926	32 844	64 082	115 756	35 565	80 191	134 277	42 859	91 418	149 539	51 315	98 224	144 941	48 168	96 773
wrz	93 274	34 195	59 079	112 366	42 112	70 254	127 410	44 669	82 741	138 877	48 689	90 188	142 805	54 586	88 219
paź	85 756	41 683	44 073	101 299	40 710	60 589	113 332	46 099	67 233	123 532	50 248	73 284	136 435*	55 835*	80 600*
lis	50 645	31 193	19 452	64 126	35 898	28 228	84 512	41 710	42 802	92 118	45 464	46 654	111 987*	51 190*	60 797*
gru	40 436	24 039	16 397	59 020	31 448	27 572	66 266	31 731	34 535	72 230	34 587	37 643	80 389*	36 299*	44 090*
Razem	837 214	404 612	432 602	1 010 045	437 655	572 390	1 174 062	465 649	708 413	1 250 226	507 686	742 540	1 423 735	594 197	829 538

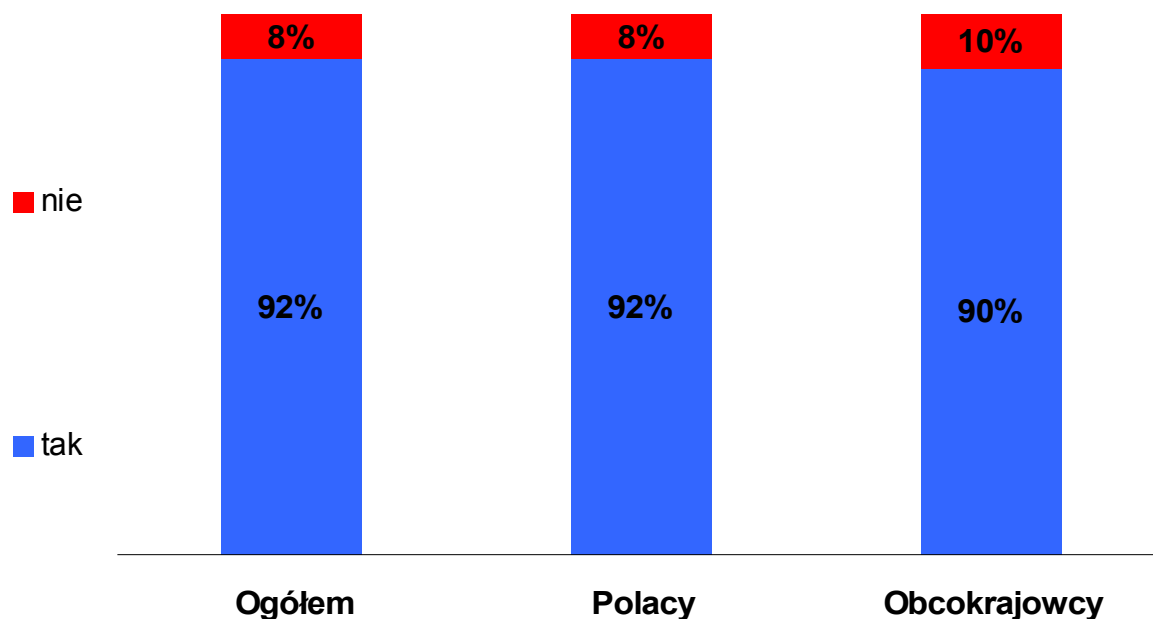
Źródło: GUS

* Szacunki własne

Miejsce rozpoczęcia podróży

Zdecydowana większość badanych przyjechała do Krakowa bezpośrednio z miejsca swojego zamieszkania, nie odwiedzając po drodze żadnych miejscowości w Małopolsce. Tylko w przypadku 7% odwiedzających Kraków nie był pierwszym etapem w podróży. Osoby te najczęściej przyjechały z Zakopanego lub z Kalwarii Zebrzydowskiej, odwiedzając Kraków przy okazji pobytu w tych miejscowościach.

Rys. 4: (P1) Czy przyjechał(a) Pan(i) do Krakowa bezpośrednio z miejsca swojego zamieszkania?

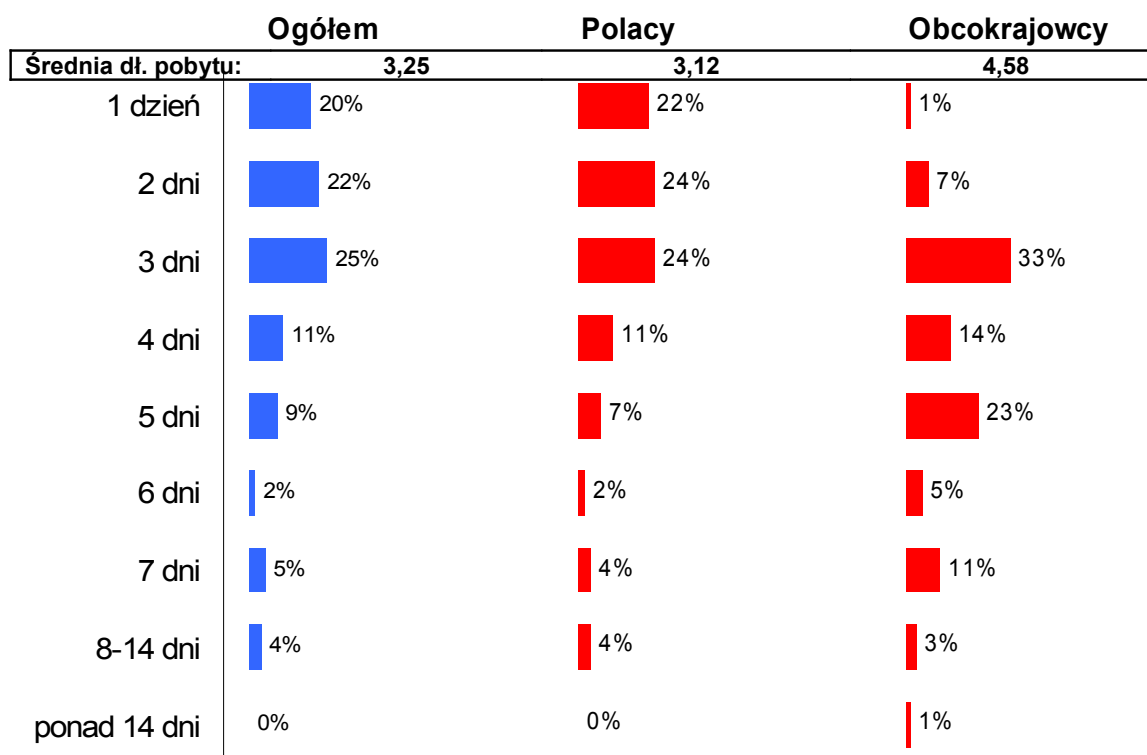
Źródło: Opracowanie własne

Długość pobytu

Średni czas pobytu odwiedzających krajowych i zagranicznych w Krakowie to 3 dni. W przypadku obcokrajowców średni czas pobytu był dłuższy i wynosił 4,6 dni. Badani obcokrajowcy najczęściej wskazywali, że okres ich pobytu w Krakowie wyniesie 3 dni (33% badanych). Zdecydowana większość obcokrajowców odwiedzających Kraków to turyści – jedynie 1% obcokrajowców zadeklarowało, że pozostanie w Krakowie nie dłużej niż 1 dzień.

Polaków odwiedzających Kraków charakteryzował krótszy czas pobytu w mieście. 70% z nich deklарowało, że pozostanie w mieście 1-3 dni. Jedna piąta badanych Polaków (22%) przebywała w Krakowie tylko jeden dzień – bez noclegu.

Rys. 5:(P2) Jak długo będzie Pan(i) przebywał(a) w Krakowie?

Źródło:

Opracowanie własne

Analizując zmiany następujące w ciągu ostatnich 5 lat można zauważyć zmniejszenie procentowego udziału odwiedzających jednodniowych w ogólnej liczbie odwiedzających, zwłaszcza w przypadku odwiedzających krajowych.

Tab. 7. Długość pobytu osób odwiedzających Kraków na przestrzeni ostatnich lat

Długość pobytu	2003		2004		2005		2006	
	kraj.	zagr.	kraj.	zagr.	kraj.	zagr.	kraj.	zagr.
1 dzień	39%	5%	17%	4%	32%	2%	32%	3%
dłużej	61%	95%	83%	96%	68%	98%	68%	97%

Źródło: MOT, opracowanie własne

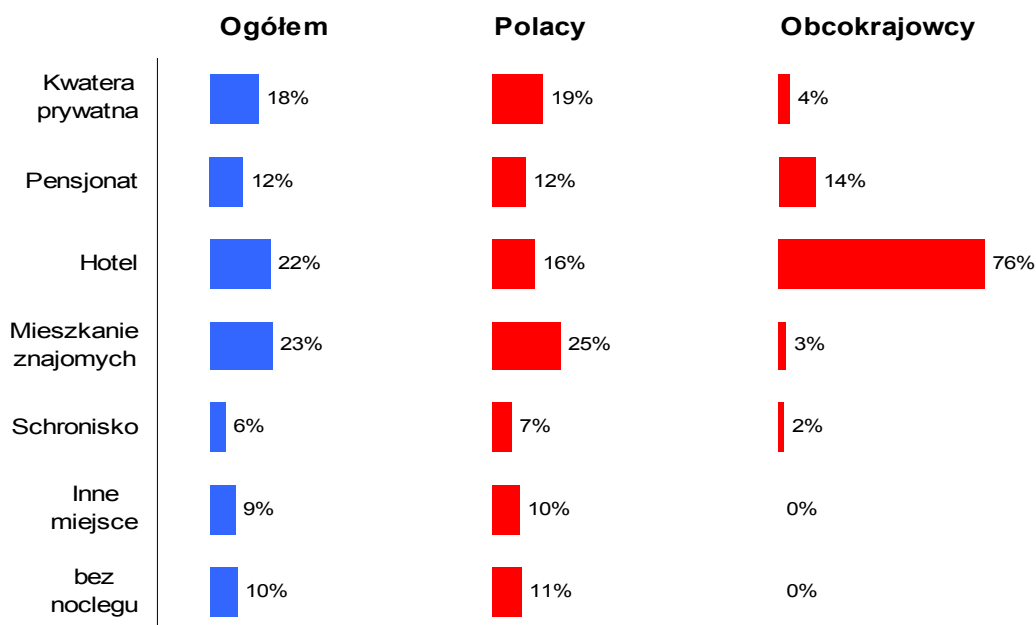
Zakwaterowanie

Jak przedstawiono na rys. 8, ankietowani obcokrajowcy w zdecydowanej większości wybierali jako miejsce noclegu obiekty typu hotel (aż 76% badanych) lub pensjonat (14%).

Znacznie bardziej zróżnicowana okazała się struktura rodzajowa obiektów, które wykorzystywali jako miejsce noclegu odwiedzający krajowi. 25% osób z tej grupy znalazło nocleg poza komercyjną bazą noclegową, zatrzymując się u rodziny lub znajomych. Z obiektów typu hotel i pensjonat skorzystało łącznie 28% badanych Polaków, kwatery prywatne wybrało 19%.

Miejszem noclegu odwiedzających, którzy nie nocowali w Krakowie, było najczęściej Zakopane. Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice i Oświęcim to trzy inne miejscowości stosunkowo często wybierane przez badanych na miejsce noclegu.

Rys. 8:(P3) Gdzie się Pan(i) zatrzymał(a) w Krakowie?

Źródło: Opracowanie własne

W porównaniu do wyników z lat ubiegłych, badania z 2007 r. wskazują, że odwiedzający (zarówno krajowi jak i zagraniczni) częściej niż w latach poprzednich korzystali z obiektów typu hotel. W przypadku odwiedzających krajowych można zaobserwować także większy udział osób korzystających z obiektów typu kwaterna prywatne, mniejszy natomiast udział osób nocujących w hotelach.

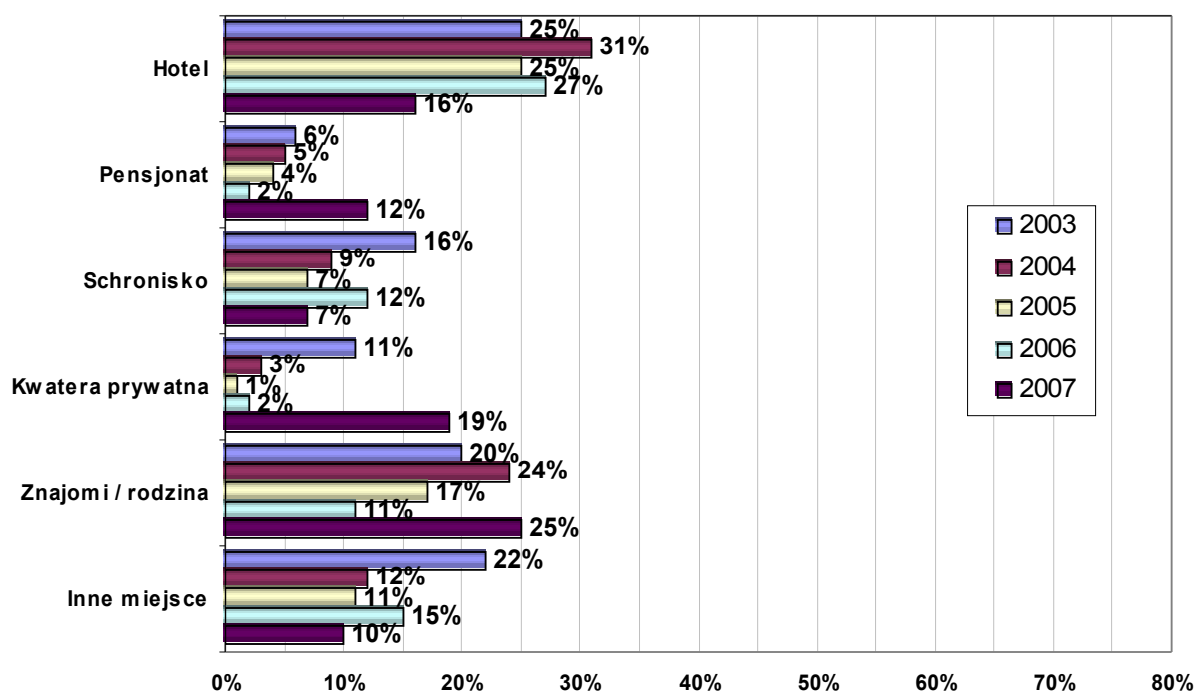
Porównanie wyników z 2007 r. z wynikami z lat ubiegłych prowadzi do wniosku, iż hotele to ciągle najczęściej wybierane miejsce noclegu przez obcokrajowców oraz iż stale wysoki jest odsetek Polaków, którzy zatrzymują się u rodziny bądź u znajomych.

Tab. 8. Miejsce noclegu odwiedzających w Krakowie na przestrzeni ostatnich lat

Miejsce noclegu	Odwiedzający krajowi					Odwiedzający zagraniczni				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
Hotel	25%	31%	25%	27%	16%	70%	74%	71%	68%	76%
Pensjonat	6%	5%	4%	2%	12%	3%	2%	3%	2%	14%
Schronisko	16%	9%	7%	12%	7%	3%	5%	4%	3%	2%
Kwaterna prywatna	11%	3%	1%	2%	19%	2%	1%	1%	1%	4%
Znajomi / rodzina	20%	24%	17%	11%	25%	9%	6%	5%	5%	3%
Inne miejsce	22%	12%	11%	15%	10%	13%	10%	12%	15%	0%

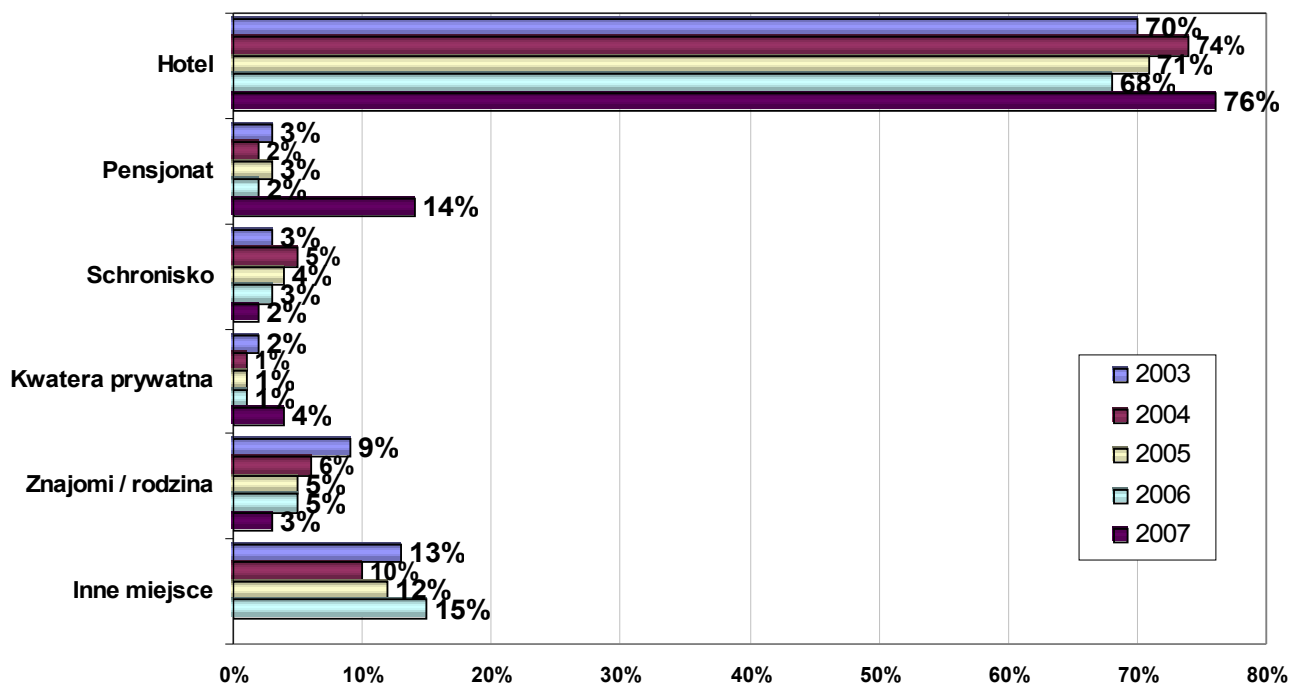
Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 9: Miejsce noclegu odwiedzających krajowych w Krakowie na przestrzeni ostatnich lat

Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 10: Miejsce noclegu odwiedzających zagranicznych w Krakowie na przestrzeni ostatnich lat

Źródło: MOT, opracowanie własne

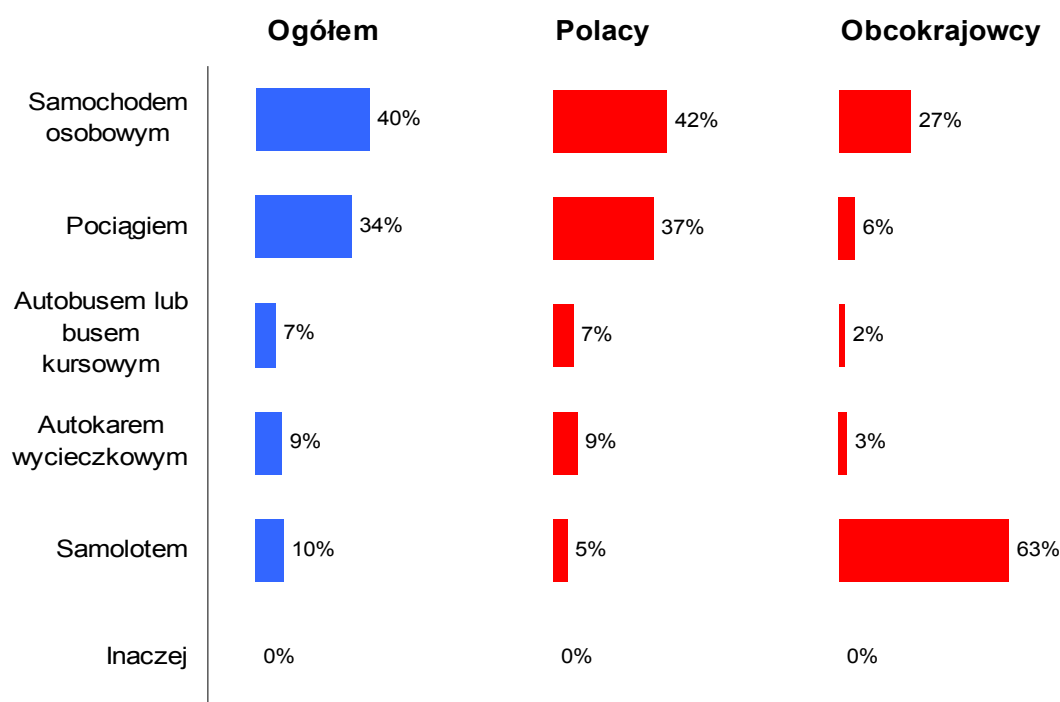
Transport

Najczęściej wykorzystywanym przez odwiedzających Kraków rodzajem transportu był transport drogowy – w 2007 r. korzystała z niego ponad połowa badanych osób.

Odwiedzający krajowi przyjeżdżający do Krakowa w celach turystycznych najczęściej korzystali z transportu drogowego lub kolejowego. Samochodem osobowym w 2007 r. przyjechało aż 42% badanych Polaków, zaś 16% innymi środkami transportu drogowego (autokar wycieczkowy, autobus/bus linii regularnej). Z transportu kolejowego skorzystało 37% badanych Polaków.

Z kolei większość odwiedzających zagranicznych dociera do Krakowa transportem lotniczym (aż 63% badanych obcokrajowców). Ponadto 27% obcokrajowców przyjechało do Krakowa samochodem osobowym.

Rys. 11: (P5) Z jakich środków transportu korzystał(a) Pan(i) jadąc do Krakowa?

Źródło: Opracowanie własne

Z porównania wyników badań przeprowadzonych w ciągu ostatnich 5 lat widać, że coraz bardziej zwiększa się rola transportu lotniczego, co szczególnie wyraźnie widać w przypadku podróży zagranicznych. Tendencję wzrostową można również zauważyć w przypadku podróży krajowych, choć w tym przypadku poziom wykorzystania tego środka transportu jest zdecydowanie niższy.

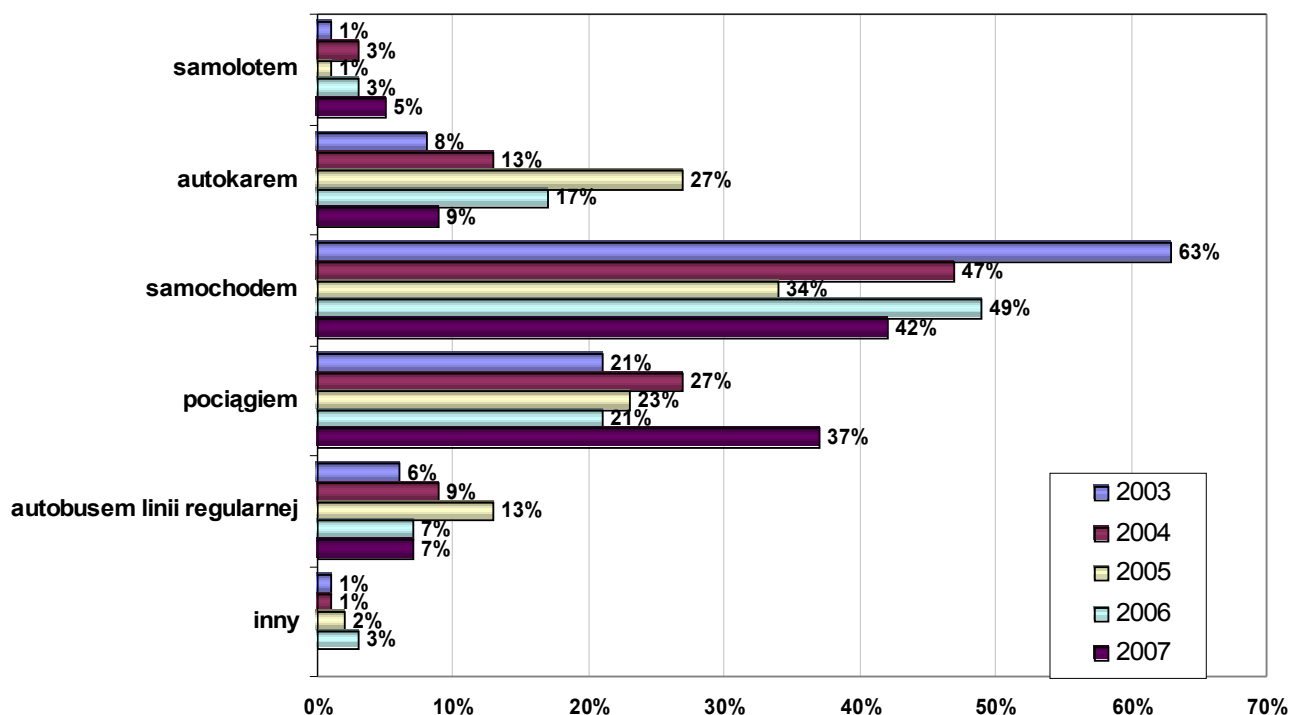
Ponadto warto zauważyć spadek znaczenia transportu autokarowego. Transport kolejowy zyskuje na znaczeniu w przypadku podróży krajowych, traci natomiast w przypadku podróży zagranicznych.

Tab. 9. Rodzaj środków transportu wykorzystywany przez odwiedzających Kraków na przestrzeni ostatnich lat

Rodzaj środków transportu	Odwiedzający krajowi					Odwiedzający zagraniczni				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
samolot	1%	3%	1%	3%	5%	19%	30%	48%	56%	63%
autokar	8%	13%	27%	17%	9%	33%	33%	25%	17%	3%
Samochód osobowy	63%	47%	34%	49%	42%	24%	20%	16%	15%	27%
pociąg	21%	27%	23%	21%	37%	21%	13%	9%	9%	6%
autobus linii regularnej	6%	9%	13%	7%	7%	1%	2%	1%	1%	2%
inny	1%	1%	2%	3%	0%	2%	1%	1%	0%	0%

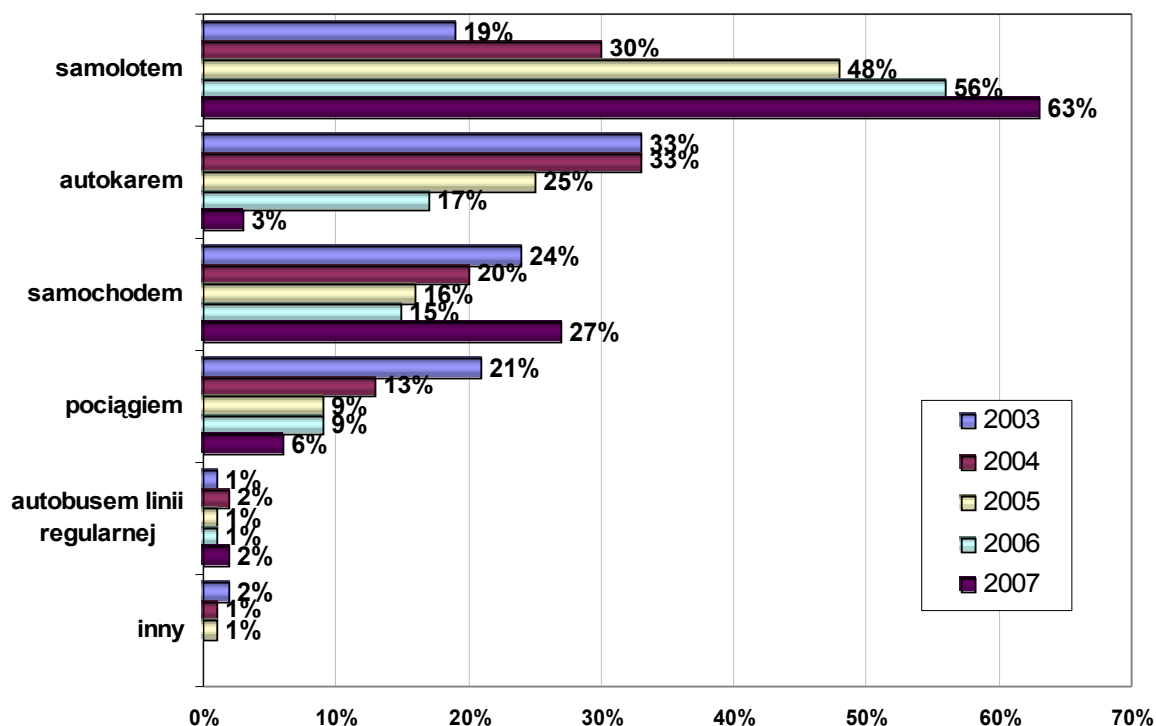
Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 12: Rodzaj wykorzystywanych środków transportu na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający krajowi

Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 13: Rodzaj wykorzystywanych środków transportu na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający zagraniczni

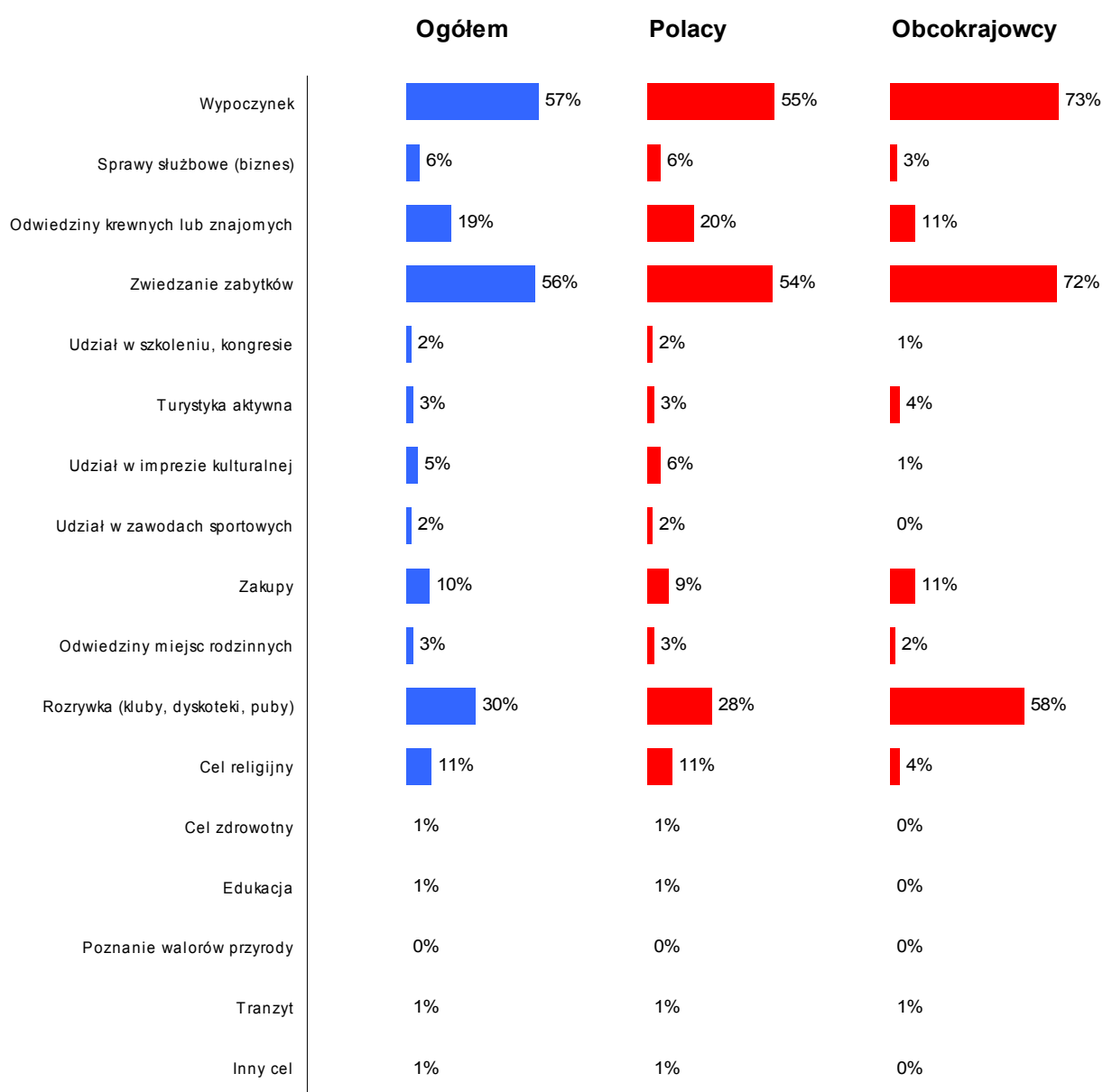
Źródło: MOT, opracowanie własne

Cel przyjazdu

Osoby pytane o cel przyjazdu do Krakowa mogły wskazać maksymalnie 3 z przedstawionej im listy celów. Do najczęściej wskazywanych celów przyjazdu należały następujące: wypoczynek (73% badanych obcokrajowców, 55% badanych Polaków), zwiedzanie zabytków (72% obcokrajowców i 54% Polaków) oraz rozrywka (58% obcokrajowców i 20% Polaków). Stosunkowo często – zwłaszcza w przypadku turystów krajowych – jako cel przyjazdu wymieniano odwiedziny krewnych lub znajomych.

Dość często przyjazd do Krakowa wiązany był z chęcią dokonania zakupów – dotyczyło to ok. 10% odwiedzających. Stosunkowo częstym celem przyjazdu do Krakowa odwiedzających krajowych był cel religijny (11% badanych). Przyjazd powiązany z wykonywaniem obowiązków służbowych (załatwianie spraw służbowych, szkolenia, konferencje), zadeklarowało ok. 8% badanych Polaków oraz ok. 4% obcokrajowców.

Rys. 14:(P6) Jakie są główne cele Pana(i) przyjazdu do Krakowa?

Źródło: Opracowanie własne

Jak przedstawiono w tab. 10, w latach 2003-2006, podobnie jak w 2007 r., wypoczynek i zwiedzanie zabytków należały do najczęściej wskazywanych celów przyjazdu do Krakowa. W latach poprzednich znacznie mniejszy odsetek badanych deklarował przyjazdy w celu dokonywania zakupów oraz w celach rozrywkowych. Gdyby porównać dane dla 2007 r. z danymi za lata 2003-2006 można dojść do wniosku, że rola tego rodzaju motywacji przyjazdu do Krakowa w ostatnim roku znacznie wzrosła. Jednakże trzeba wziąć pod uwagę, że w badaniach w latach poprzednich nie było ograniczenia wskazań celów, co mogło być związane z inną strukturą odpowiedzi.

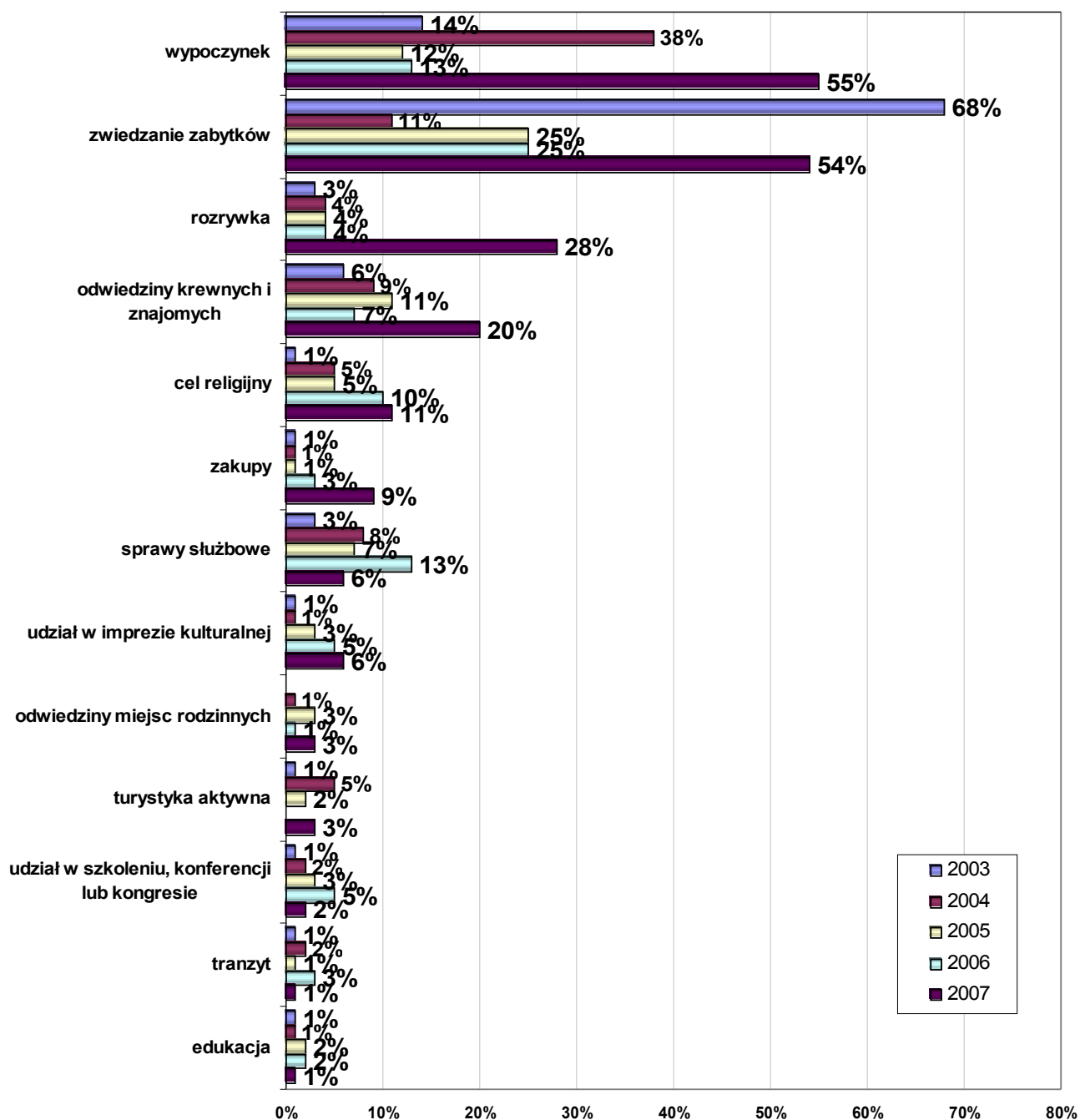
Wyniki badań wskazują, że w ostatnich latach sukcesywnie przybywa w Krakowie gości krajowych, dla których celem jest m. in. udział w imprezie kulturalnej. W odniesieniu do pozostałych celów ten cel przyjazdu nie zajmuje jeszcze znaczącej pozycji, ale jego rosnąca rola jest już zauważalna.

Tab. 10. Cele przyjazdu do Krakowa na przestrzeni ostatnich lat

	2003		2004		2005		2006		2007	
	Kraj.	Zagr.	Kraj.	Zagr.	Kraj.	Zagr.	Kraj.	Zagr.	Kraj.	Zagr.
wypoczynek	14%	22%	38%	30%	12%	20%	13%	33%	55%	73%
zwiedzanie zabytków	68%	50%	11%	34%	25%	48%	25%	40%	54%	72%
rozrywka	3%	4%	4%	5%	4%	4%	4%	4%	28%	58%
odwiedziny krewnych i znajomych	6%	8%	9%	8%	11%	7%	7%	6%	20%	11%
cel religijny	1%	0%	5%	3%	5%	3%	10%	4%	11%	4%
zakupy	1%	0%	1%	0%	1%	1%	3%	0%	9%	11%
sprawy służbowe	3%	4%	8%	4%	7%	6%	13%	5%	6%	3%
udział w imprezie kulturalnej	1%	2%	1%	1%	3%	2%	5%	1%	6%	1%
odwiedziny miejsc rodzinnych	0%	1%	1%	2%	3%	2%	1%	1%	3%	2%
turystyka aktywna	1%	1%	5%	2%	2%	1%	0%	1%	3%	4%
udział w szkoleniu, konferencji lub kongresie	1%	1%	2%	2%	3%	2%	5%	1%	2%	1%
udział w zawodach sportowych	0%	0%	1%	0%	3%	0%	2%	1%	2%	0%
tranzyt	1%	0%	2%	2%	1%	2%	3%	1%	1%	1%
edukacja	1%	4%	1%	2%	2%	1%	2%	1%	1%	0%
cel zdrowotny	0%	0%	4%	0%	1%	0%	1%	0%	1%	0%

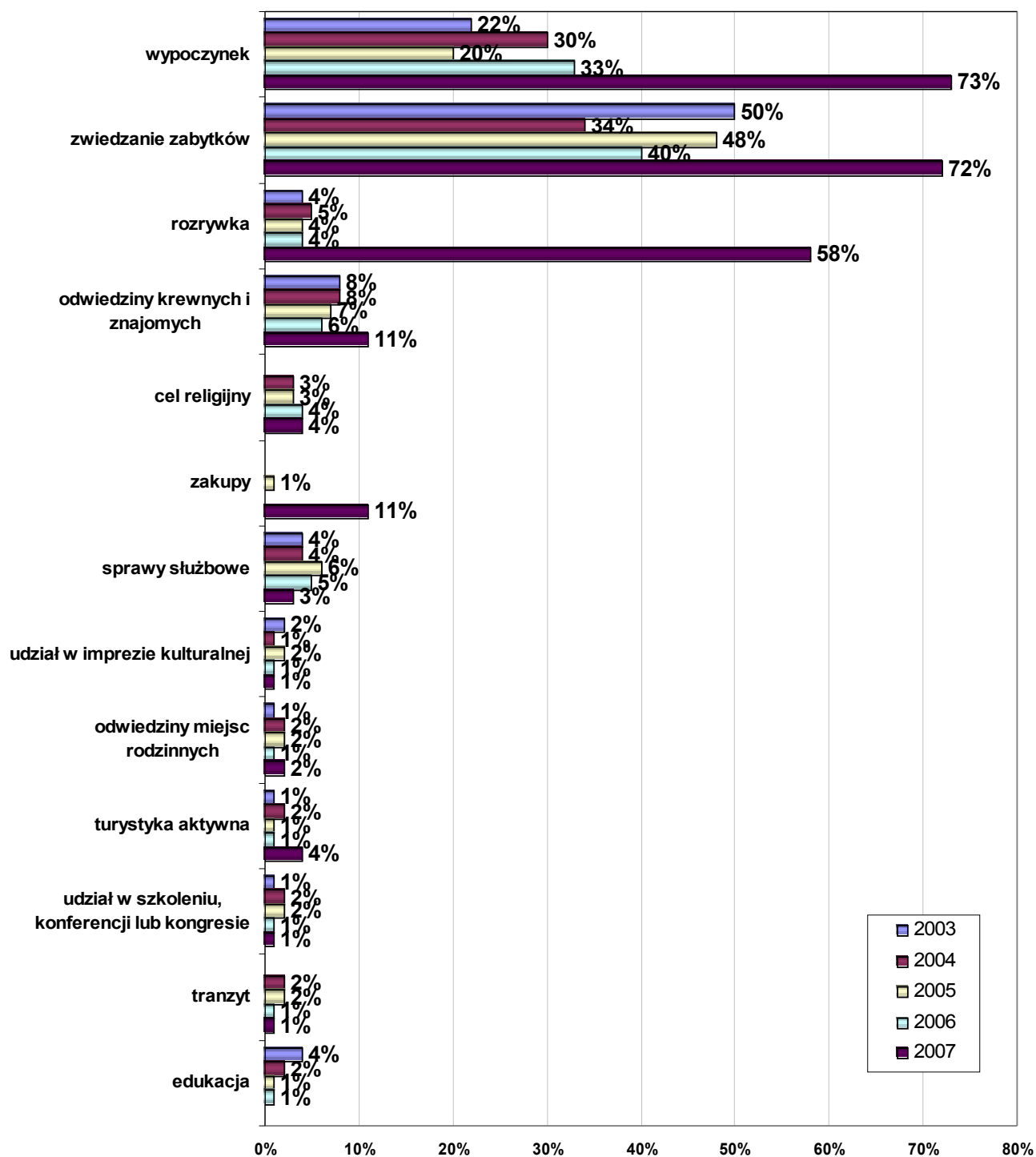
Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 15: Cele przyjazdu do Krakowa na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający krajowi

Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 16: Cele przyjazdu do Krakowa na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający zagraniczni

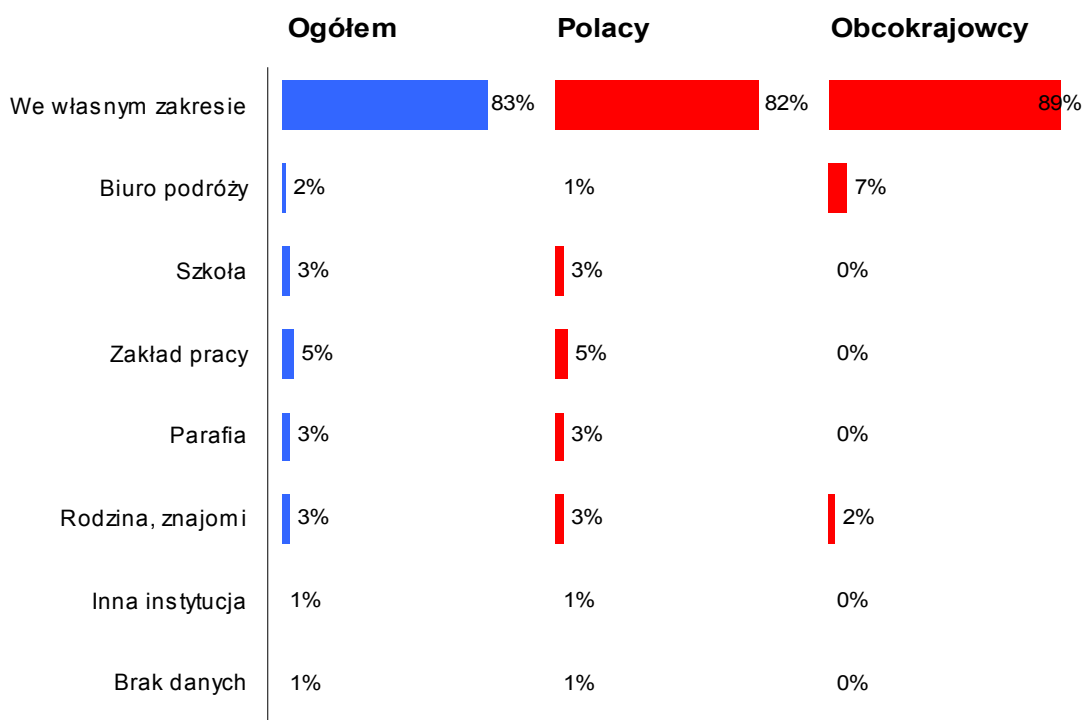
Źródło: MOT, opracowanie własne

Organizacja przyjazdu

Niemal wszyscy odwiedzający zorganizowali przyjazd do Krakowa samodzielnie. Co ciekawe, również wśród odwiedzających zagranicznych korzystanie z usług np. z biur podróży należy do rzadkości (7%). W 2007 r. korzystanie przy organizacji przyjazdu do Krakowa z pomocy instytucji takich jak szkoła, zakład pracy lub parafia cechowało jedynie ruch krajowy (łącznie 11% badanych Polaków).

Rys. 17: (P7) Kto zorganizował Pana(i) przyjazd tutaj?

Źródło: Opracowanie własne

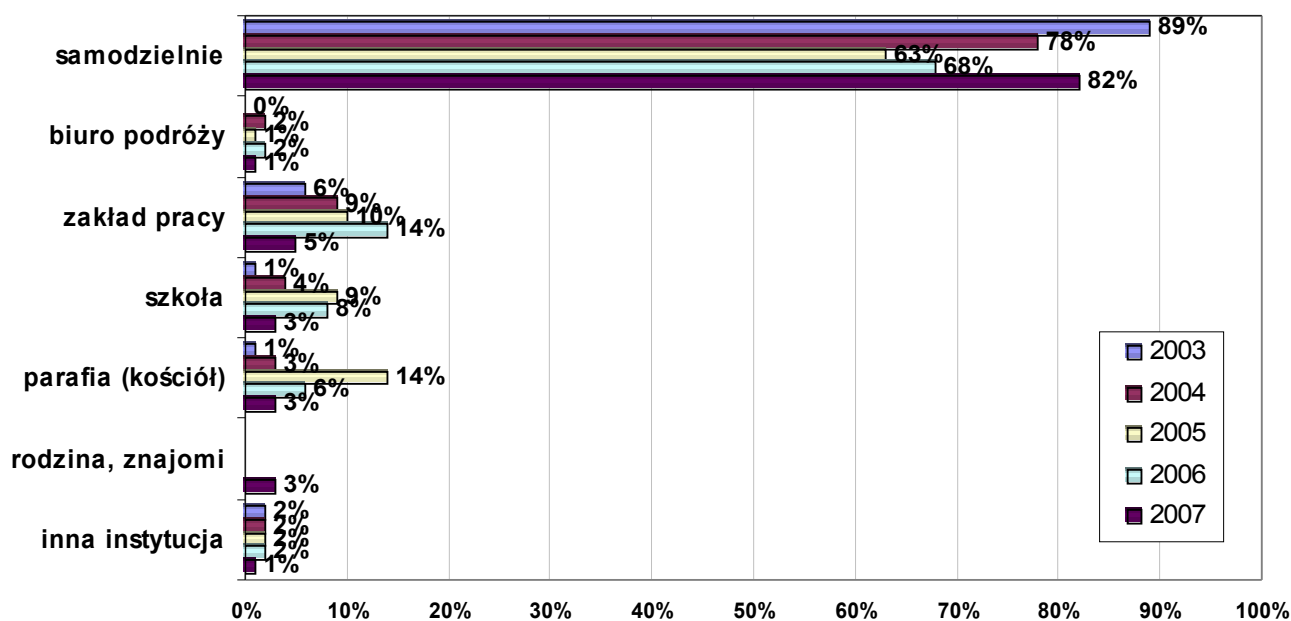
Jak przedstawiono w tab. 11., liczba osób, które deklarowały, że przyjazd do Krakowa zorganizowały samodzielnie zwiększyła się w ostatnim roku. Dotyczy to zarówno odwiedzających krajowych, jak i zagranicznych.

Tab. 11. Podmioty zajmujące się organizacją przyjazdów osób odwiedzających Kraków na przestrzeni ostatnich lat

	Odwiedzający krajowi					Odwiedzający zagraniczni				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
samodzielnie	89%	78%	63%	68%	82%	51%	56%	56%	59%	89%
biuro podróży	0%	2%	1%	2%	1%	30%	29%	29%	30%	7%
zakład pracy	6%	9%	10%	14%	5%	2%	4%	6%	4%	0%
szkoła	1%	4%	9%	8%	3%	11%	6%	4%	3%	0%
parafia (kościół)	1%	3%	14%	6%	3%	1%	1%	1%	2%	0%
rodzina, znajomi	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	3%	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	2%
inna instytucja	2%	2%	2%	2%	1%	5%	2%	3%	2%	2%

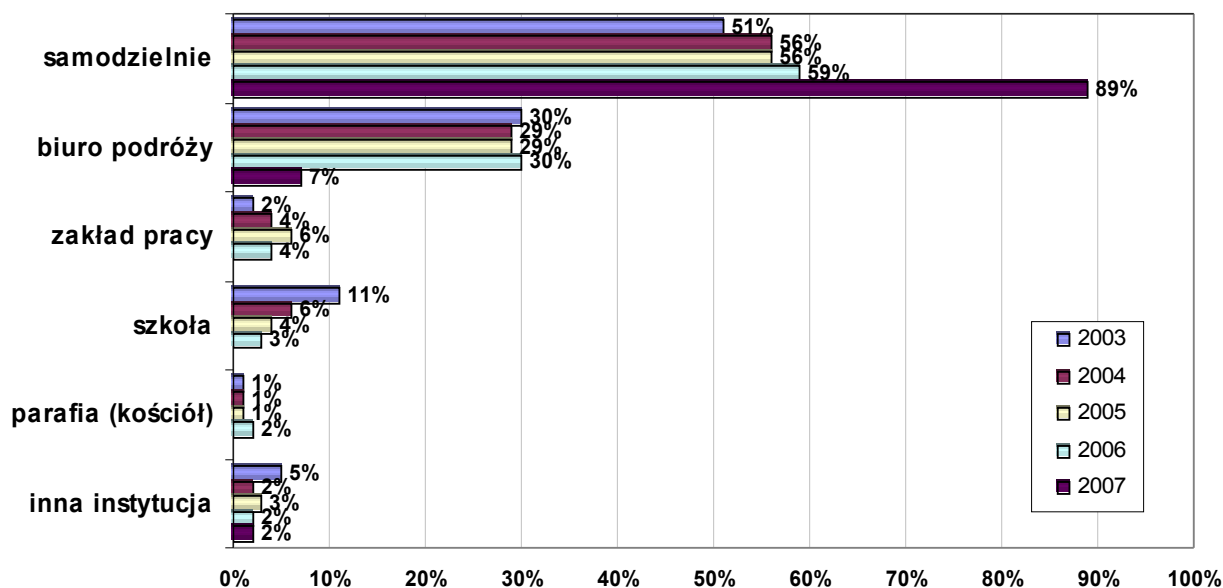
Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 18: Podmioty zajmujące się organizacją przyjazdów odwiedzających do Krakowa na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający krajowi

Źródło: MOT, opracowanie własne

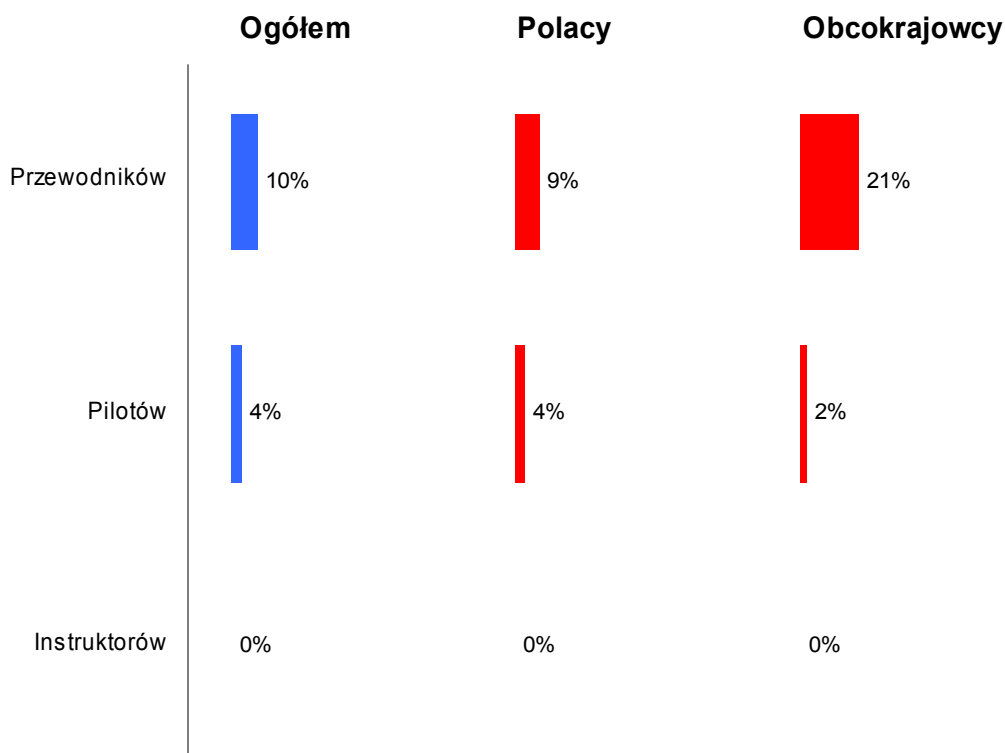
Rys. 19: Podmioty zajmujące się organizacją przyjazdów odwiedzających do Krakowa na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający zagraniczni

Źródło: MOT, opracowanie własne

Stopień korzystania przez odwiedzających z usług przewodników i pilotów jest niski. Stosunkowo częściej z tego rodzaju usług korzystają odwiedzający zagraniczni.

Rys. 20: (P8) Czy korzysta Pan(i) z usług:

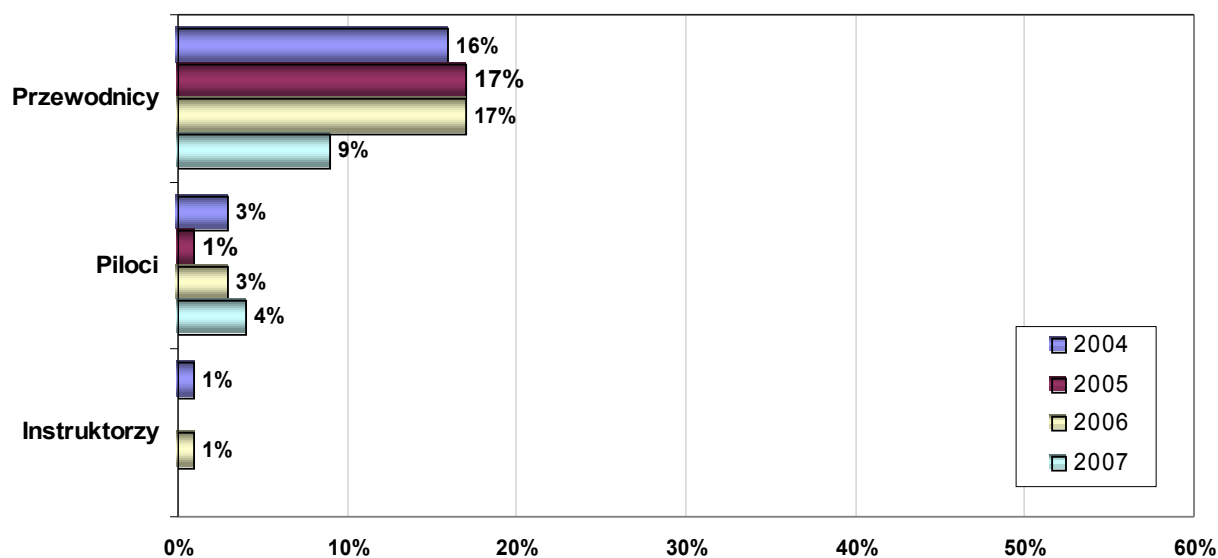
Źródło: Opracowanie własne

Tab. 12. Stopień korzystania z wybranych usług turystycznych przez odwiedzających Kraków na przestrzeni ostatnich lat

	2004		2005		2006		2007	
	kraj.	zagr.	kraj.	zagr.	kraj.	zagr.	kraj.	zagr.
Przewodnicy	16%	46%	17%	55%	17%	54%	9%	21%
Piloci	3%	16%	1%	8%	3%	12%	4%	2%
Instruktorzy	1%	1%	0%	1%	1%	1%	0%	0%

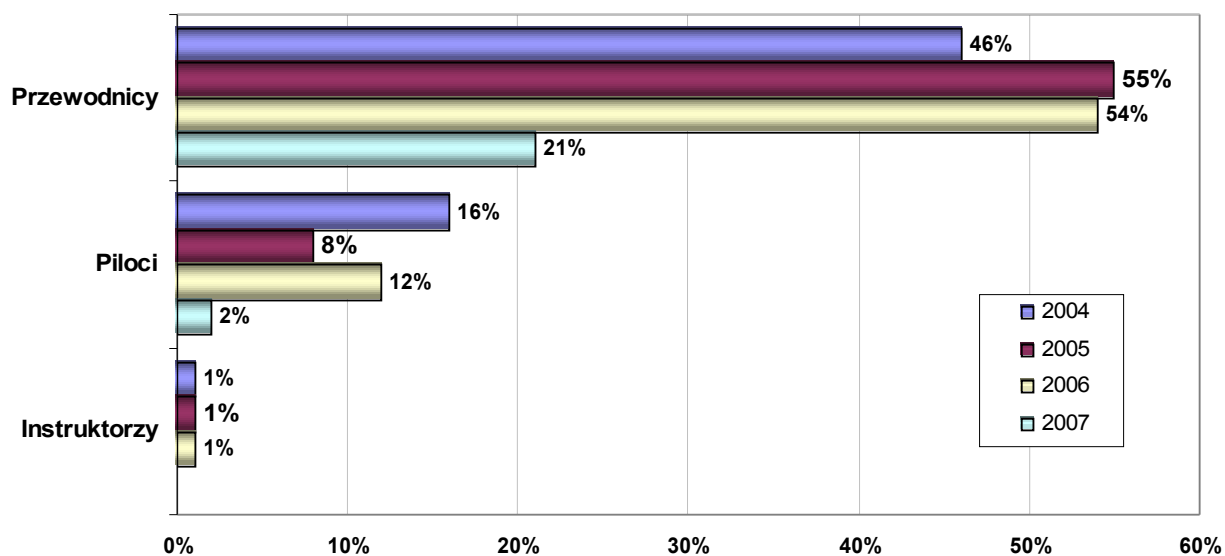
Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 21: Korzystanie z usług przewodników, pilotów i instruktorów na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający krajowi

Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 22: Korzystanie z usług przewodników, pilotów i instruktorów na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający zagraniczni

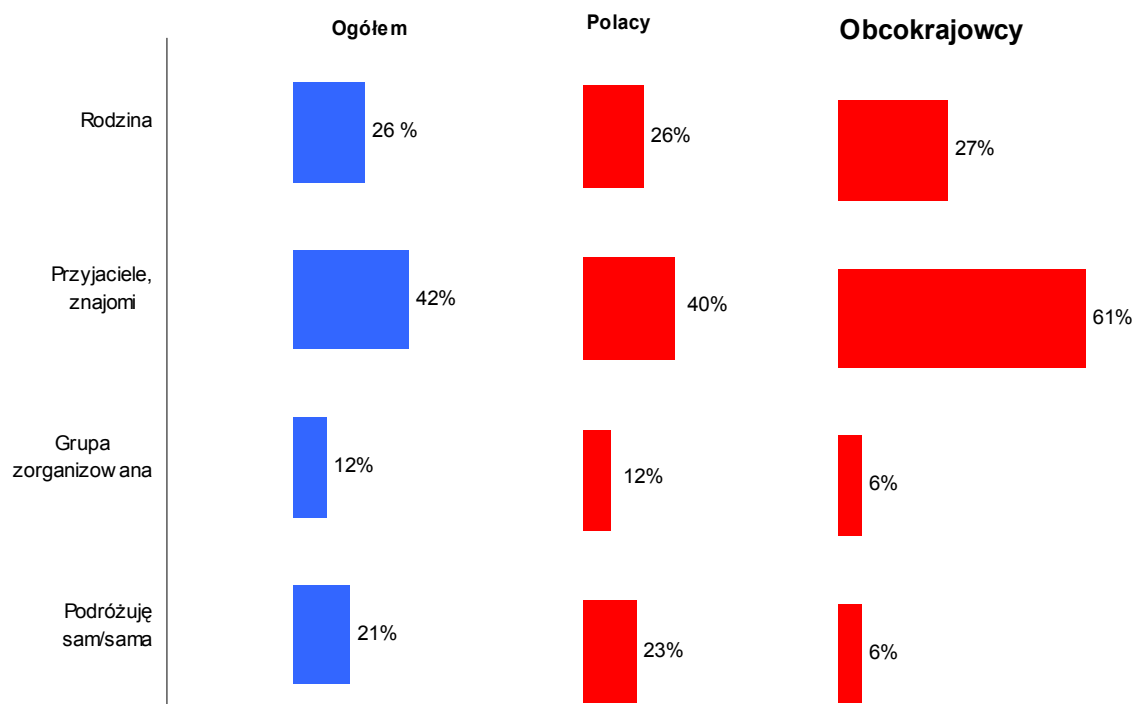

Źródło: MOT, opracowanie własne

Osoby towarzyszące

Z badań wynika, że osoby odwiedzające Kraków rzadko podróżują samotnie. W podróż w pojedynkę wybrało się 23% Polaków i tylko 6% obcokrajowców. Najczęściej odwiedzający podróżowali w gronie przyjaciół lub znajomych. W takim towarzystwie najchętniej podróżowali odwiedzający zagraniczni (61%). Wśród odwiedzających krajowych odsetek podróżujących ze znajomymi był również wysoki – 40%. Około jedna czwarta badanych odwiedziła Kraków w gronie rodzinnym. W grupach zorganizowanych przyjechało do Krakowa tylko 12% odwiedzających krajowych i 6% odwiedzających zagranicznych

Rys. 23: (P9) Kto towarzyszy Panu(i) w tej podróży?

Źródło: Opracowanie własne

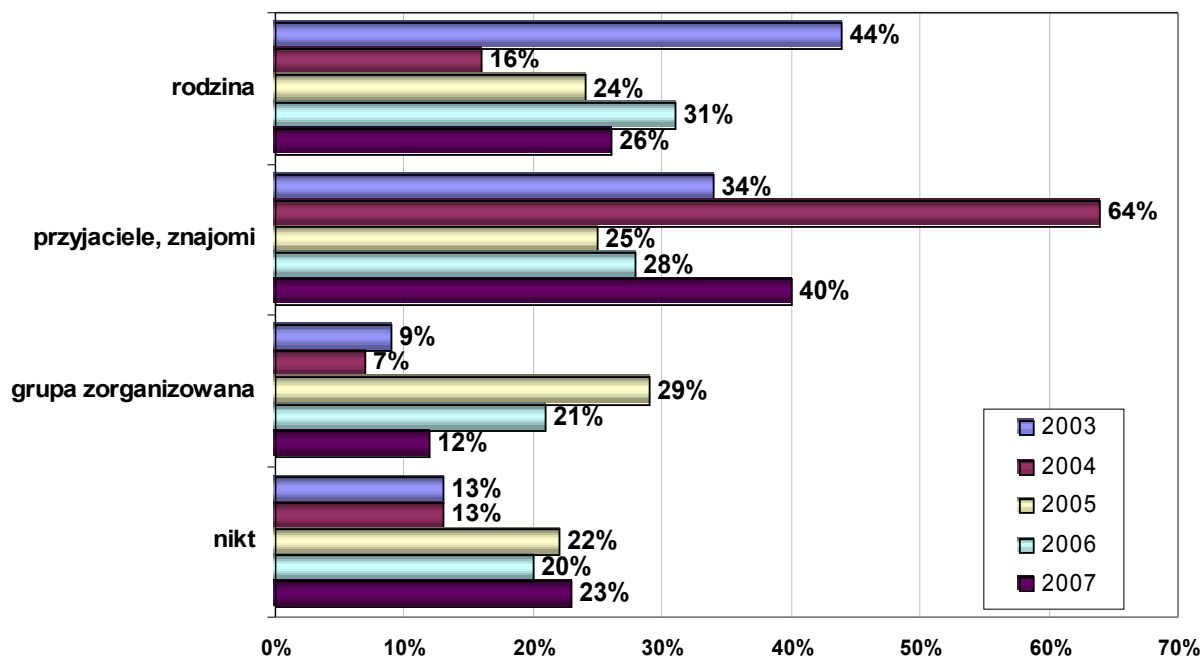
Dane przedstawione w tab. 13 pokazują, że choć corocznie zmieniają się udziały wyróżnionych kategorii osób towarzyszących, to nie występują wyraźne kierunki tych zmian. Warto jednakże zwrócić uwagę na niski w 2007 r., w porównaniu do wyników z lat poprzednich, udział obcokrajowców, który podróżowali w grupach zorganizowanych. Można ponadto zauważyć, że w ostatnich latach wysoki pozostawał udział osób odwiedzających Kraków w towarzystwie przyjaciół.

Tab. 13. Osoby towarzyszące osobom odwiedzającym Kraków na przestrzeni ostatnich lat

	Odwiedzający krajowi					Odwiedzający zagraniczni				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
rodzina	44%	16%	24%	31%	26%	31%	15%	35%	33%	27%
przyjaciele, znajomi	34%	64%	25%	28%	40%	23%	64%	24%	27%	61%
grupa zorganizowana	9%	7%	29%	21%	12%	35%	17%	32%	33%	6%
nikt	13%	13%	22%	20%	23%	11%	4%	9%	7%	6%

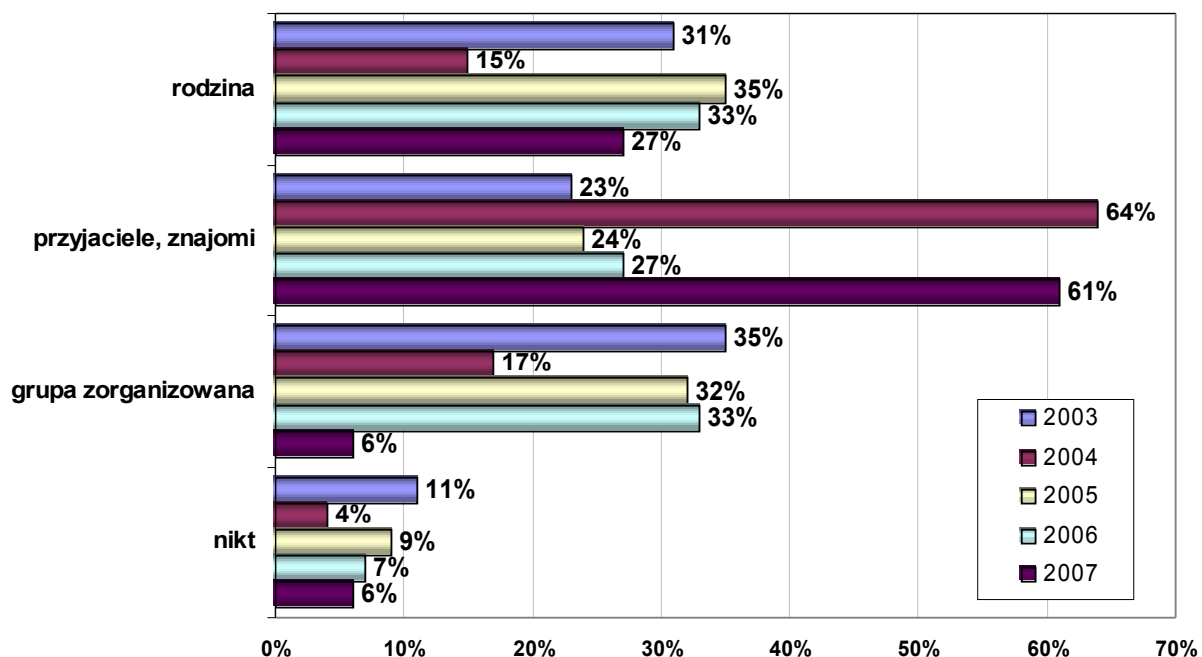
Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 24: Osoby towarzyszące osobom odwiedzającym Kraków na przestrzeni ostatnich – odwiedzający krajowi

Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 25: Osoby towarzyszące osobom odwiedzającym Kraków na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający zagraniczni

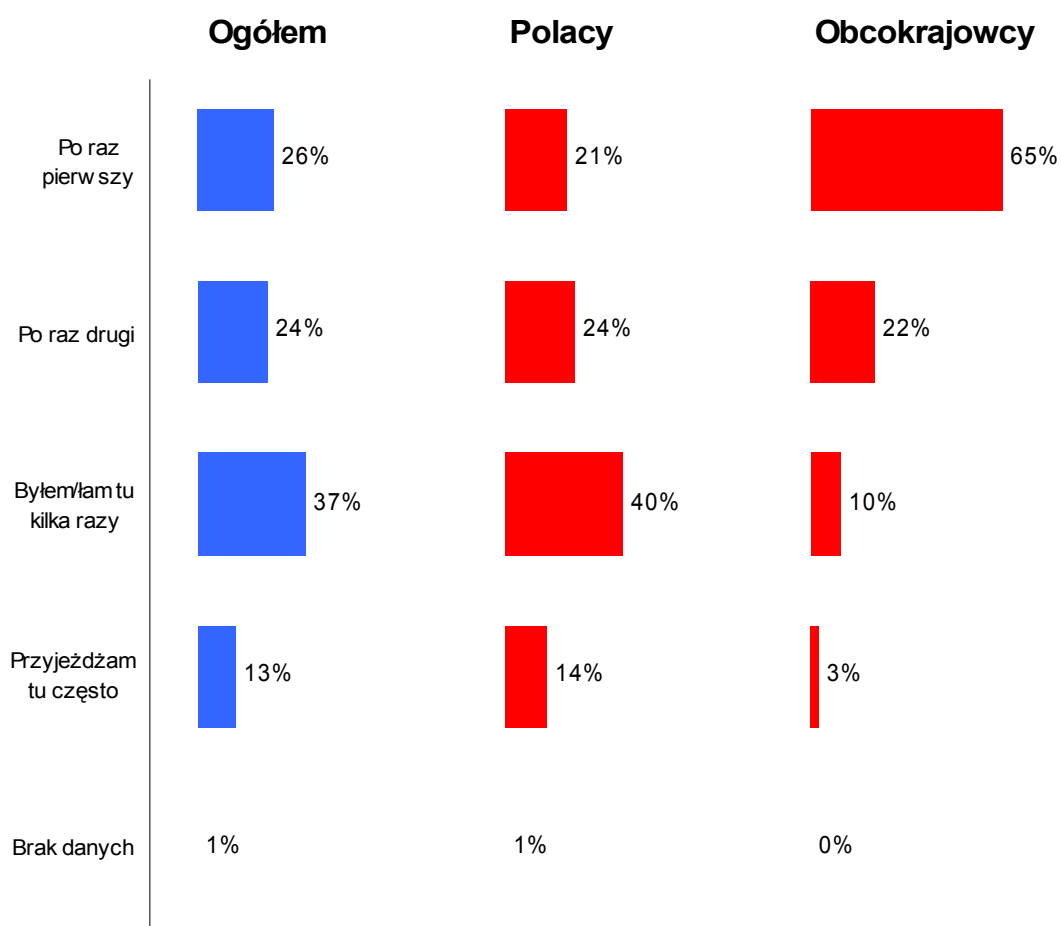

Źródło: MOT, opracowanie własne

Liczba wizyt w Krakowie

Zdecydowana większość badanych obcokrajowców (65%) oświadczyła, że jest w Krakowie po raz pierwszy. W przypadku odwiedzających krajowych okazało się, że dla większości z nich była to już kolejna wizyta w mieście. Najczęściej deklarowali oni, że byli w Krakowie już kilkakrotnie (40% badanych Polaków). Jedynie 21% odwiedzających krajowych odwiedzało Kraków po raz pierwszy.

Rys. 26: (P10) Który raz przyjechał(a)?

Źródło: Opracowanie własne

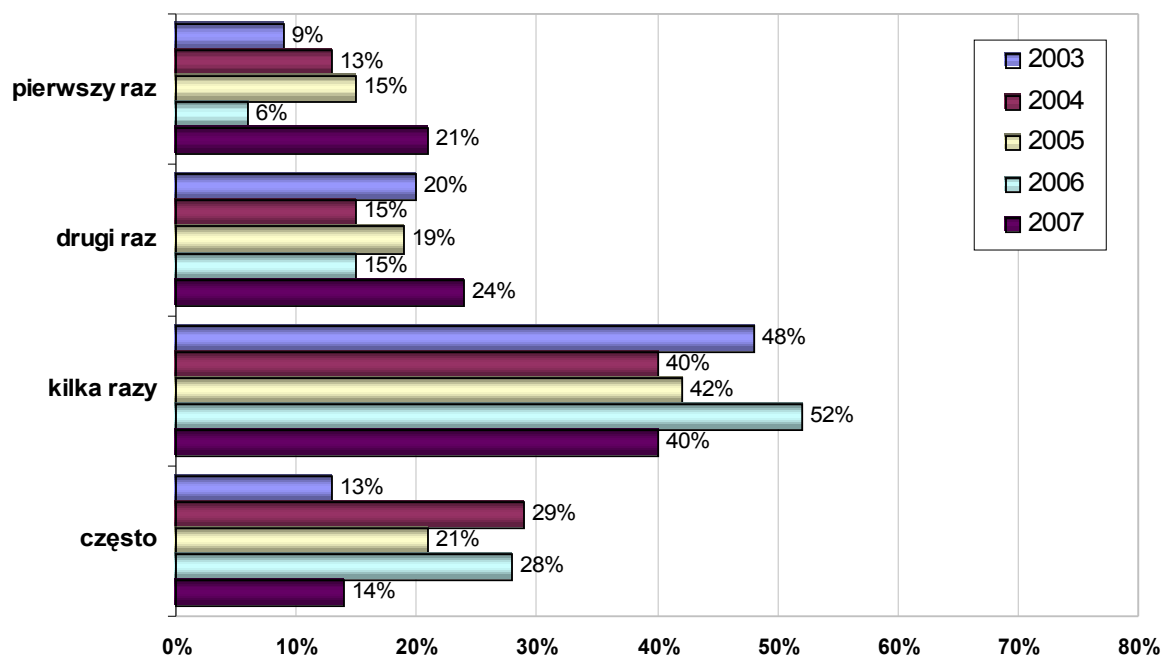
Tab. 14. Dotychczasowa liczba wizyt w Krakowie osób biorących udział w badaniach w latach 2003-2007

	Odwiedzający krajowi					Odwiedzający zagraniczni				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
pierwszy raz	9%	13%	15%	6%	21%	67%	70%	65%	54%	65%
drugi raz	20%	15%	19%	15%	24%	15%	13%	18%	26%	22%
kilka razy	48%	40%	42%	52%	40%	12%	12%	12%	17%	10%
często	13%	29%	21%	28%	14%	5%	4%	4%	3%	3%

Źródło: MOT, opracowanie własne

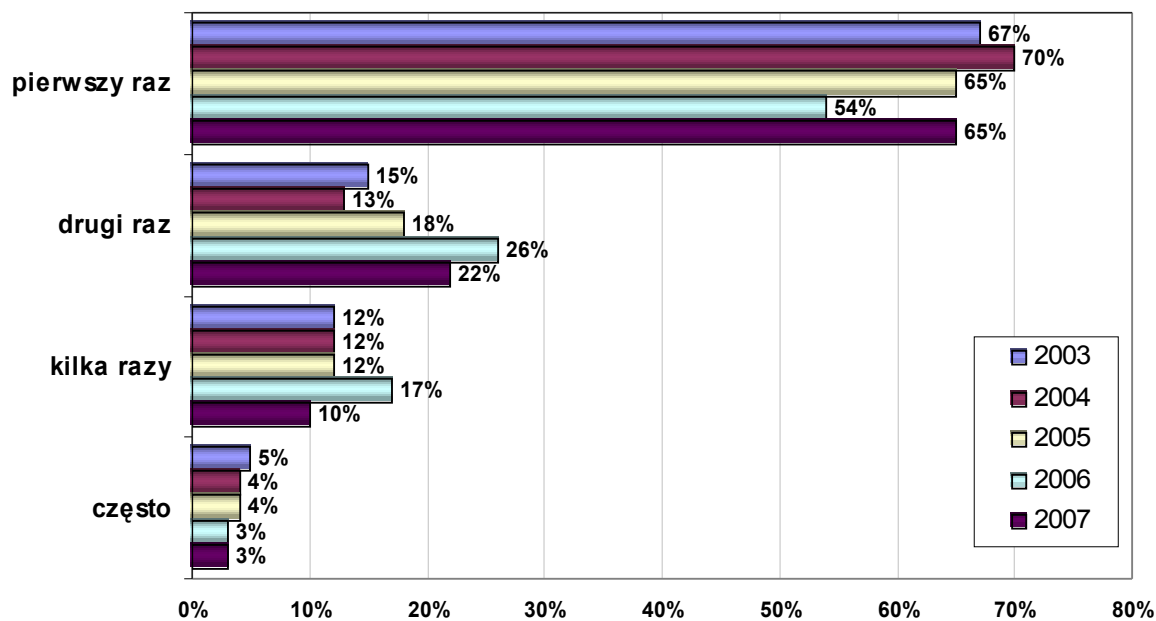

Rys. 27: Dotychczasowa liczba wizyt w Krakowie osób biorących udział w badaniach w latach 2003-2007 – odwiedzający krajowi

Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 28: Dotychczasowa liczba wizyt w Krakowie osób biorących udział w badaniach w latach 2003-2007 – odwiedzający zagraniczni

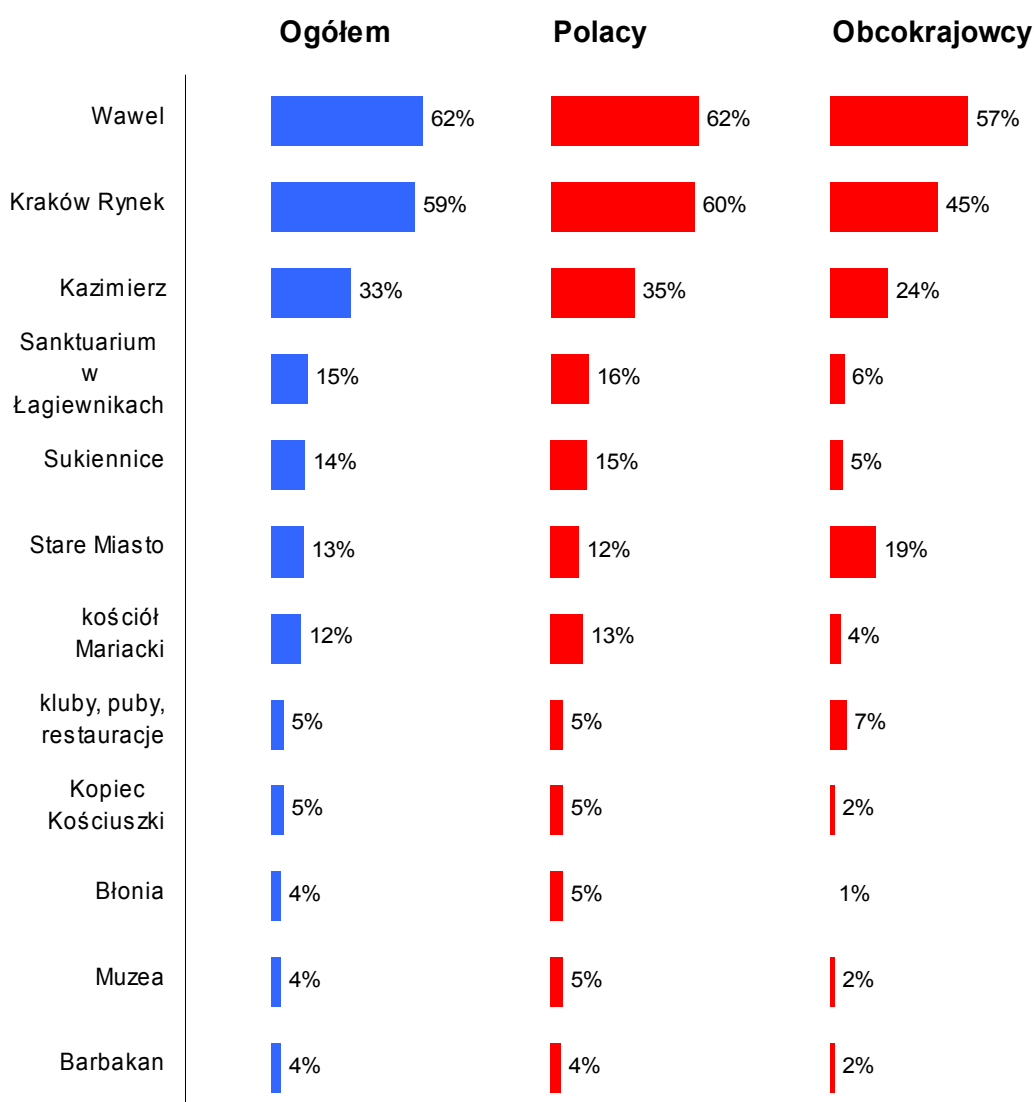

Źródło: MOT, opracowanie własne

Miejsca odwiedzane w Krakowie

Odwiedzający pytani o to, jakie miejsca odwiedzili lub zamierzają odwiedzić w Krakowie, najczęściej wymieniali Wawel (62% badanych osób) oraz Rynek Główny (59% badanych). Często w odpowiedziach pojawiał się także Kazimierz (33% badanych). Odwiedzający stosunkowo często wymieniali jeszcze takie miejsca jak: Stare Miasto, Łagiewniki, Sukiennice oraz kościół Mariacki, przy czym te trzy ostatnie miejsca częściej wskazywane były przez odwiedzających miasto Polaków.

Rys. 29:(P11) Jakie miejsca zamierza Pan(i) odwiedzić lub obejrzeć w Krakowie?
(Poniżej przedstawiono tylko najczęściej wskazywane miejsca – te, które przynajmniej w jednej grupie badanych uzyskały co najmniej 3% wskazań)

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 15. Atrakcje wskazywane przez respondentów w Krakowie w 2006 r.

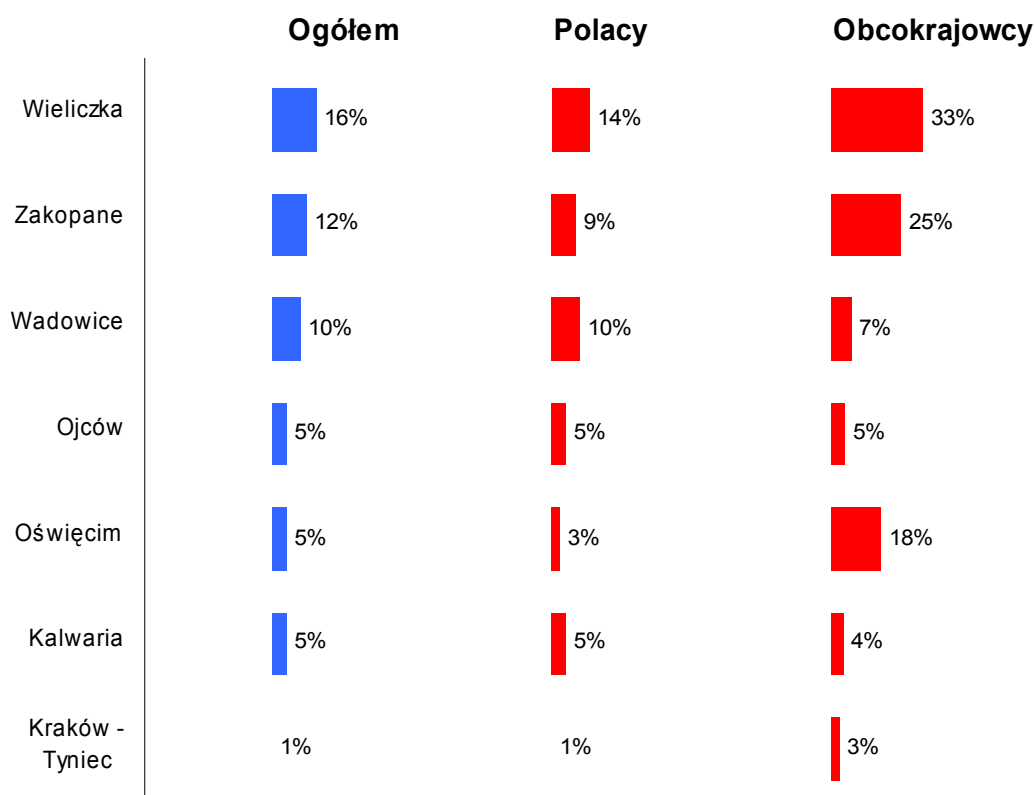
ATRAKCJE W KRAKOWIE	Odwiedzający krajowi	Odwiedzający zagraniczni
Rynek Główny (Stare Miasto, Droga Królewska)	36,9%	52,6%
Wawel (Komnaty, Katedra, Dzwon Zygmunta, smok)	19,0%	42,6%
dzielnica Kazimierz (atmosfera)	12,3%	13,4%
Kazimierz religijny (synagoga, cmentarze)	10,1%	14,2%
Bazylika Mariacka (w tym ołtarz Wita Stwosza)	6,7%	13,5%
kultura i rozrywka (kino, teatr, wystawa, filharmonia, opera, klub, dyskoteka, koncert, impreza)	12,5%	4,9%
gastronomia (obiekty i potrawy)	11,0%	6,6%
Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach	11,4%	4,8%
pozostałe katolickie obiekty sakralne	5,3%	6,7%
pozostałe atrakcje	7,5%	5,3%
muzea (obrazy, obiekty z wyjątkiem Sukiennic, UJ)	4,7%	5,4%
Sukiennice (w tym galeria – muzeum, kramy)	3,7%	5,8%
centra rekreacji (aquapark, oceanarium, zoo i in.)	4,4%	1,6%
zakupy (centra handlowe, zakupy, pamiątki, ceny)	4,5%	1,5%
Barbakan (w tym Brama Floriańska, ul. Floriańska)	2,8%	2,0%
kopce (J. Piłsudskiego, T. Kościuszki, Kraka, Wandy)	2,0%	1,4%
tereny spacerowe (Błonia, Planty, wały wiślane i in.)	1,8%	1,2%
wieża mariacka (w tym hejnał)	1,3%	1,4%
UJ (budynki, muzeum, wydarzenia)	0,5%	1,0%
obrzeża (Tyniec, Bielany, Bronowice, Mogiła, Nowa Huta i in.)	1,1%	0,7%

Źródło: MOT

Miejscowości odwiedzane poza Krakowem

Osoby odwiedzające Kraków niekiedy łączą pobyt w tym mieście z wizytami w innych ośrodkach turystycznych regionu. Zwiedzanie innych miejscowości zdecydowanie częściej znajduje miejsce w planach turystycznych obcokrajowców niż Polaków. Obcokrajowcy najczęściej planują połączyć wizytę w Krakowie ze zwiedzaniem Wieliczki (33% badanych), Zakopanego (25%) lub/i Oświęcimia (18%). Wśród Polaków biorących udział w badaniach 14% podczas pobytu w Krakowie odwiedziło lub planuje odwiedzić Wieliczkę, 10% - Wadowice, 9% - Zakopane, a ponad 3% wymieniło Ojców, Oświęcim oraz Kalwarię Zebrzydowską.

Rys. 30: (P12) Jakie miejscowości odwiedził(a) Pan(i) bądź zamierza Pan(i) odwiedzić poza Krakowem? (Poniżej przedstawiono tylko najczęściej wskazywane miejsca – te, które przynajmniej w jednej grupie badanych uzyskały co najmniej 3% wskazań)

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 16. Miejsca odwiedzane przez respondentów poza Krakowem w 2006 r.

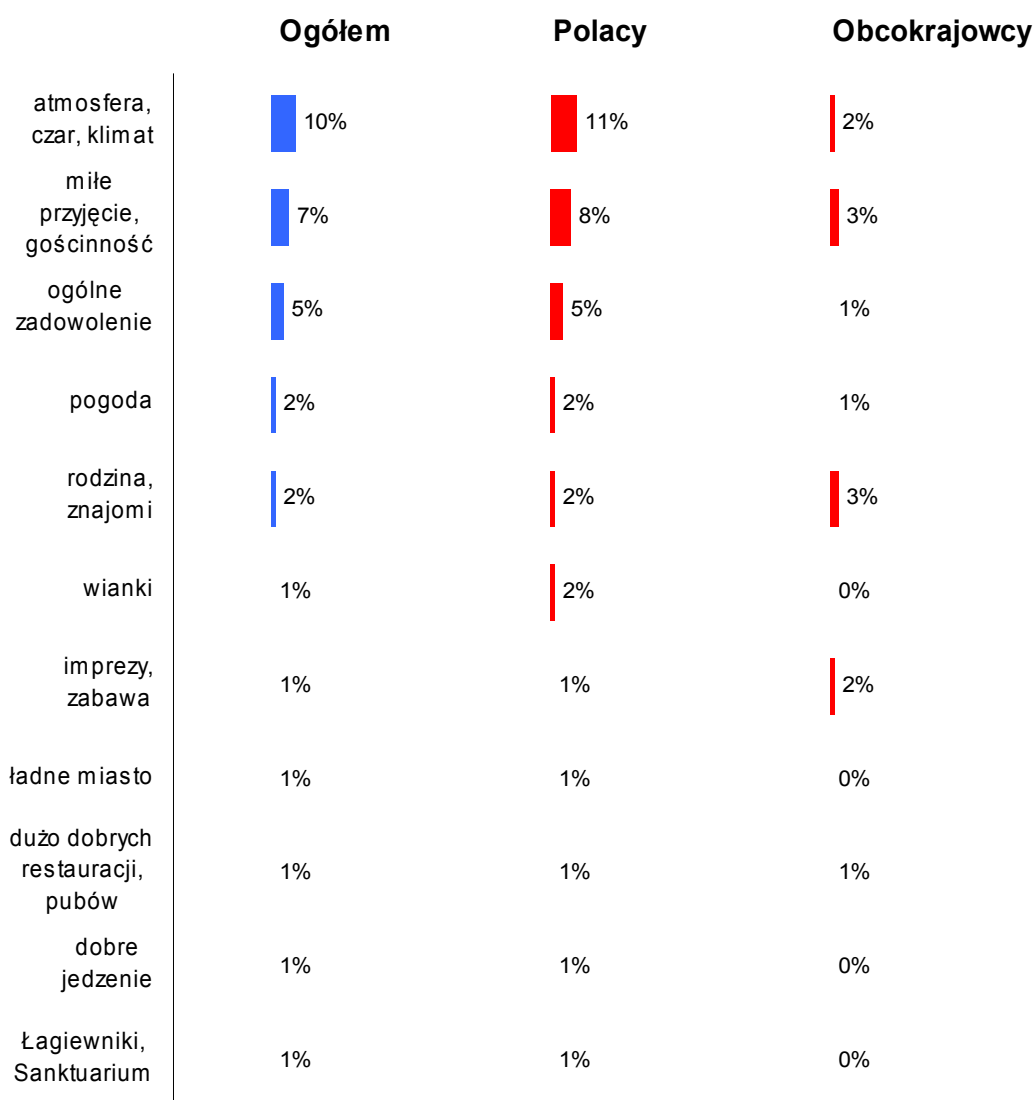
Miejsce	Odwiedzający krajowi	Odwiedzający zagraniczni
Wieliczka	40,2%	41,2%
Oświęcim	26,8%	29,3%
Zakopane (Tatry)	20,5%	26,2%
Wadowice	11,4%	8,9%
Warszawa	7,5%	6,8%
Kalwaria Zebrzydowska	8,0%	5,6%
Kraków (różne miejsca)	5,8%	5,6%
Częstochowa (Jasna Góra)	6,0%	5,1%
Ojców (Ojcowski PN, Pieskowa Skała)	4,3%	3,3%
Pieniny i spływ Dunajcem	2,4%	3,1%
Wrocław	3,3%	2,2%
Niepołomice	1,9%	2,2%
Trójmiasto (Gdańsk, Gdynia, Sopot)	0,2%	2,7%
Czechy (Praga)	0,2%	2,2%
Słowacja	0,7%	1,9%
Krynica	1,4%	1,4%
Bochnia	1,6%	1,1%
Nowy Targ	1,4%	0,9%
Sudety	0,9%	0,9%
nic, żadnych	48,8%	63,7%

Źródło: MOT

Pozytywne aspekty pobytu w Krakowie

Osoby odwiedzające Kraków najbardziej urzeka atmosfera Krakowa – czar, klimat miasta. Odwiedzający pozytywnie oceniają w tym kontekście także miłe przyjęcie i gościnność mieszkańców Krakowa.

Rys. 31: (P13) Co szczególnie pozytywnego spotkało Pana(i) w Krakowie? (Poniżej przedstawiono tylko najczęściej wymieniane pozytywne aspekty pobytu – te, które przynajmniej w jednej grupie badanych uzyskały co najmniej 1% wskazań)

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 17. Pozytywne aspekty pobytu w Krakowie w 2006 r.

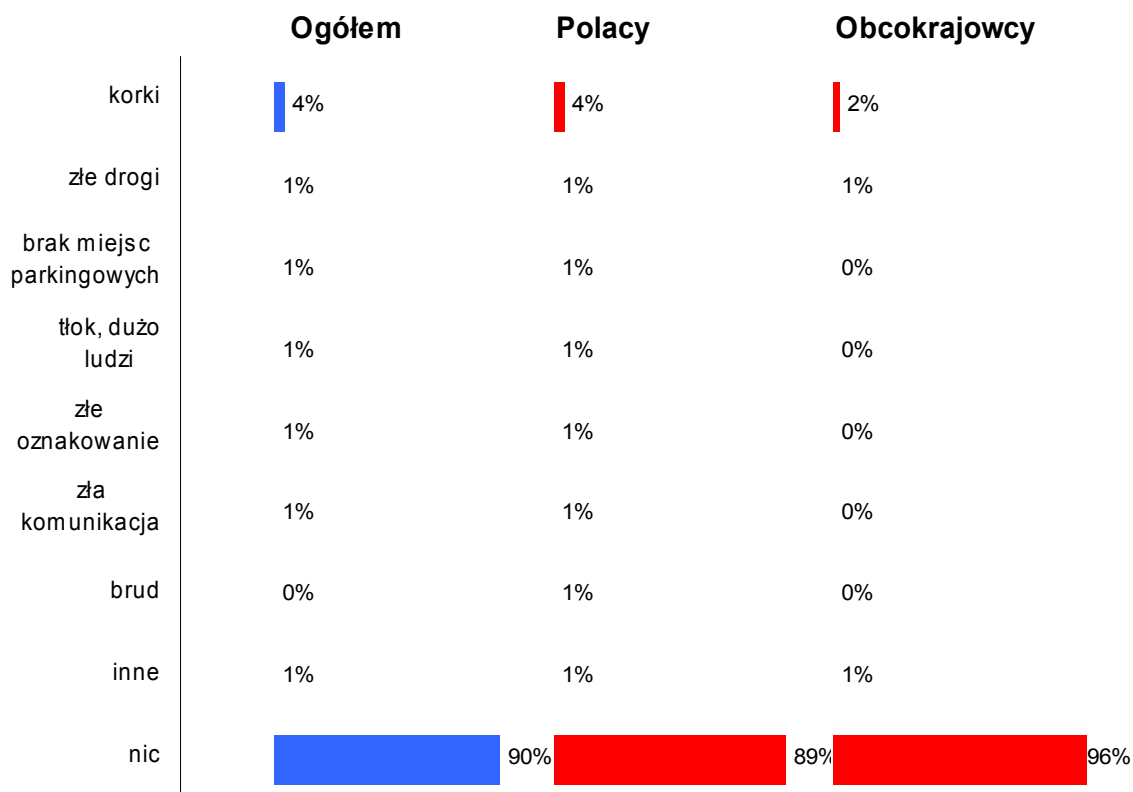
Pozytywne aspekty pobytu	Odwiedzający krajowi	Odwiedzający zagraniczni
atmosfera miejsca (klimat miejsca)	19,7%	19,9%
mieszkańcy (gościnność, życzliwość, uprzejmość, otwartość)	9,2%	19,1%
architektura (zabytki, historia, obiekty kultury)	9,3%	17,6%
gastronomia (potrawy i obiekty)	4,7%	5,1%
atrakcyjność turystyczna miasta (oferta ogólnie)	5,4%	4,4%
rozrywka i imprezy kulturalne	7,2%	3,3%
pogoda	3,7%	3,4%
ceny	0,6%	4,9%
spotkania towarzyskie (rodzina, znajomi i in)	2,4%	1,4%
informacja i obsługa turystyczna (oznakowanie)	1,1%	1,9%
inwestycje	1,9%	1,4%
baza hotelowa	1,6%	1,1%
sklepy (zakupy)	2,6%	0,5%
czystość	0,8%	1,1%
przyroda, tereny zielone	0,9%	1,0%
spotkanie z sacrum	0,9%	0,9%
bezpieczeństwo	0,7%	0,6%
dojazd	0,8%	0,5%
pozostałe	0,6%	0,5%
cisza	0,7%	0,4%
nic	17,8%	12,1%

Źródło: MOT

Negatywne aspekty pobytu w Krakowie

Osobom odwiedzającym Kraków zapytanym o negatywne aspekty pobytu w Krakowie, z dużym trudem przychodziło wymienienie czegokolwiek. Największa liczba badanych (4% Polaków, 2% obcokrajowców) wskazała, że podczas pobytu w Krakowie przeszkadzały im korki.

Rys. 32: (P14). Co szczególnie negatywnego spotkało Pana(i) w Krakowie?

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 18. Negatywne aspekty pobytu w Krakowie w 2006 r.

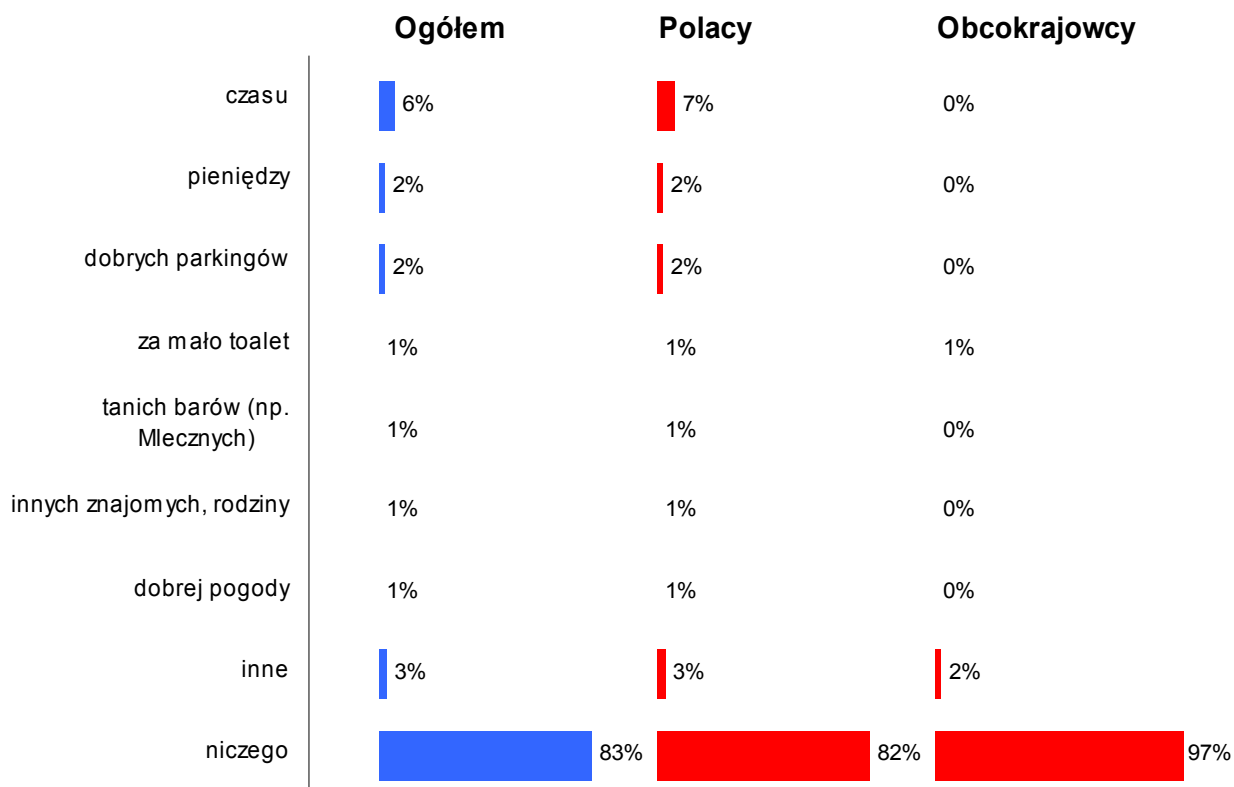
Negatywne aspekty pobytu	Odwiedzający krajowi	Odwiedzający zagraniczni
komunikacja (dojazd, parkingi, remonty dróg, nawierzchnie i in.)	18,9%	14,9%
brud	4,9%	5,8%
tłok, hałas, kolejki	6,1%	5,0%
korki na ulicach	7,0%	4,5%
ceny	11,7%	1,9%
marginies społeczny (biedacy, żebracy, bezdomni, pijacy itd.)	3,5%	6,0%
arogancja (chamstwo, chuligaństwo, kradzieże, blockersi i in.)	4,9%	3,8%
pogoda	2,6%	2,7%
toalety publiczne	2,6%	2,7%
języki obce (nieznajomość, napisy obcojęzyczne i in)	0,4%	3,0%
informacja turystyczna (oznakowanie)	1,9%	2,1%
transport lokalny	1,7%	1,8%
obsługa turystyczna (hotele, gastronomia, biura turystyczne)	1,4%	2,0%
czas	1,9%	0,8%
bezpieczeństwo	0,6%	0,7%
kultura (wydarzenia, instytucje, obiekty)	0,8%	0,6%
Internet (dostępność)	0,6%	0,5%
dworzec PKS/PKP, lotnisko	0,7%	0,2%
inne (różne)	11,9%	9,6%
nic	28,8%	41,2%

Źródło: MOT

Czego brakowało odwiedzającym podczas pobytu w Krakowie

Odwiedzający pytani o to, czego brakowało im podczas wizyty w Krakowie najczęściej nie wymieniali żadnych braków. Nieliczni wskazywali na brak czasu lub pieniędzy. W odniesieniu do infrastruktury turystycznej miasta, 2% odwiedzających stwierdziło brak dobrych parkingów.

Rys. 33: (P14) Co szczególnie negatywnego spotkało Pana(i) w Krakowie?

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 19. Braki wskazywane przez respondentów podczas pobytu w Krakowie w 2006 r.

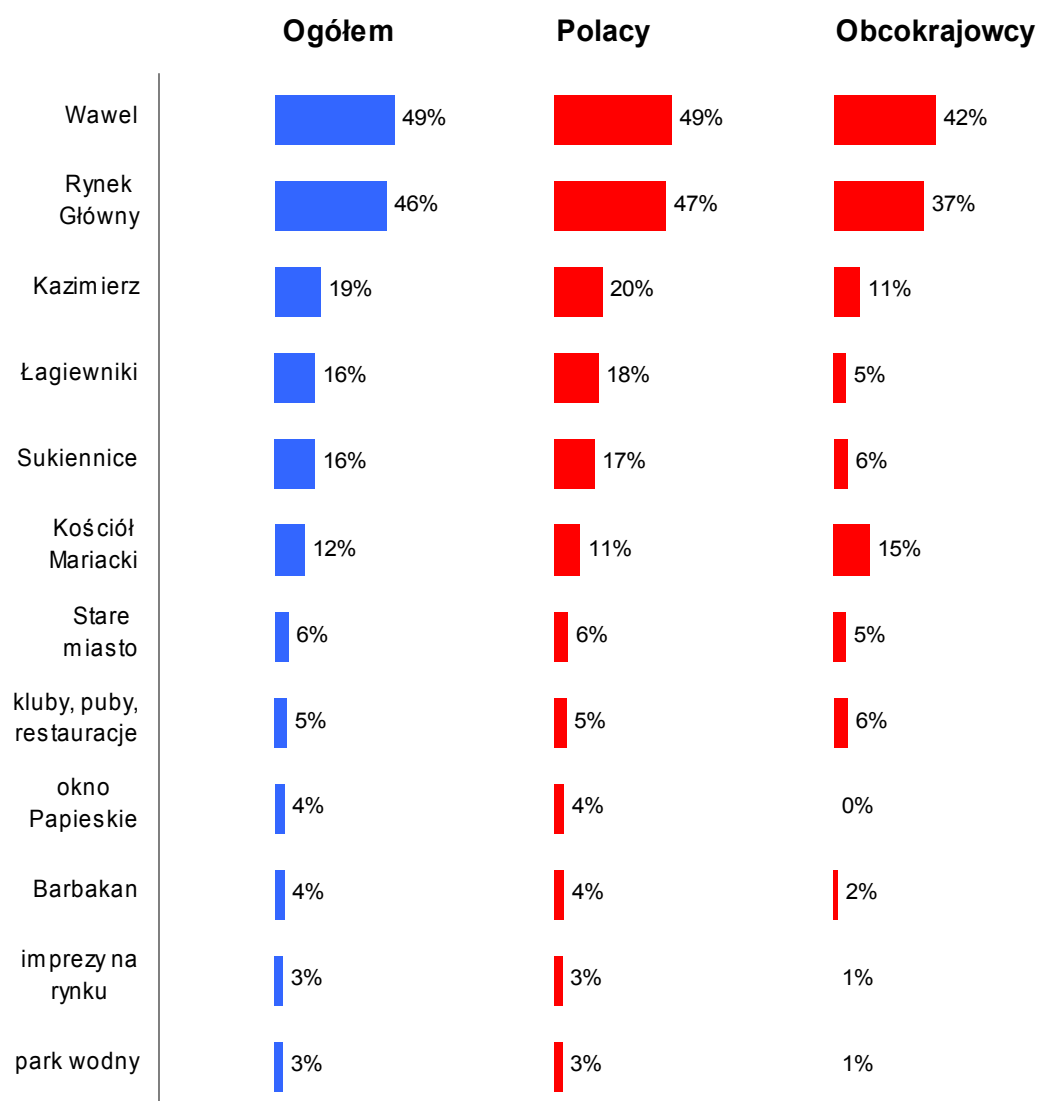
	Odwiedzający krajowi	Odwiedzający zagraniczni
niczego	40,2%	52,2%
czas	16,5%	7,8%
pozostałe (różne)	9,1%	8,3%
pieniądze	10,3%	1,6%
nie wiem	2,6%	5,4%
towarzystwo (rodzina, znajomi)	5,1%	3,7%
pogoda	3,7%	3,6%
komunikacja (drogi, nawierzchnia, dojazdy itp.)	4,0%	2,7%
obsługa i informacja turystyczna, w tym języki obce	0,4%	3,5%
cisza	1,9%	2,0%
mała architektura (kosze, ławki itp.)	1,7%	1,9%
samochód (wypożyczalnia, skuter itp.)	1,1%	1,9%
oferta kulturalna i rozrywkowa	1,9%	1,4%
toalety (czystość, nieodpłatność za korzystanie itp.)	1,8%	1,5%
bezpieczeństwo	0,5%	1,2%
czystość	0,8%	1,0%
wyposażenie techniczne (bankomaty, Internet)	1,1%	0,9%
gastronomia (rodzime potrawy, jakość potraw itp.)	0,5%	1,1%
centrum – dojazd, lokalizacja hotelu itp.	1,0%	0,4%
obiekty rekreacji	0,2%	0,5%
sklepy	0,7%	0,2%
życzliwość	0,1%	0,3%

Źródło: MOT

Atrakcje turystyczne Krakowa

Za największe atrakcje turystyczne w Krakowie odwiedzający uważają Wawel oraz Rynek Główny. Powyżej 10% badanych wymieniało ponadto takie atrakcje jak: Kazimierz, Łagiewniki, Sukiennice i kościół Mariacki.

Rys. 34: (P15) Proszę wymienić 3 atrakcje, które wywarły na Panu(i) największe wrażenie w trakcie tego pobytu? (Poniżej przedstawiono tylko najczęściej wymieniane atrakcje – te, które przynajmniej w jednej grupie badanych uzyskały co najmniej 3% wskazań)

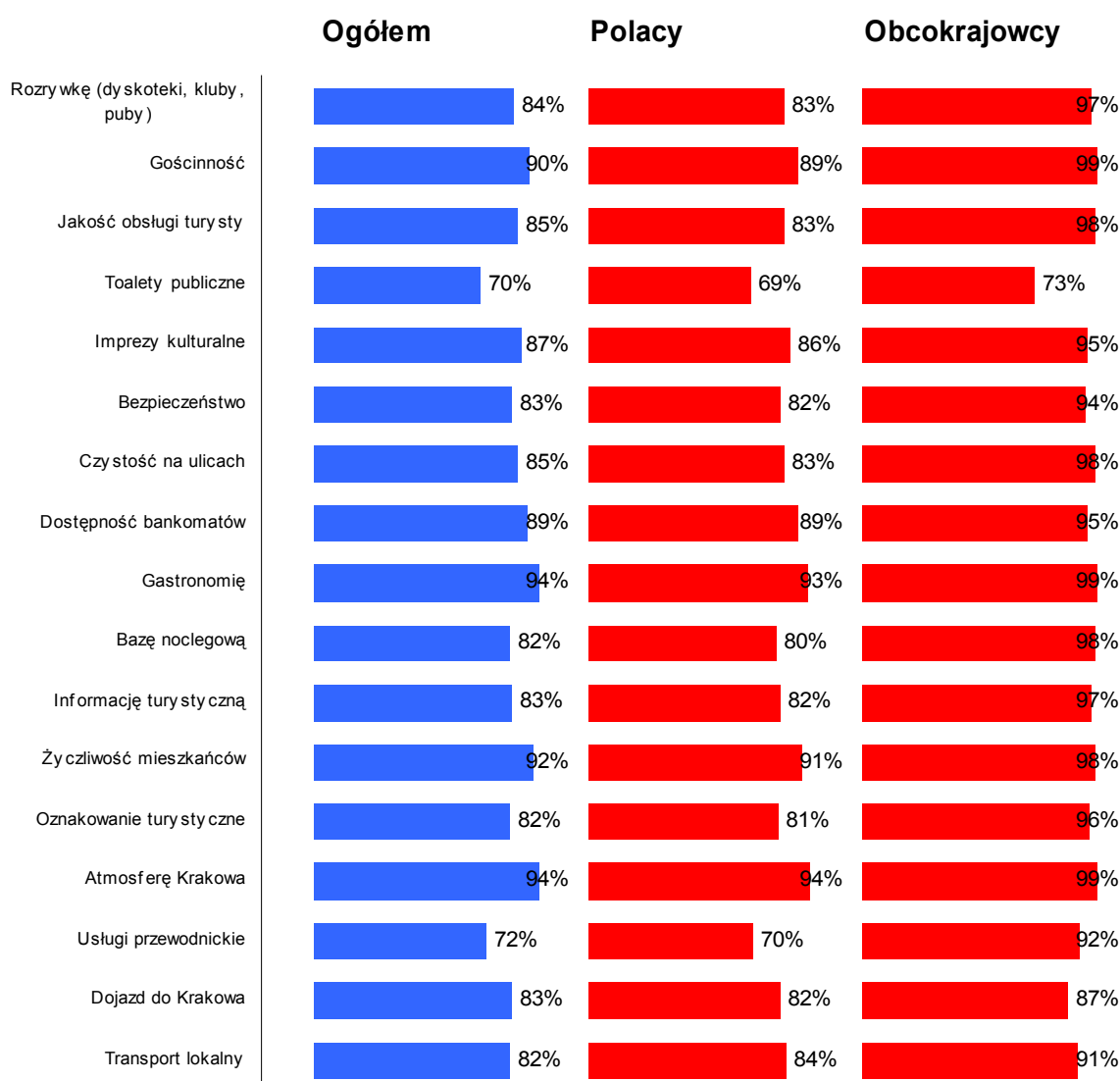
Źródło: Opracowanie własne

Ocena pobytu

Odwiedzający oceniali szereg różnych elementów składających się na pobyt w Krakowie. W każdym wypadku udział osób zadowolonych z poszczególnych elementów oferty miasta kształtował się na poziomie co najmniej 70%. Najwyżej oceniano atmosferę Krakowa, gościnność, życzliwość mieszkańców oraz gastronomię.

Dane przedstawione w tab. 20. wskazują, że najwięcej ocen negatywnych uzyskały takie elementy oferty jak: toalety publiczne (24% ocen złych i bardzo złych), dojazd do miejscowości (16%), czystość na ulicach (13%), oznakowanie turystyczne (12%), usługi przewodnickie (12%).

**Rys. 35: (P16) Jak ocenia Pan(i) w Krakowie:
Suma odpowiedzi „bardzo dobrze” i „raczej dobrze”.**

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 20. Ocena oferty turystycznej Krakowa przez odwiedzających krajowych – zestawienie wyników badań od 2003 r.

Elementy oferty	Ocena Rok	Bardzo dobrze (%)	Dobrze (%)	Może być (%)	Źle (%)	Bardzo źle (%)
Rozrywka (dyskoteki, kluby, puby)	2007	37,0	46,0	14,0	3,0	0,0
	2006	26,5	41,1	31,3	0,0	0,5
	2005	27,7	26,3	10,9	2,1	1,5
	2004	26,4	31,1	6,5	0,7	0,3
	2003	20,0	38,0	3,0	1,0	0,0
Gościnność	2007	36,0	53,0	7,0	4,0	1,0
	2006	30,8	57,3	10,8	0,5	0,0
	2005	33,9	53,8	5,1	2,3	1,0
	2004	29,4	52,1	8,9	0,9	0,3
	2003	22,0	63,0	3,0	1,0	0,0
Jakość obsługi turystycznej	2007	30,0	53,0	9,0	7,0	1,0
	2006	8,4	66,4	24,0	0,5	0,0
	2005	9,3	55,3	10,4	1,5	1,2
	2004	11,0	41,7	16,8	2,5	0,7
	2003	15,0	55,0	9,0	1,0	1,0
Toalety publiczne	2007	20,0	49,0	7,0	19,0	5,0
	2006	6,7	36,6	40,6	13,6	2,0
	2005	3,5	33,0	26,6	14,4	3,9
	2004	4,1	16,0	31,3	14,8	5,6
	2003	2,0	15,0	29,0	12,0	5,0
Imprezy kulturalne	2007	35,0	51,0	9,0	4,0	1,0
	2006	25,2	51,3	22,5	0,5	0,0
	2005	18,5	31,9	13,4	1,7	0,6
	2004	14,3	29,8	12,2	2,0	0,3
	2003	9,0	22,0	5,0	1,0	0,0
Bezpieczeństwo	2007	26,0	56,0	7,0	9,0	2,0
	2006	2,0	40,6	44,8	11,0	1,0
	2005	6,6	44,3	26,0	11,3	1,2
	2004	6,7	27,3	32,1	15,2	2,7
	2003	14,0	46,0	21,0	5,0	1,0
Czystość na ulicach	2007	24,0	59,0	4,0	12,0	1,0
	2006	1,7	27,0	43,1	24,5	3,1
	2005	6,5	47,2	19,9	15,3	1,8
	2004	7,4	24,5	41,4	13,1	2,1
	2003	16,0	45,0	24,0	5,0	2,0
Dostępność bankomatów	2007	37,0	52,0	6,0	5,0	0,0
	2006	3,5	36,0	56,2	2,8	0,9
	2005	10,7	44,5	11,8	4,5	1,2
	2004	15,4	46,3	11,6	2,4	0,5
	2003	14,0	50,0	12,0	2,0	1,0
Gastronomia	2007	46,0	47,0	3,0	3,0	0,0
	2006	21,9	61,8	13,6	2,2	0,0
	2005	33,0	45,2	9,2	1,5	0,9
	2004	28,1	55,8	5,8	0,8	0,1
	2003	33,0	48,0	6,0	1,0	0,0
Baza noclegowa	2007	33,0	47,0	12,0	6,0	1,0
	2006	11,1	55,3	30,3	2,7	0,0
	2005	21,1	38,2	9,1	2,7	0,6
	2004	16,9	45,6	13,3	1,9	0,7
	2003	8,0	26,0	11,0	2,0	0,0
Informacja turystyczna	2007	29,0	53,0	9,0	7,0	2,0
	2006	4,3	41,0	54,3	1,3	0,0
	2005	6,5	44,0	16,1	3,6	1,0
	2004	7,0	26,8	22,6	4,2	0,7
	2003	4,0	51,0	14,0	3,0	1,0

Życzliwość mieszkańców	2007	40,0	51,0	5,0	4,0	0,0
	2006	27,3	63,1	7,2	1,9	0,0
	2005	27,0	46,9	8,2	5,0	0,6
	2004	22,2	43,0	17,1	1,8	0,9
	2003	22,0	61,0	8,0	1,0	0,0

Ciąg dalszy tab. 20.:

Oznakowanie turystyczne	2007	28,0	53,0	6,0	10,0	2,0
	2006	4,8	42,5	50,9	1,0	0,2
	2005	17,7	47,5	14,9	3,5	1,1
	2004	14,8	40,0	14,5	5,1	0,9
	2003	21,0	52,0	18,0	2,0	2,0
Atmosfera miejscowości	2007	56,0	38,0	2,0	3,0	0,0
	2006	52,5	40,6	6,3	0,0	0,0
	2005	72,2	21,0	1,9	0,5	0,6
	2004	65,5	25,2	2,3	0,5	0,1
	2003	73,0	18,0	1,0	0,0	0,0
Usługi przewodnickie	2007	22,0	48,0	18,0	10,0	2,0
	2006	3,0	33,7	61,6	1,3	0,0
	2005	5,8	32,1	14,8	0,8	0,7
	2004	3,9	22,3	12,3	0,8	0,2
	2003	3,0	14,0	4,0	0,0	0,0
Dojazd do miejscowości	2007	27,0	55,0	2,0	13,0	3,0
	2006	3,5	34,3	44,3	15,0	2,3
	2005	11,6	53,7	12,7	10,2	1,2
	2004	12,0	41,9	21,2	12,6	1,0
	2003	14,0	57,0	9,0	2,0	1,0
Transport lokalny	2007	27,0	54,0	13,0	5,0	1,0
	2006	0,9	24,8	53,0	17,1	3,6
	2005	7,7	38,1	14,3	8,2	1,8
	2004	5,7	27,0	22,1	6,9	1,3
	2003	3,0	20,0	15,0	3,0	1,0

Źródło: MOT, opracowanie własne

Tab. 21. Ocena oferty turystycznej Krakowa przez odwiedzających zagranicznych – zestawienie wyników badań od 2003 r.

Elementy oferty	Ocena Rok	Bardzo dobrze (%)	Dobrze (%)	Może być (%)	Źle (%)	Bardzo źle (%)
Rozrywka (dyskoteki, kluby, puby)	2007	39,0	58,0	3,0	0,0	0,0
	2006	20,6	51,7	27,0	0,0	0,4
	2005	20,7	31,0	8,6	3,8	0,1
	2004	21,5	31,6	8,5	0,7	0,1
	2003	18,0	43,0	11,0	3,0	0,0
Gościnność	2007	42,0	57,0	1,0	0,0	0,0
	2006	26,0	60,0	11,3	0,4	0,0
	2005	40,3	51,1	3,2	0,8	0,2
	2004	43,9	42,8	5,6	0,6	0,4
	2003	27,0	48,0	12,0	3,0	0,0
Jakość obsługi turystycznej	2007	37,0	61,0	2,0	0,0	0,0
	2006	6,5	65,0	24,0	0,6	0,0
	2005	15,2	55,9	11,7	2,0	0,2
	2004	21,6	42,1	12,5	1,8	0,5
	2003	14,0	50,0	17,0	3,0	0,0
Toalety publiczne	2007	22,0	51,0	1,0	20,0	6,0
	2006	3,4	31,6	47,0	16,0	1,6
	2005	4,2	30,2	24,0	12,6	4,7
	2004	3,5	13,9	26,5	13,5	6,1
	2003	2,0	21,0	22,00	17,0	8,0
Imprezy kulturalne	2007	35,0	60,0	3,0	2,0	0,0
	2006	25,0	55,3	19,0	0,4	0,0
	2005	15,2	27,4	14,0	2,1	0,2
	2004	12,6	21,5	12,4	0,8	0,1
	2003	11,0	27,0	13,0	2,0	0,0
Bezpieczeństwo	2007	34,0	60,0	1,0	4,0	0,0
	2006	0,7	47,5	39,0	11,3	1,3
	2005	10,9	55,	16,9	4,8	0,6
	2004	10,9	40,7	20,1	6,1	1,1
	2003	6,0	36,0	28,0	7,0	1,0
Czystość na ulicach	2007	39,0	59,0	1,0	1,0	0,0
	2006	0,9	26,5	41,2	26,6	4,6
	2005	11,1	44,1	21,3	12,4	1,0
	2004	14,1	34,8	24,4	10,1	2,9
	2003	9,0	31,0	28,0	17,0	7,0
Dostępność bankomatów	2007	48,0	47,0	4,0	1,0	0,0
	2006	2,7	31,9	61,0	4,0	0,3
	2005	14,7	30,8	16,4	7,5	0,9
	2004	16,3	27,3	21,9	1,1	0,5
	2003	8,0	41,0	20,0	3,0	0,0
Gastronomia	2007	50,0	49,0	0,0	1,0	0,0
	2006	20,2	67,4	11,5	0,6	0,0
	2005	47,6	42,0	4,0	0,4	0,0
	2004	45,0	40,5	3,9	0,7	0,6
	2003	31,0	46,0	12,0	3,0	0,0
Baza noclegowa	2007	49,0	49,0	1,0	0,0	0,0
	2006	8,6	60,4	28,7	2,0	0,0
	2005	31,5	46,6	7,6	2,1	0,1
	2004	26,9	48,8	7,2	1,5	0,6
	2003	19,0	38,0	19,0	3,0	0,0
Informacja turystyczna	2007	42,0	55,0	2,0	1,0	0,0
	2006	4,0	37,4	57,4	0,9	0,0
	2005	10,7	43,8	15,1	5,3	0,3
	2004	13,0	32,4	18,4	3,7	0,7
	2003	7,0	37,0	24,0	3,0	2,0

Życzliwość mieszkańców	2007	47,0	51,0	2,0	0,0	0,0
	2006	29,7	61,4	8,0	0,6	0,0
	2005	34,1	45,3	4,5	1,8	0,3
	2004	36,3	40,0	7,2	1,9	0,7
	2003	28,0	44,0	13,0	5,0	2,0

Ciąg dalszy tab. 21.:

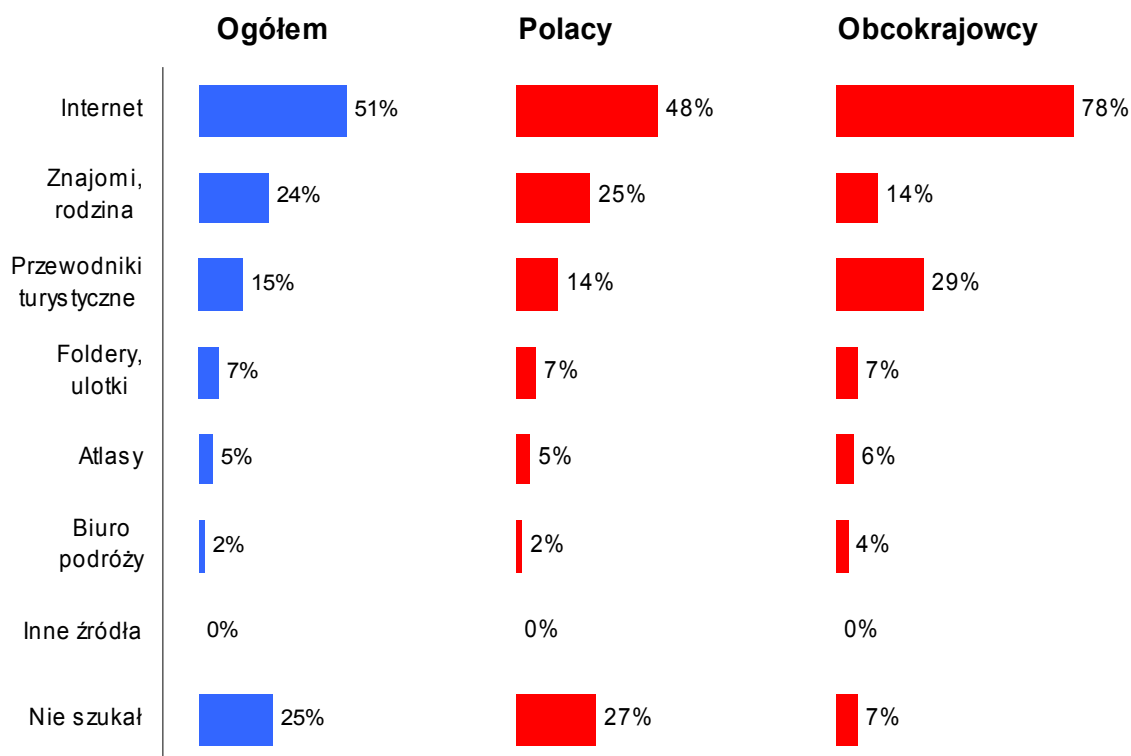
Oznakowanie turystyczne	2007	39,0	57,0	3,0	1,0	0,0
	2006	5,4	36,6	54,7	2,2	0,8
	2005	17,3	46,6	15,1	3,4	1,1
	2004	13,6	41,1	15,4	3,9	1,2
	2003	6,0	34,0	26,0	6,0	3,0
Atmosfera miejscowości	2007	58,0	41,0	0,0	1,0	0,0
	2006	55,1	41,0	3,6	0,0	0,0
	2005	68,2	25,8	1,9	0,1	0,1
	2004	64,3	24,3	1,2	0,2	0,1
	2003	56,0	28,0	6,0	1,0	0,0
Usługi przewodnickie	2007	34,0	58,0	4,0	4,0	0,0
	2006	2,2	34,2	60,3	3,0	0,0
	2005	12,4	37,2	10,1	0,7	0,00
	2004	10,8	30,4	14,2	0,5	0,2
	2003	9,0	26,0	14,0	2,0	1,0
Dojazd do miejscowości	2007	33,0	54,0	1,0	11,0	1,0
	2006	2,4	33,0	50,4	12,5	1,5
	2005	8,1	46,7	15,6	12,3	1,1
	2004	8,0	35,6	19,8	7,2	1,2
	2003	8,0	33,0	15,0	5,0	6,0
Transport lokalny	2007	32,0	59,0	7,0	2,0	0,0
	2006	1,3	19,3	56,7	20,8	1,6
	2005	5,8	27,7	19,9	9,8	0,8
	2004	4,3	14,9	22,2	5,3	1,4
	2003	7,0	20,0	18,0	6,0	5,0

Źródło: MOT, opracowanie własne

Źródła informacji

Zdecydowanie najczęściej wykorzystywanym przez odwiedzających źródłem informacji o Krakowie był internet. Z internetu przed wyjazdem korzystało 78% odwiedzających zagranicznych i niemal połowa odwiedzających krajowych. Dla odwiedzających zagranicznych stosunkowo często wykorzystywanym źródłem są również przewodniki turystyczne. Z kolei Polacy częściej zasięgają informacji u znajomych i/lub rodziny.

Rys. 36:(P17) Gdzie szukał(a) Pan(i) informacji o Krakowie przed przyjazdem tutaj?

Źródło: Opracowanie własne

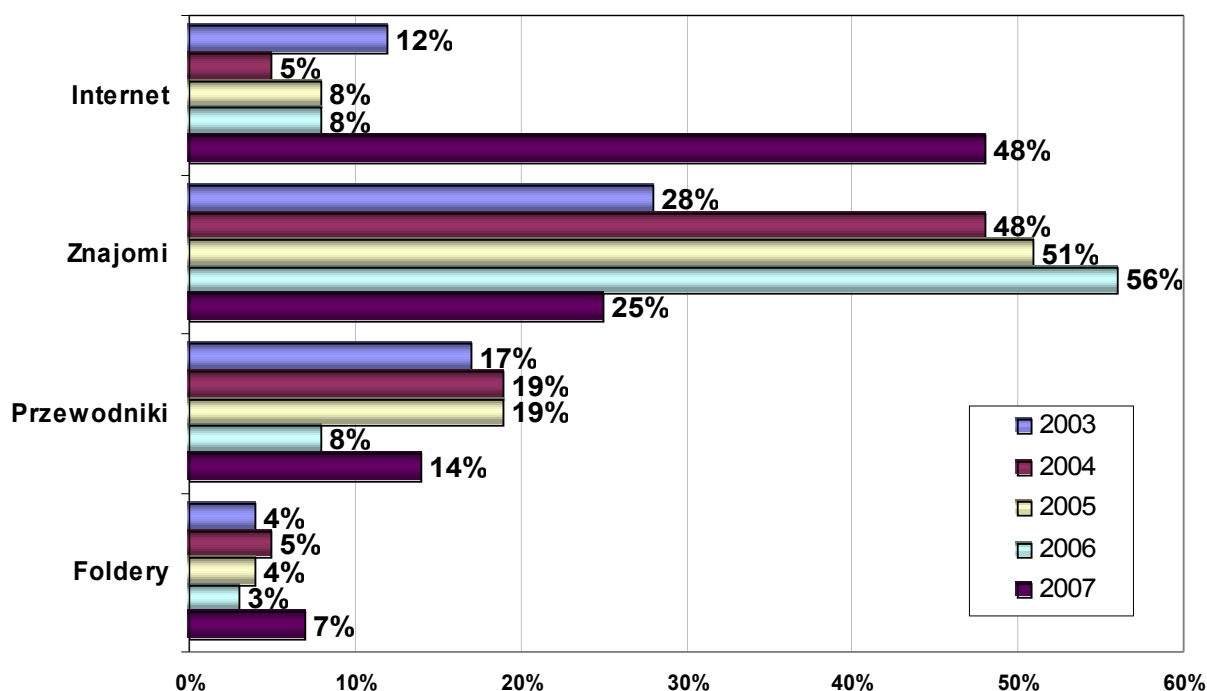
Z zestawienia przedstawionego w tab. 22 wynika, iż rola internetu jako źródła turystycznej informacji o Krakowie okazała się być znacząco większa dla odwiedzających Kraków w 2007 r., niż miało to miejsce w latach poprzednich.

Tab. 22. Źródła informacji o Krakowie na przestrzeni ostatnich lat

Źródła informacji	Odwiedzający krajowi					Odwiedzający zagraniczni				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
Internet	12%	5%	8%	8%	48%	26%	10%	28%	32%	78%
Znajomi	28%	48%	51%	56%	25%	53%	48%	41%	47%	14%
Przewodniki	17%	19%	19%	8%	14%	32%	30%	33%	34%	29%
Foldery	4%	5%	4%	3%	7%	7%	12%	10%	10%	7%

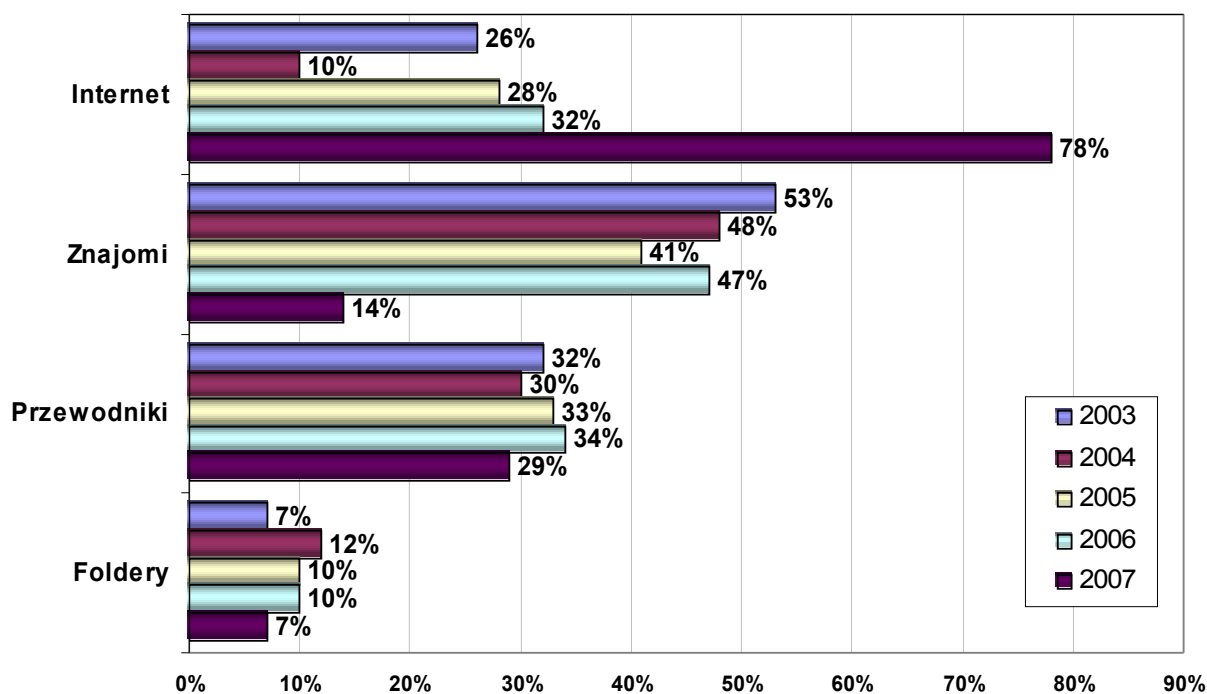
Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 37: Źródła informacji o Krakowie na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający krajowi

Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 38: Źródła informacji o Krakowie na przestrzeni ostatnich lat – odwiedzający zagraniczni

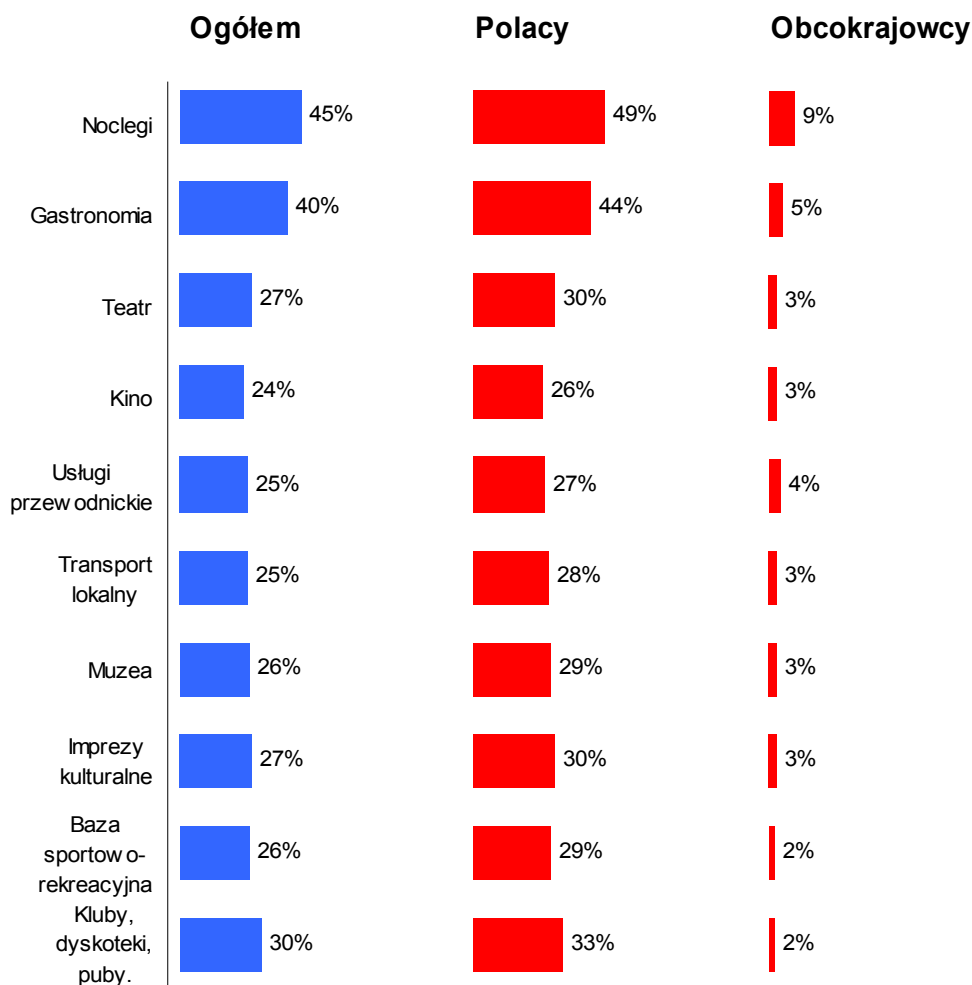
Źródło: MOT, opracowanie własne

Ceny

Odwiedzający zagraniczni w zdecydowanej większości nie narzekali na wysokość cen usług turystycznych w Krakowie. Poziom cen wydawał się wysoki jedynie 2-9% obcokrajowców (w zależności od rodzaju usługi). Natomiast w przypadku odwiedzających krajowych poziom cen określany był jako wysoki znacznie częściej, tzn. przez 26-49% badanych. Najczęściej jako wysokie określane były ceny noclegów oraz gastronomii.

Rys. 39: (P18). Jak ocenia Pan(i) wysokość cen w stosunku do jakości świadczonych w Krakowie następujących usług:

Odpowiedzi: „ceny wysokie”.

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 23. Ocena poziomu cen w Krakowie przez odwiedzających krajowych – zestawienie wyników badań od 2005 r.

Element oferty	Ocena Rok	Brak oceny (%)	Ceny niskie (%)	Ceny odpowiednie (%)	Ceny wysokie (%)
Noclegi	2007	2,0	3,0	46,0	49,0
	2006	24,9	4,0	36,2	35,0
	2005	32,1	1,7	26,3	39,9
Gastronomia	2007	0,0	3,0	52,0	44,0
	2006	2,9	2,6	58,6	35,9
	2005	8,8	0,9	51,8	38,5
Teatr	2007	6,0	6,0	58,0	30,0
	2006	49,8	2,4	32,4	12,4
	2005	52,8	1,1	33,9	12,6
Kino	2007	6,0	7,0	61,0	26,0
	2006	49,8	2,4	32,4	12,4
	2005	52,8	1,1	33,9	12,6
Teatr					
Usługi przewodniczące	2007	6,0	7,0	60,0	27,0
	2006	59,8	2,8	19,8	17,7
	2005	58,9	0,7	30,1	10,3
Transport lokalny	2007	4,0	5,0	63,0	28,0
	2006	27,4	3,6	41,2	27,8
	2005	36,1	1,7	38,5	23,7
Muzea	2007	6,0	4,0	61,0	29,0
	2006	37,0	3,7	46,6	12,7
	2005	40,4	3,2	44,5	11,9
Teatr					
Imprezy kulturalne	2007	6,0	4,0	60,0	30,0
	2006	45,7	3,4	35,1	15,7
	2005	52,9	3,5	37,9	5,7

Baza sportowo-rekreacyjna	2007	6,0	4,0	61,0	29,0
	2006	50,8	4,4	29,3	15,6
	2005	63,3	1,4	25,1	10,3
Teatr					
Kluby, dyskoteki, puby	2007	2,0	4,0	60,0	33,0
	2006	41,7	5,9	39,0	13,4
	2005	48,6	1,8	32,2	17,4

Źródło: MOT, opracowanie własne

Tab. 24. Ocena poziomu cen w Krakowie przez odwiedzających zagranicznych – zestawienie wyników badań od 2005 r.

Element oferty	Ocena Rok	Brak oceny (%)	Ceny niskie (%)	Ceny odpowiednie (%)	Ceny wysokie (%)
Noclegi	2007	0,0	6,0	85,0	9,0
	2006	8,8	13,0	68,4	9,8
	2005	8,0	12,8	66,8	12,4
Gastronomia	2007	0,0	9,0	86,0	5,0
	2006	2,8	28,3	62,9	5,9
	2005	4,1	26,4	60,9	8,6
Teatr	2007	4,0	10,0	84,0	3,0
	2006	78,3	5,9	14,7	1,1
	2005	84,6	5,3	9,5	0,6
Kino	2007	4,0	10,0	83,0	3,0
	2006	78,3	5,9	14,7	1,1
	2005	84,6	5,3	9,5	0,6
Teatr					
Usługi przewodniczące	2007	4,0	11,0	81,0	4,0
	2006	37,8	9,8	47,4	4,9
	2005	48,3	11,5	36,3	3,9
Transport lokalny	2007	4,0	13,0	80,0	3,0
	2006	33,4	25,8	36,1	4,6
	2005	47,1	19,4	27,7	5,8
Muzea	2007	4,0	12,0	81,0	3,0
	2006	40,8	18,3	37,9	2,9
	2005	35,5	21,3	39,2	4,0
Teatr					
Imprezy kulturalne	2007	4,0	12,0	81,0	3,0
	2006	61,7	10,5	23,9	3,8
	2005	70,6	10,1	18,1	1,2

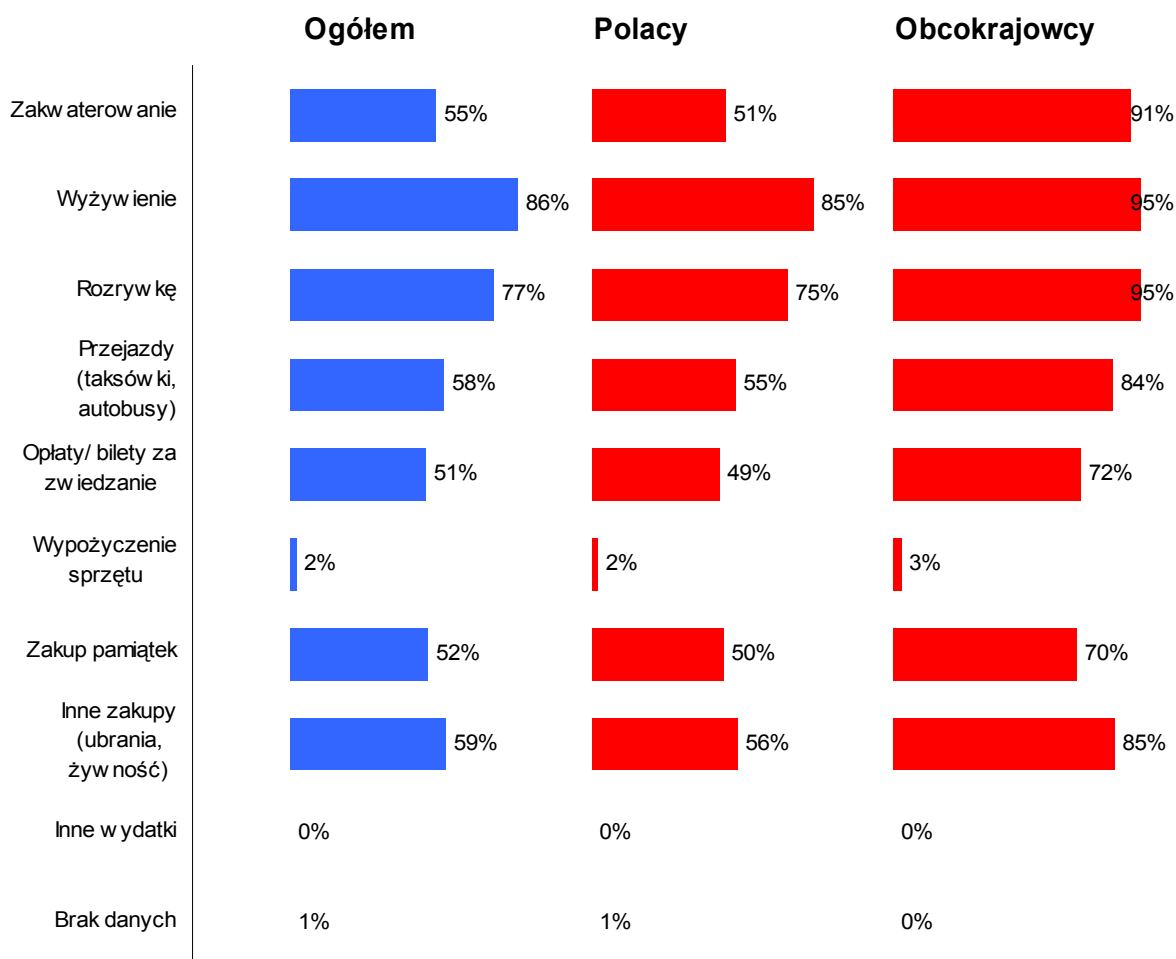
Baza sportowo-rekreacyjna	2007	4,0	10,0	84,0	2,0
	2006	68,9	13,4	15,5	2,1
	2005	86,1	4,2	9,0	0,7
Teatr					
Kluby, dyskoteki, puby	2007	2,0	15,0	81,0	2,0
	2006	57,2	20,5	20,1	2,2
	2005	55,2	14,4	27,9	2,6

Źródło: MOT, opracowanie własne

Wydatki

Wyniki badań przedstawione na rys. 40 wskazują, że odwiedzających Kraków cechuje generalnie zróżnicowana struktura wydatków. Podczas pobytu zamierzali oni ponosić koszty nie tylko zakwaterowania, żywienia, przejazdów, ale także rozrywek oraz opłat za zwiedzanie atrakcji turystycznych. Odwiedzający zamierzali także kupić pamiątki oraz dokonywać innych zakupów. Wszystkie z wyżej wymienionych wydatków zamierzała ponieść co najmniej połowa badanych Polaków. Druga połowa badanych Polaków wykazywała mniejsze zróżnicowanie wydatków, deklarując jedynie zamiar ponoszenia wydatków na żywienie i rozrywkę, w niewielkim stopniu także na przejazdy i inne zakupy. W przypadku obcokrajowców zróżnicowana struktura wydatków cechowała co najmniej 70% badanych. Pozostałe ok. 30% badanych zamierzało ponosić koszty przede wszystkim noclegów, żywienia, przejazdów, rozrywek oraz innych zakupów dóbr materialnych, nie zamierzali oni natomiast ponosić wydatków związanych ze zwiedzaniem atrakcji turystycznych.

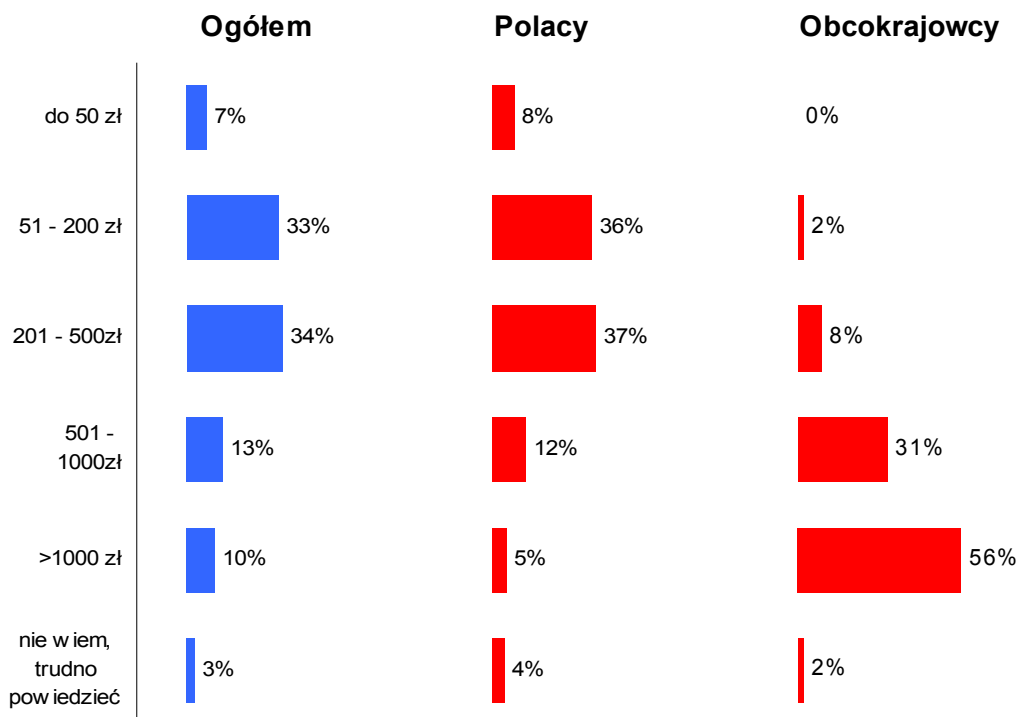
Rys. 40: (P20) Czy podczas pobytu w Krakowie będzie Pan(i) płacił(a) za:

Źródło: Opracowanie własne

Polacy w trakcie pobytu w Krakowie zamierzali wydać na osobę średnio 366 zł. Ponad trzykrotnie większy poziom wydatków deklarowali obcokrajowcy – średnio ok. 1400 zł. na osobę. Tylko nieliczni Polacy zamierzali ponieść wydatki w wysokości powyżej 1000 zł. na osobę. Taka struktura wydatków, wyższa w porównaniu z poprzednimi latami mogła być związana z uwzględnieniem przez respondentów w wyliczeniach wydatków – kosztów transportu.

Rys. 41: (P21) Ile szacunkowo wyda Pan(i) podczas tego pobytu na jedną osobę?

Wydatki średnio na osobę w 2007 r.:	466 zł.	366 zł.	1407 zł.
-------------------------------------	---------	---------	----------

Źródło: Opracowanie własne

Odniesienie średnich wydatków na osobę do szacowanej liczby odwiedzających, z uwzględnieniem podziału na turystów i odwiedzających jednodniowych oraz odwiedzających krajowych i zagranicznych pozwala oszacować, że łączne **wydatki osób odwiedzających Kraków w celach turystycznych wyniosły w 2007 r. ok. 5 500 mln zł (wraz z transportem).**

Dane przedstawione w tab. 25. pokazują strukturę wydatków odwiedzających w kolejnych latach, poprzednich. Wyniki badań z 2007 r. wskazują na wyższy procentowy udział wydatków odwiedzających krajowych w przedziałach 201-500 zł oraz 501-1000 zł niż prezentują to wyniki badań z lat poprzednich, a znacznie niższy w przedziale wydatków do 50 zł. Natomiast wyniki badań z 2007 r. charakteryzujące wydatki obcokrajowców wskazują, w porównaniu do wyników z lat poprzednich,, na wyższy udział osób ponoszących wydatki o sumie wyższej niż 500 zł na osobę i znacznie niższy udział osób planujących wydać mniej niż 500 zł. na osobę.

Tab. 25. Struktura wydatków osób odwiedzających Kraków w celach turystycznych w latach 2003-2006.

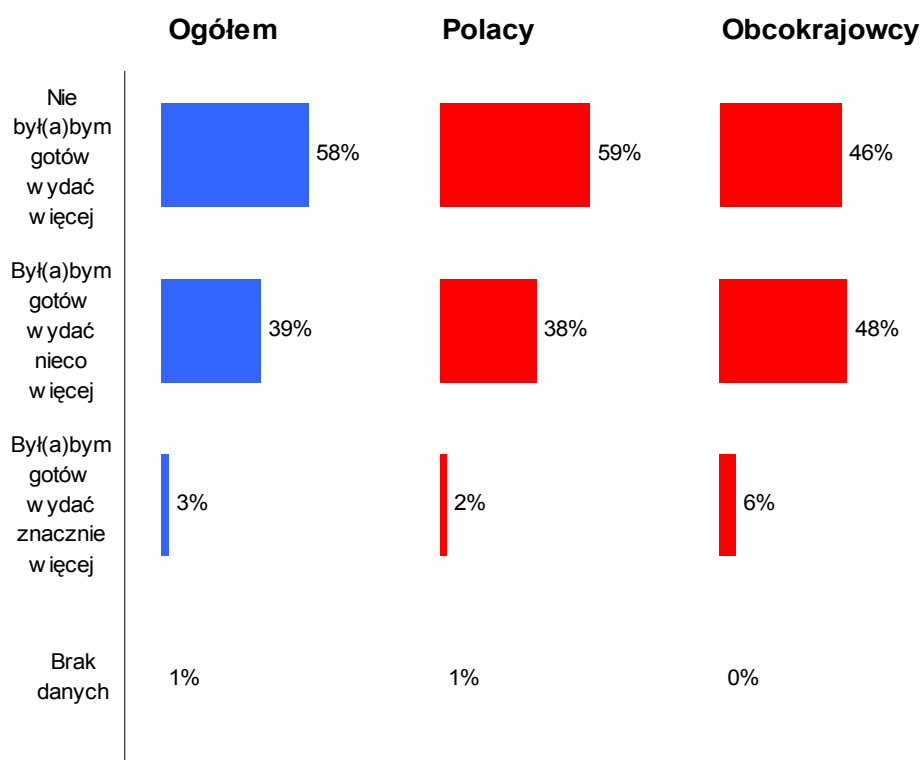
Kwota wydatków na osobę	Odwiedzający krajowi			Odwiedzający zagraniczni		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
do 50 zł	27%	33%	21%	19%	11%	6%
51-200 zł	44%	37%	40%	21%	22%	24%
201-500 zł	23%	24%	24%	29%	33%	30%
501-1000 zł	6%	4%	9%	17%	20%	23%
>1001 zł	1%	1%	7%	13%	14%	18%

Źródło: MOT, opracowanie własne

Pomimo rosnącej wielkości wydatków ponoszonych przez odwiedzających nie można powiedzieć, że obecny poziom wydatków osiągnął pułap maksymalny. Znaczna część badanych deklaruwała, że byłaby skłonna wydać więcej pieniędzy podczas pobytu w Krakowie. Taką chęć zadeklarowało 54% obcokrajowców oraz 40% badanych Polaków.

Gotowość odwiedzających do zwiększenia wydatków nie powinna być odbierana jako sygnał dla podmiotów świadczących usługi turystyczne do podnoszenia cen. Wyniki takie sugerują raczej, że jest jeszcze sporo miejsca na rozwijanie oferty turystycznej Krakowa, dzięki czemu możliwe będzie wyjście naprzeciw oczekiwaniom odwiedzających.

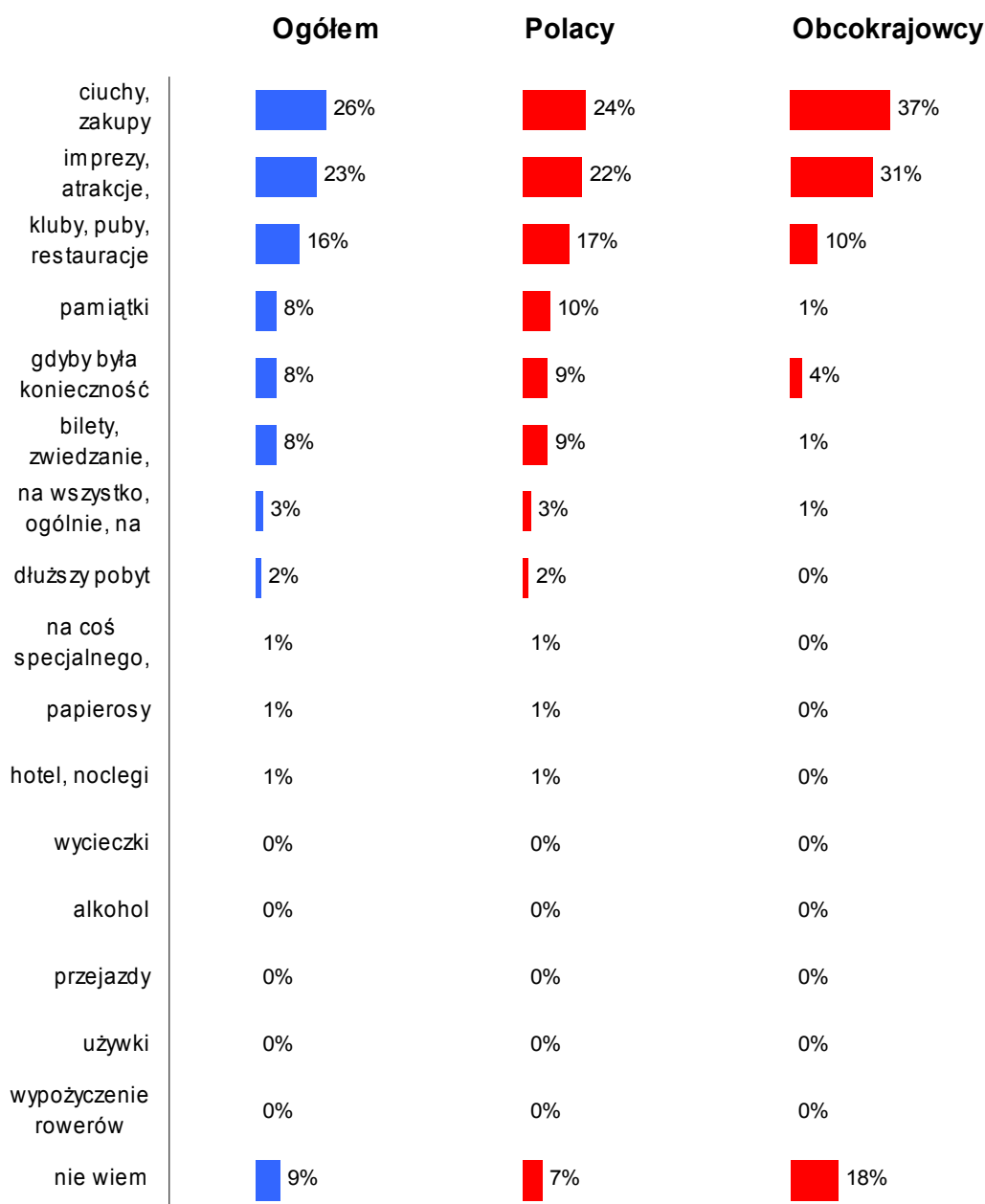
Rys. 44: (P22) Czy był(a)by Pan(i) gotów wydać więcej pieniędzy?

Źródło: Opracowanie własne

Odwiedzający deklarowali gotowość wydania większych sum pieniędzy zwłaszcza na zakupy, rozrywkę, wizyty w klubach, pubach lub restauracjach. Około 10% odwiedzających krajowych zadeklarowała także gotowość przeznaczenia większych kwot na zakup pamiątek oraz zwiedzanie. Uwagę zwraca także znaczny udział osób (7% odwiedzających krajowych i aż 18% odwiedzających zagranicznych), które pomimo chęci wydania większych kwot podczas pobytu w mieście nie mają pomysłu, na co mogliby je przeznaczyć. Oznaczać to może występowanie braków w ofercie turystycznej miasta lub niewystarczającą promocję istniejących produktów turystycznych.

Rys. 45: (P23) Jeśli TAK, to na co?

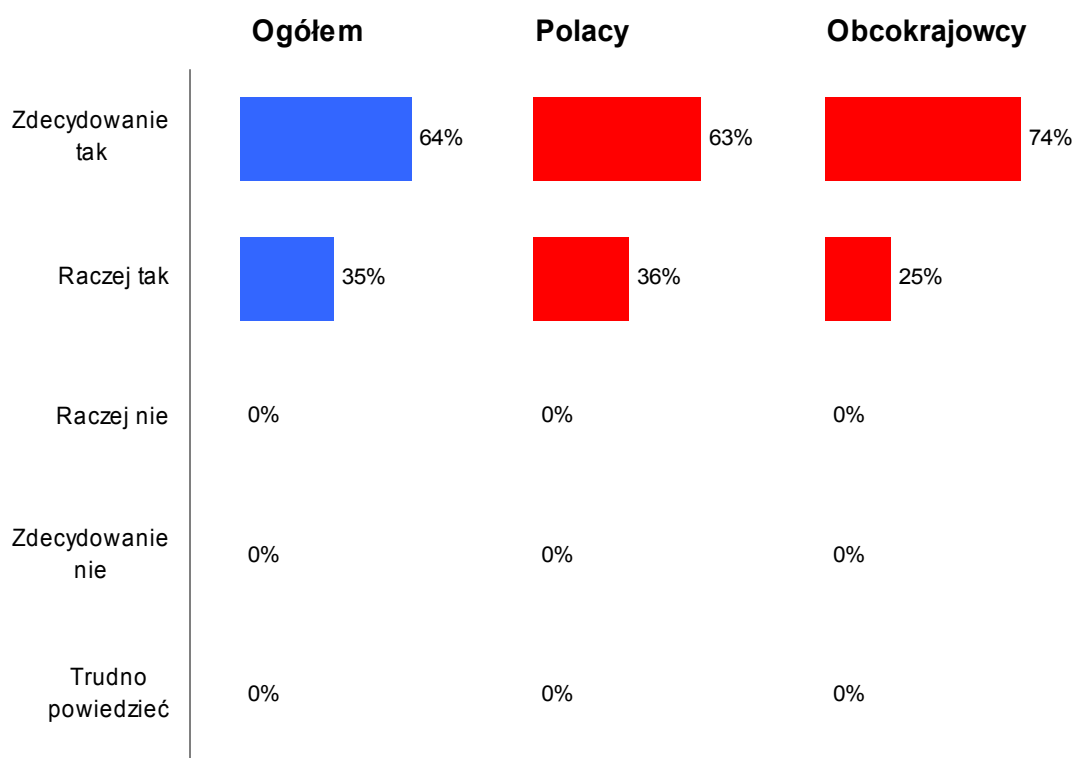

Źródło: Opracowanie własne

Deklaracja polecenia przyjazdu do Krakowa znajomym

Z punktu widzenia promocji i tworzenia wizerunku miasta istotne znaczenie mają opinie, jakie odwiedzający przekazują o mieście po zakończeniu pobytu swoim znajomym. Odwiedzający Kraków, pytani o zamiar polecenia swoim znajomym miasta jako miejsca wyjazdu turystycznego, niemal wszyscy odpowiadają twierdząco.

Rys. 46:(P24) Czy polecił(a)by Pan(i) swoim przyjaciołom/ znajomym przyjazd do Krakowa?

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 26. Deklaracja polecenia Krakowa znajomym – prezentacja wyników badań z lat 2006 i 2007

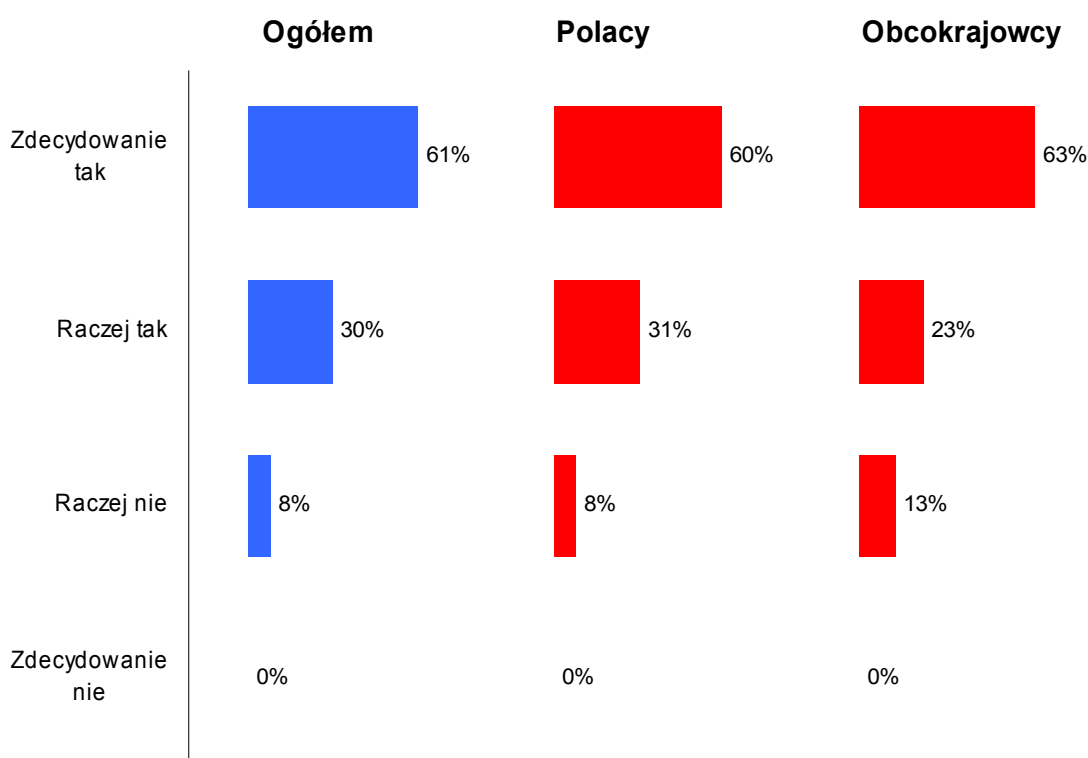
Zamiar polecenia Krakowa znajomym	Odwiedzający krajowi		Odwiedzający zagraniczni	
	2006	2007	2006	2007
tak	91%	99%	92%	99%
nie	0%	0%	0%	0%
nie wiem	8%	0%	8%	0%

Źródło: MOT, opracowanie własne

Deklaracja ponownych odwiedzin

Zdecydowana większość badanych osób deklaruowała zamiar przyjazdu do Krakowa w przyszłości. Co ciekawe, zdecydowany zamiar ponownego przyjazdu do miasta zadeklarował równie znaczący udział obcokrajowców, jak Polaków (ok. 60% badanych). Jak przedstawiono w tab. 27., w stosunku do wyników z roku ubiegłego wzrósł jednakże, choć nieznacznie, udział osób które deklarują, że nie mają w planach ponownych wizyt w Krakowie.

Rys. 47: (P25) Czy zamierza Pan(i) przyjechać do Krakowa ponownie?

Źródło: Opracowanie własne

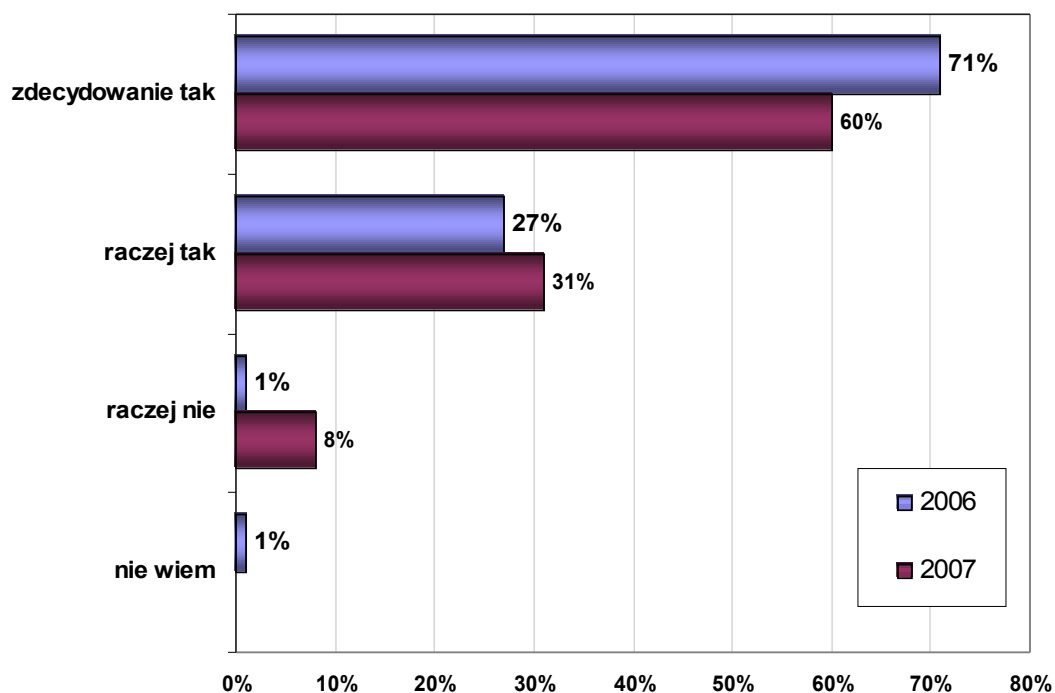
Tab. 27. Deklaracja ponownych odwiedzin Krakowa – prezentacja wyników badań z lat 2006 i 2007

Zamiar ponownej wizyty w Krakowie	Odwiedzający krajowi		Odwiedzający zagraniczni	
	2006	2007	2006	2007
zdecydowanie tak	71%	60%	55%	63%
raczej tak	27%	31%	35%	23%
raczej nie	1%	8%	8%	13%
zdecydowanie nie	0%	0%	2%	0%
nie wiem	1%	0%	0%	0%

Źródło: MOT, opracowanie własne

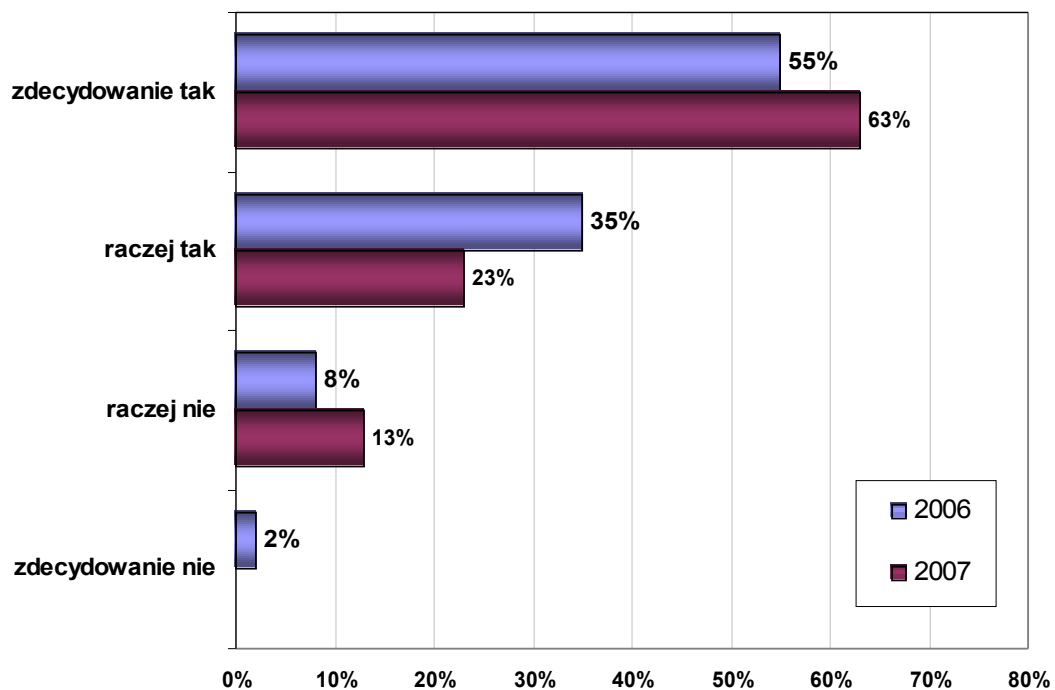

Rys. 48: Deklaracja ponownych odwiedzin Krakowa przez odwiedzających krajowych – prezentacja wyników badań z lat 2006 i 2007

Źródło: MOT, opracowanie własne

Rys. 49: Deklaracja ponownych odwiedzin Krakowa przez odwiedzających zagranicznych – prezentacja wyników badań z lat 2006 i 2007

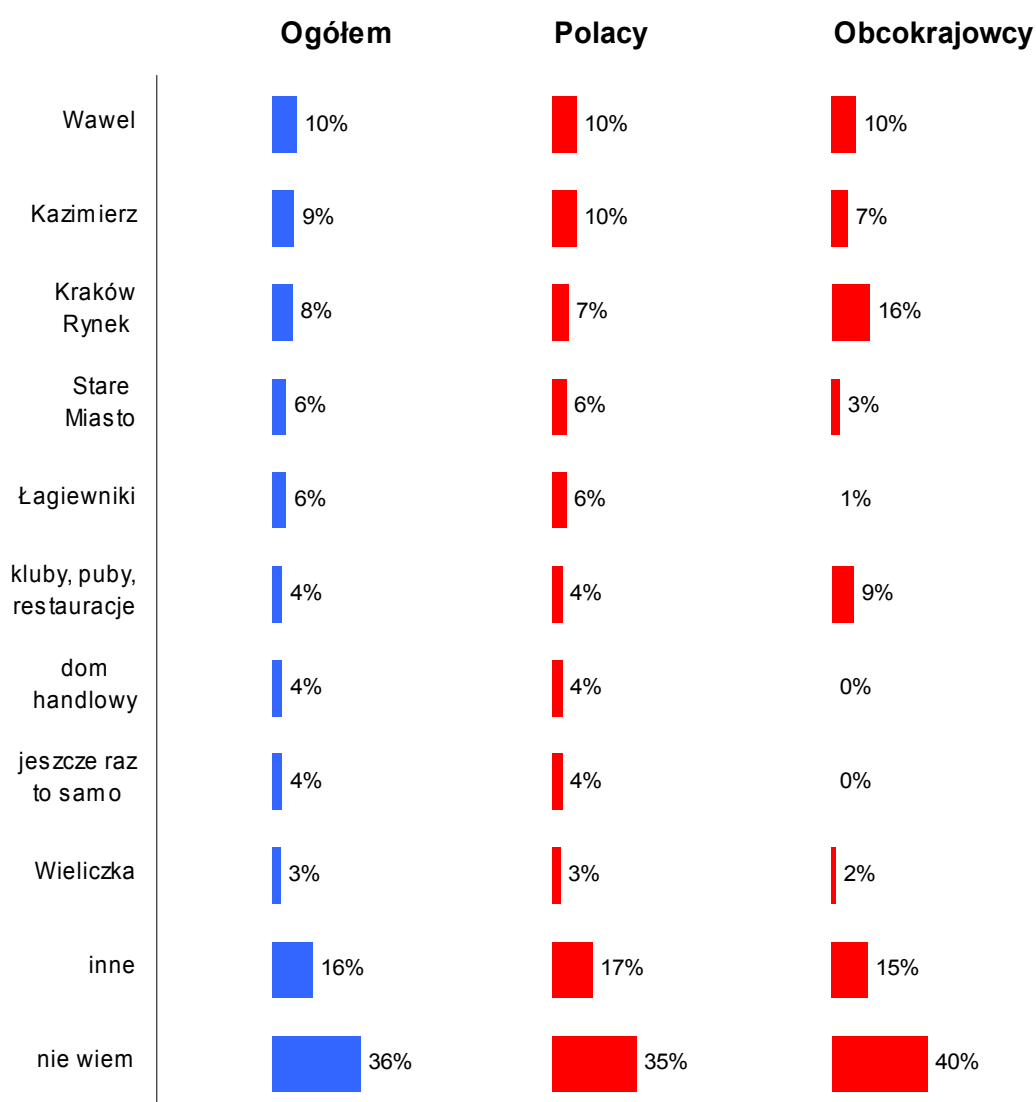
Źródło: MOT, opracowanie własne

Atrakcje będące w kręgu zainteresowań odwiedzających w czasie następnej wizyty w Krakowie

Wśród atrakcji, z których odwiedzający chcieliby skorzystać podczas następnego pobytu w Krakowie pojawiają się nazwy tych samych miejsc, które były wymieniane jako te najczęściej odwiedzane i najwyżej oceniane. Wyniki badań przedstawione na rys. 49 wskazują, że odwiedzający są potencjalnie zainteresowani zwiedzaniem Wawelu, Kazimierza, Rynku Głównego, Starego Miasta, Łagiewnik oraz poświęceniem czasu na pobyt w klubach, pubach i restauracjach.

Warto zwrócić uwagę na znaczny udział odwiedzających (35% odwiedzających krajowych, 40% odwiedzających zagranicznych), którzy pomimo deklaracji ponownej wizyty w mieście nie wiedzą, z jakich atrakcji chcieliby wówczas skorzystać. Wynik ten może świadczyć o potrzebie intensyfikacji informowania odwiedzających o zróżnicowaniu oferty turystycznej Krakowa.

Rys. 49: (P26) Jeśli TAK, to z jakich atrakcji skorzystał(a)by Pan(i) podczas następnego pobytu w Krakowie?

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 28. Atrakcje znajdujące się w kręgu zainteresowań respondentów w kontekście przyszłych wizyt w Krakowie – wyniki badań dla 2006 r.

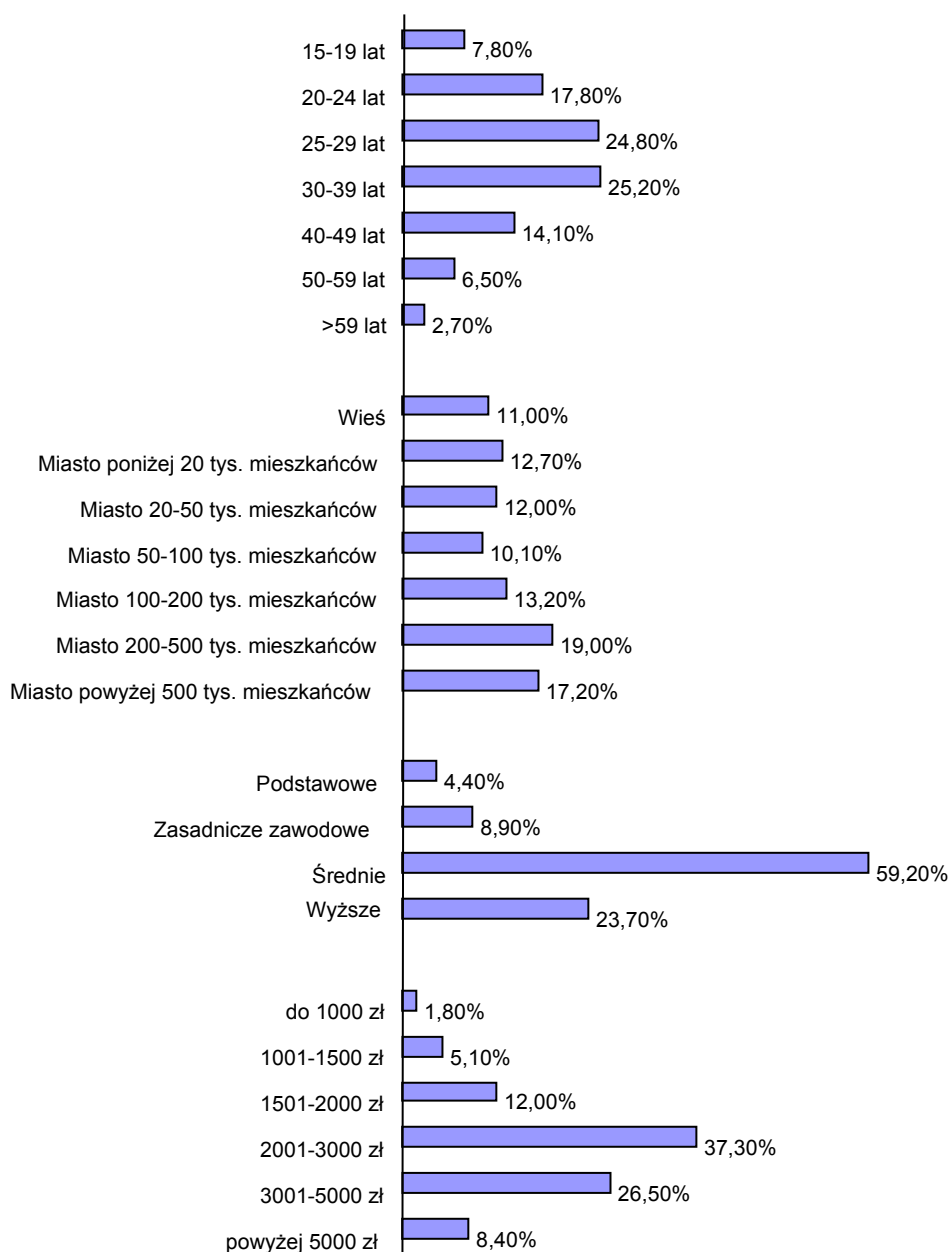
	Odwiedzający krajowi	Odwiedzający zagraniczni
nie wiem	12,6%	20,1%
zwiedzanie (ogólnie, zabytki i in.)	9,0%	11,5%
rozrywka ogólnie (imprezy, koncerty i in.)	10,6%	8,4%
kultura (spektakle, instytucje – teatr, filharmonia, opera i in.)	10,9%	7,0%
pozostałe	8,4%	3,0%
centra rozrywki (kluby, puby, dyskoteki, kino i in.)	6,9%	3,4%
Wawel	7,1%	3,2%
Stare Miasto (Rynek Główny, Barbakan, Sukiennice, zabytkowe budynki UJ, Dom Długosza, Pałac Potockich i in. w obrębie Plant)	4,6%	4,4%
gastronomia	4,2%	3,4%
muzea, galerie (ekspozycje)	4,9%	2,8%
te same	2,4%	3,4%
Wieliczka (kopalnia soli)	2,2%	2,7%
Kazimierz (cmentarze żydowskie, synagogi)	3,4%	1,9%
wypoczynek	2,7%	2,1%
wycieczki	0,9%	2,5%
Zakopane (Tatry)	1,3%	2,1%
kościół (Bazylika Mariacka, Sanktuarium Bożego Miłosierdzia i in.)	1,6%	1,3%
miejsca wypoczynku (zoo, ogród botaniczny, kopce i in.)	2,7%	0,7%
Oświęcim, Wadowice, Kalwaria Zebrzydowska	0,7%	1,6%
sport (baza, imprezy)	2,3%	0,6%
spotkanie z sacrum	1,6%	0,9%

Źródło: MOT

Profil odwiedzającego krajowego

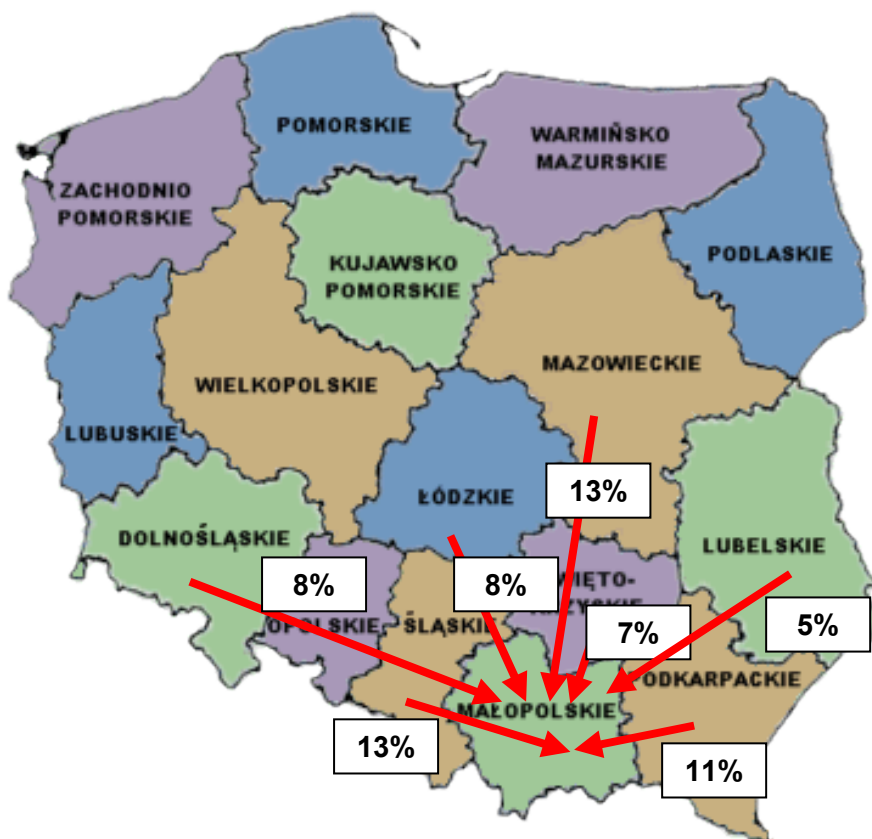
Odwiedzający krajowy, to zazwyczaj osoba w wieku 25-39 lat, mieszkająca w dużym mieście, posiadająca co najmniej średnie wykształcenie i osiągająca ponad przeciętne dochody.

Rys. 50: Struktura społeczno-demograficzna odwiedzających krajowych

Źródło: Opracowanie własne

Miejscem zamieszkania odwiedzających krajowych przyjeżdżających do Krakowa były najczęściej miejscowości położone w województwach mazowieckim, śląskim i podkarpackim. Podróże do Krakowa mieszkańców innych województw, bardziej oddalonych od Małopolski, występują na znacznie mniejszą skalę.

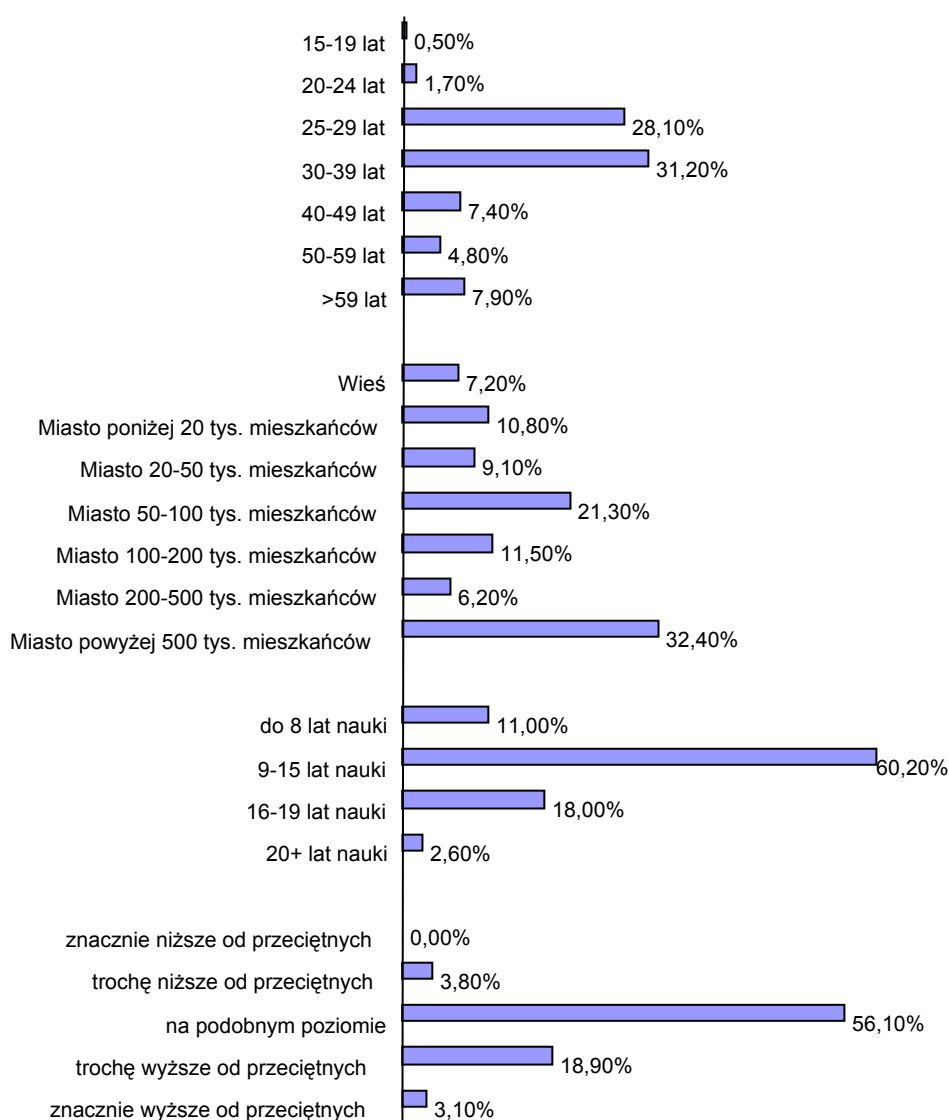

Województwo	Udział wśród turystów krajowych
Mazowieckie	12,9%
Śląskie	12,7%
Podkarpackie	11,2%
Dolnośląskie	7,7%
Łódzkie	7,7%
Świętokrzyskie	6,6
Lubelskie	5,0%
Wielkopolskie	4,4%
Opolskie	4,3%
Kujawsko-Pomorskie	3,3%
Małopolskie	3,1%
Pomorskie	2,8%
Zachodniopomorskie	2,1%
Lubuskie	1,9%
Podlaskie	1,8%
Warmińsko-Mazurskie	1,4%

Profil odwiedzającego zagranicznego

Pod względem cech społeczno-demograficznych profil odwiedzającego zagranicznego był podobny do typowego profilu odwiedzającego krajowego. Odwiedzający zagraniczni to osoby najczęściej w wieku 25-39 lat, będące mieszkańcami dużych miast, dysponujące dochodami równymi lub wyższymi od przeciętnych.

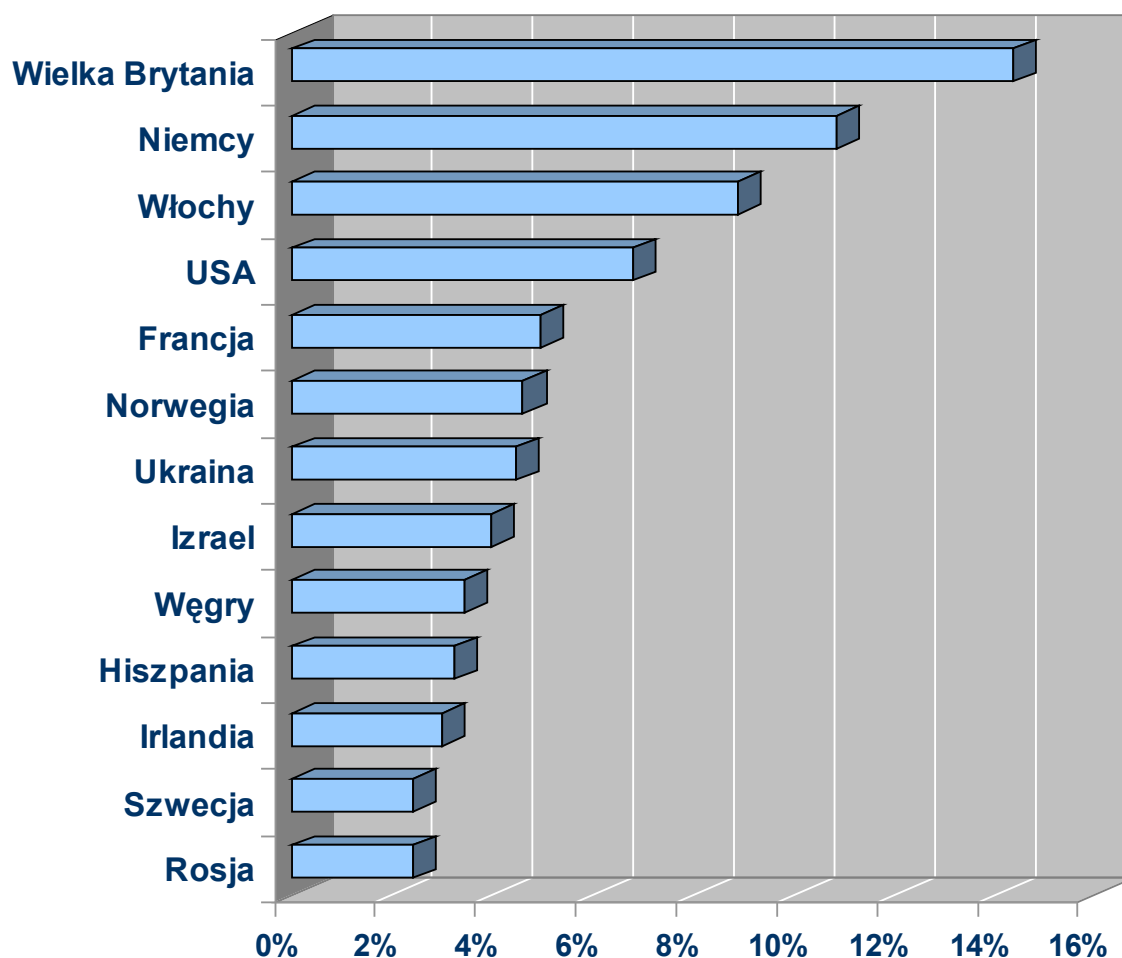
Rys. 51: Struktura społeczno-demograficzna odwiedzających zagranicznych

Źródło: Opracowanie własne

Informacje na temat struktury narodowościowej osób odwiedzających Kraków zawierają m. in. dane będące w dyspozycji Urzędu Miasta Krakowa, przekazywane przez obiekty noclegowe współpracujące w tym zakresie z UMK. Dane te, przedstawione na rys. 52. wskazują, że największy udział wśród odwiedzających zagranicznych mają obywatele Wielkiej Brytanii oraz Niemcy. Udział każdej z tych nacji wyniósł ponad 10% ogółu odwiedzających zagranicznych. Powyżej 8% odwiedzających zagranicznych stanowili obywatele Włoch, a ponad 6% - obywatele Stanów Zjednoczonych.

Rys. 52: *Odwiedzający zagraniczni według kraju pochodzenia (w%)*

Źródło: *Urząd Miasta Krakowa*

Charakterystyka specyfiki wybranych rynków zagranicznych w zakresie organizacji pobytu i podróży do Krakowa

Poniżej przedstawiono charakterystykę wybranych rynków zagranicznych. Charakterystyce poddane zostaną rynki: Wielkiej Brytanii, Niemiec, USA, Ukrainy, Irlandii oraz łącznie krajów Europy Środkowej. Celem tej charakterystyki jest ukazanie różnic w zakresie sposobu organizacji podróży do Krakowa i pobytu w mieście cechujących obywateli tych krajów.

Długość pobytu w Krakowie

Najkrótszy średni czas pobytu w Krakowie charakteryzuje obywateli Ukrainy – najczęściej pozostają oni w Krakowie 2-3 dni (łącznie 47%), a dla dalszych 16% przyjazd do Krakowa nie trwał dłużej niż 1 dzień, co wskazuje na tranzytowy charakter pobytu w mieście. Równie krótki czas pobytu charakteryzuje obywateli krajów Europy Środkowej biorących udział w badaniach – 70% z nich planowało pobyt 2-3 dniowy, a dalszych 20% planowało pozostać 4 dni. Wśród tej grupy żadna osoba nie zadeklarowała pobytu 1-dniowego. Obywatele Wielkiej Brytanii i Irlandii planowali najczęściej pobyt trwający 3 lub 5 dni (w obu przypadkach łącznie ok. 70% wskazań). W przypadku Niemców ponad połowa badanych zamierzała zostać w Krakowie 3-4 dni. Najdłuższa średnia długość pobytu cechowała obywateli USA – najczęściej deklarowali oni pobyt 7-dniowy (50%).

Rys. 53: (P2) Jak długo łącznie będzie Pan(i) przebywał(a) w Krakowie?

	Wielka Brytania	Niemcy	USA	Ukraina	Irlandia	Europa Środkowa
1 dzień	0%	1%	0%	16%	0%	0%
2 dni	3%	8%	0%	26%	0%	30%
3 dni	37%	36%	0%	21%	29%	40%
4 dni	10%	21%	0%	16%	8%	20%
5 dni	30%	12%	20%	5%	42%	0%
6 dni	4%	4%	10%	5%	13%	10%
7 dni	7%	13%	50%	5%	4%	0%
8-14 dni	4%	3%	0%	5%	0%	0%
ponad 14 dni	1%	1%	20%	0%	0%	0%
Brak danych	4%	1%	0%	0%	4%	0%

Źródło: Opracowanie własne

Zakwaterowanie

Obywatele wszystkich opisywanych krajów zatrzymywali się przede wszystkim w hotelach. Największy udział takich zachowań wystąpił wśród obywateli Irlandii (96%) oraz Wielkiej Brytanii (86%). Z kolei z najbardziej zróżnicowaną strukturą obiektów noclegowych mieliśmy do czynienia w przypadku pobytów obywateli Ukrainy, krajów Europy Środkowej oraz USA. Osoby z tych krajów m. in. częściej zatrzymywali się u rodziny lub znajomych oraz korzystali z kwater prywatnych.

Rys. 54: (P3) Gdzie się Pan(i) zatrzymał(a) w Krakowie?

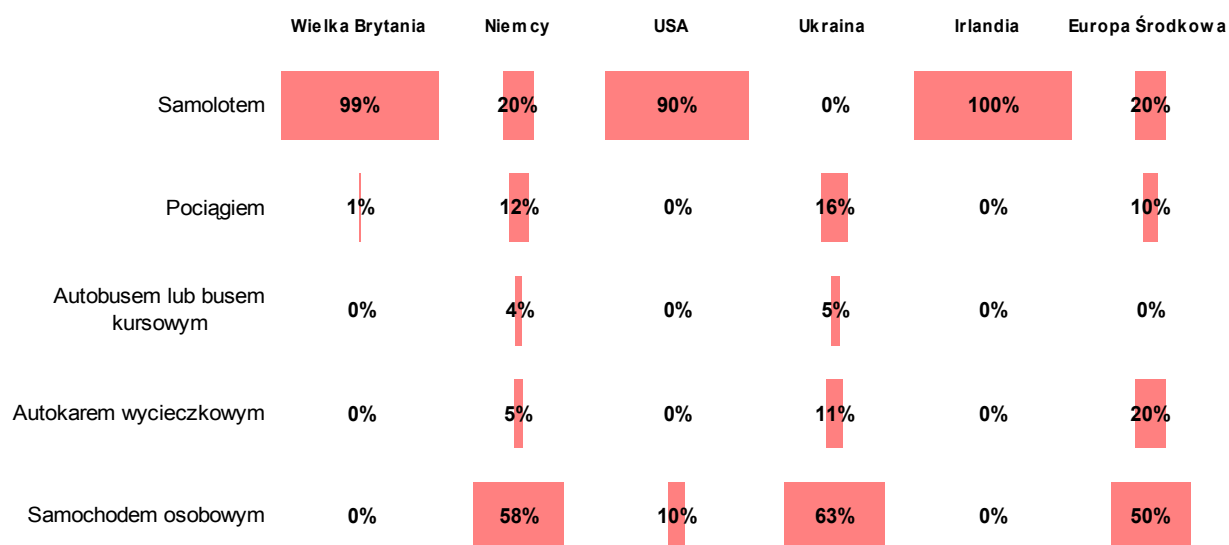
	Wielka Brytania	Niemcy	USA	Ukraina	Irlandia	Europa Środkowa
Hotel	86%	67%	70%	58%	96%	60%
Pensjonat	6%	27%	0%	11%	0%	20%
Kwaterna prywatna	3%	3%	20%	5%	4%	10%
Schronisko	4%	1%	0%	0%	0%	0%
Mieszkanie znajomych/ rodziny	2%	2%	10%	11%	0%	10%
Inne miejsce	0%	0%	0%	11%	0%	0%
Bez noclegu	0%	1%	0%	5%	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne

Środek transportu

Jak wynika z danych przedstawionych na rys. 55, wybór środka transportu zależał od odległości pomiędzy miejscem zamieszkania odwiedzających a miejscem recepcji. Niemal wszyscy obywatele krajów takich jak Wielka Brytania, Irlandia oraz USA zdecydowali się na podróż do Krakowa transportem lotniczym. Natomiast obywatele krajów położonych blisko Polski i Krakowa, takich jak Niemcy, Ukraina oraz obywatele krajów Europy Środkowej najczęściej wybierali podróż samochodem osobowym. Wybierali oni także, choć rzadziej, inne środki transportu, jak np. pociąg lub autokar wycieczkowy.

Rys. 55: (P5) Z jakich środków transportu korzystał(a) Pan(i) jadąc do Krakowa?

Źródło: Opracowanie własne

Cele przyjazdu do Krakowa

Najbardziej zróżnicowana struktura celów przyjazdu do Krakowa cechowała obywateli USA. Choć niemal wszyscy deklarowali przyjazd w celach wypoczynkowym oraz zwiedzanie (tak jak ma to miejsce w przypadku większości obywateli pozostałych charakteryzowanych krajów), znacząca ich liczba przyjechała do Krakowa także w celu rozrywkowym, dokonywania zakupów, odwiedzin krewnych i znajomych, miejsc rodzinnych, wzięcia udziału w imprezie kulturalnej. Dość duży był udział obywateli USA deklarował przyjazd w celach biznesowych.

Duże podobieństwo można zaobserwować pomiędzy celami przyjazdu do Krakowa obywateli krajów Europy Zachodniej – Wielkiej Brytanii, Irlandii i Niemiec. Oprócz wypoczynku i zwiedzania, ważnym celem ich przyjazdu była rozrywka, a w mniejszym stopniu także odwiedziny krewnych lub znajomych oraz zakupy. Obywateli Niemiec wyróżnił ponadto większy udział osób podróżujących w celach religijnych oraz z zamiarem uprawiania turystyki aktywnej. Osoby z krajów Europy Środkowej cechował dość duży udział osób, które przyjechały w celach religijnych, realizowanych łącznie m. in. ze zwiedzaniem zabytków. Dość odmienna struktura celów cechowała obywateli Ukrainy. Znacznie mniejszy był w tym wypadku udział osób, które wiązały swój pobyt z wypoczynkiem. W przypadku żadnej z badanych osób z Ukrainy celem przyjazdu nie była rozrywka. Stosunkowo duża część obywateli Ukrainy przyjechała w celach religijnych oraz/lub na zakupy. Charakterystyczny był duży udział osób tej nacji będących w Krakowie tranzytem.

Rys. 56:(P6) Jakie są cele Pana(i) przyjazdu do Krakowa?

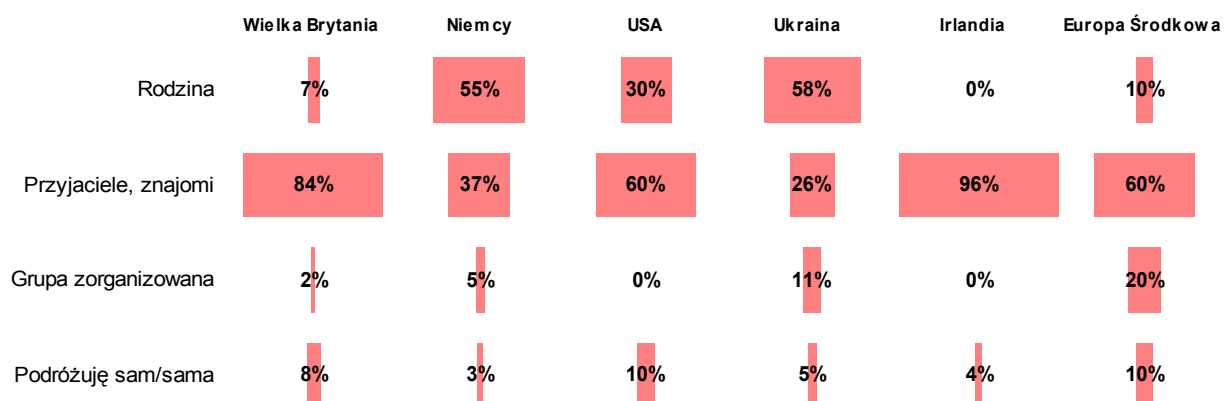
	Wielka Brytania	Niemcy	USA	Ukraina	Irlandia	Europa Środkowa
Wypoczynek	80%	62%	90%	21%	100%	80%
Sprawy służbowe (biznes)	2%	3%	10%	0%	4%	0%
Odwiedziny krewnych lub znajomych	11%	11%	20%	0%	8%	10%
Zwiedzanie zabytków	60%	80%	90%	89%	67%	100%
Udział w szkoleniu, kongresie	1%	1%	0%	5%	4%	0%
Turystyka aktywna	3%	7%	0%	0%	0%	0%
Udział w imprezie kulturalnej	0%	1%	20%	0%	0%	0%
Zakupy	14%	6%	50%	16%	8%	0%
Odwiedziny miejsc rodzinnych	2%	1%	20%	0%	0%	0%
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	87%	41%	70%	0%	67%	10%
Cel religijny	1%	6%	0%	11%	0%	20%
Poznanie walorów przyrody	0%	1%	0%	0%	0%	0%
Tranzyt	0%	0%	0%	32%	0%	0%
Inne	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne

Osoby towarzyszące

Obywatele Irlandii niemal wyłącznie podróżowali w towarzystwie przyjaciół lub znajomych, podobnie było w przypadku zdecydowanej większości obywateli Wielkiej Brytanii. Obywatele USA częściej podróżowali z rodziną. Podróże rodzinne stanowią natomiast większość podróży Niemców i obywateli Ukrainy do Krakowa, przy czym udział podróży tych nacji w towarzystwie znajomych też był znaczący. Obywateli krajów Europy Środkowej wyróżniał stosunkowo duży udział osób przyjeżdżających z grupą zorganizowaną.

Rys. 57: (P9) Kto towarzyszy Panu(i) w tej podróży?

Źródło: Opracowanie własne

Źródła informacji o Krakowie

Internet to zdecydowanie najbardziej powszechnie stosowane przez odwiedzających zagranicznych źródło informacji o Krakowie. Z przewodników turystycznych stosunkowo najczęściej korzystali odwiedzający z Niemiec i USA. Z kolei obywatele Ukrainy częściej niż inni zasięgaliby informacji u znajomych bądź rodziny. Obywatele krajów Europy Środkowej często w ogóle nie zasięgaliby informacji przed wizytą w Krakowie.

Rys. 58:(P17) Gdzie szukał(a) Pan(i) informacji o Krakowie przed przyjazdem tutaj?

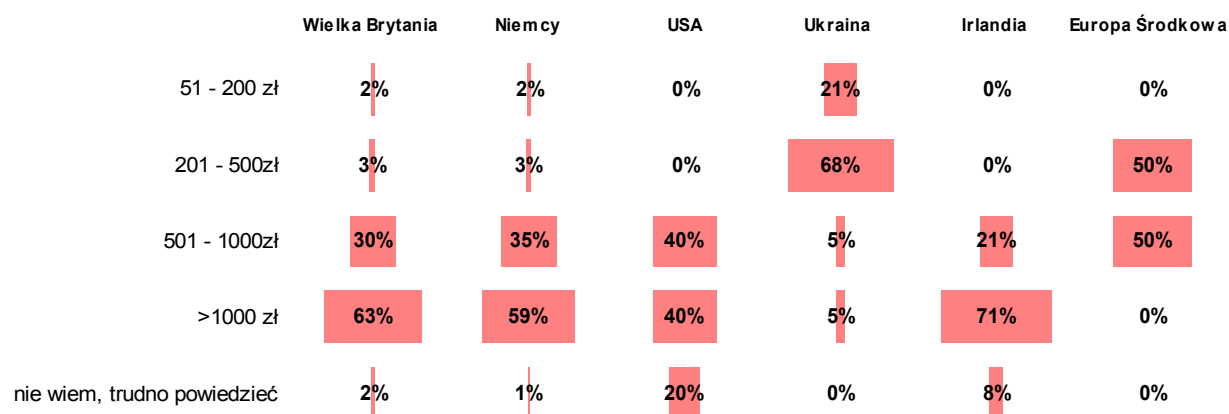
	Wielka Brytania	Niemcy	USA	Ukraina	Irlandia	Europa Środkowa
Internet	86%	69%	100%	47%	96%	40%
Przewodniki turystyczne	6%	46%	40%	37%	4%	10%
Znajomi, rodzina	3%	17%	20%	58%	0%	10%
Foldery, ulotki	4%	3%	30%	11%	8%	10%
Atlasy	2%	7%	30%	11%	0%	10%
Biuro podróży	0%	2%	0%	0%	0%	10%
Inne źródła	0%	0%	0%	0%	0%	0%
nie szukał		3%	0%	11%	0%	40%

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki

Największe średnie wydatki deklarowali obywatele krajów Europy Zachodniej – Wielkiej Brytanii, Niemiec i Irlandii. Większość badanych osób określiła, że wyda podczas pobytu w Krakowie ponad 1000 zł. na osobę. Podobnie wysoki poziom deklarowanych wydatków cechowała obywateli USA. Obywatele krajów Europy Środkowej zamierzali wydać kwoty od 201-1000 zł. Najniższe średnie wydatki deklarowali obywatele Ukrainy – większość z nich zamierzała wydać kwoty od 201-500 zł.

Rys. 59: (P21) Ile pieniędzy szacunkowo wyda Pan(i) podczas tego pobytu na jedną osobę?

Źródło: Opracowanie własne